

Pori 19.4.2020, päivitetty 20.9.2026

Sisällys

Sammun kylä	2
Takun suvut	10
Huittisten Sammun Takut	10
Takkulan talo	11
Huittisten oloista opinnäytetyön tehnyt Efraim Jakobsson Carenius	18
Takku suvun aatelishaara Idestam	20
Käen talo	24
Nikkilän talo	29
Kilkun talo	37
Laurilan talo	38
Maantie-Laurila	42
Mäki-Laurila	46
Sepän talo	50
Nopparin talo	55
Mäki-Noppari	60
Kylä-Noppari	60
Norrin talo	66
Kyllen talo	71
Takkulan talo	72

Sammun kylä

Julkaisua tehdessäni käytin tavanomaisia lähteitä: kirkonkirjoja, talonhaltijalistoja ja Suomen Asutuksen Yleisluetteloja. Tässäkin julkaisussa käytin professori Seppo Suvannon netissä olevaa selvitystä Satakunnan henkilötiedosto 1303-1571 <http://www.narc.fi/suvanto/> ja hänen tekemää painettua kirjaa Knaapista Populiin sekä maanmittari Jonas Strengin 1646 tekemää selvitystä karttoineen Sammun kylästä. Tätä julkaisua varten tukeuduin myös Ulla Koskisen ja Virpi Nissilän artikkeliin Takun nimismiessuku Huittisten Sammusta (Genos 1/2016) sekä kirjaan Suur-Huittisten pitäjän historia vuoteen 1639. Käytin lähteenä myös Timo Koutun 2012 ilmestynyttä kirjaa Sampu historian lehdillä. Löysin netin digikirjastosta myös aiheeseen liittyviä artikkeleita: Efraim Careniuksen opinnäytetyö 1700-luvulta Huittisista, Huittisten Idmanit ja Huittisten lastenkoti. Hyödynsin myös monia muita netin tietoja, mm. Wikipediää. Myös yo-matrikelista löytyi paljon tietoja.

Etusivun vanha kartta on 1700-luvulta. Siinä Sampu esiintyy muodossa Sambo, Samkylä. Kylässä saattoi elää Samuel, jonka mukaan kylä nimettiin. Sampu oli aikanaan Huittisten suurimpia kyliä ja pitkään käräjä- ja verohallinnon kannalta keskeisin kylä. Sammussa oli 1500-luvun alkupuoliskolla 16 taloa, joista 4 sijaitsi Sammunjoen eteläpuolella. Takut asuivat siihen aikaan juuri näitä neljää taloa. Pohjoispuolella oli lisäksi yksi Takkujen talo (Laurila)

Professori Seppo Suvannon mukaan muinaisaikainen Sammun kylä sijaitsi joen pohjoispuolella. Eteläpuoli oli varattu sen ajan pyhille paikoille, uhrilehdoille ja kalmistoille. Kalmiston sijainnista on myöhemmänä kartta. Se, että joen pohjoispuoli asutettiin ensin, johtunee topografiasta. Joen eteläpuolella masto oli matalampaa ja pitkään tulva-altista. Toisaalta ajan myötä eteläpuolen pellot olivat erityisen hyviä. Vasta kristinuskon myötä joen eteläpuoli otettiin asutuskäyttöön.

Sammussa oli ikivanha käräjäpaikka. Pienellä mäellä Hiukkavainion keskellä oli muistitiedon mukaan 12 kiveä lautamiehille kehässä ja keskellä yksi kivi syytetylle. Professori Unto Salon mukaan kyseessä lienee pelkkä tarina. Myöhemmin rakennettiin Kiltatalo, joka toimi myös käräjäpaikkana. Paikalle johtanutta kulkureittiä kutsuttiin Luostarinkaduksi tai Killankujaksi. Kujan vieressä oli kaakinpuu, jossa raipparangaistus suoritettiin. Viitisen kilometriä pohjoiseen oli teilauspaikka, jossa kuolemanrangaistus pantiin täytäntöön.

Käräjämäen sijainti

Vaikka Kiltataloa välillä kunnostettiin, rappeutui se pahoin ja käräjiä alettiin pitää Takun nimismiessuvun talossa, Takkulassa. Perimätiedon mukaan Takkulassa oli pieni mäki, joka tunnettiin aikanaan Kappelinmäkenä, koska siellä oli väliaikainen kappeli ennen kirkon rakentamista.

Suvanto päättelee Takkujen olleen 1200-luvulla kylään ilmaantuneita maanvaltaajia. He ottivat uuskäyttöön joen eteläpuolen maat. Heidän uudisasukastaustastansa puolesta puhuu se, että kolme neljästä Takun talosta maksoi ruotsalaisen oikeuden mukaisesti veronsa voilla, kun kaikki muut Sammun talot maksoivat veronsa suomalaisen oikeuden tapaan rukiina. Kaikki Takut eivät silti asuneet joen eteläpuolella. Laurilan talo oli joen pohjoispuolella ja sielläkin vanhimmat tiedossa olevat isännät olivat Takkuja.

Tulen seuraavaksi selvittämään ensin Takkujen talot: Takkula, Käki, Nikkilä, Kilku ja Laurila. Sepän talo oli Lauriloiden omistuksessa vuodesta 1698. Siksi selvitän myös Sepän taloa. Selvitän Nopparin ja Kyllyn taloja, koska niissäkin eli varhaisia esivanhempiani. Norrin taloon tuli kotivävy Nopparista 1709, jonka jälkeläisillä talo on ollut tähän päivään asti. Siksi selvitykseen tuli mukaan myös Norri.

Taloista kolme oli ratsutiloja, Noppari vuodesta 1604 sekä Laurila ja Takkula vuodesta 1642

Sampu oli 1571 Suur-Huittisten rikkain kylä. Talollisten yhteinen omaisuuden arvo olo 3131 mk, toiseksi varakkain oli Huittisten kylä 1506 mk ja kolmanneksi varakkain Nanhia 1369 mk.

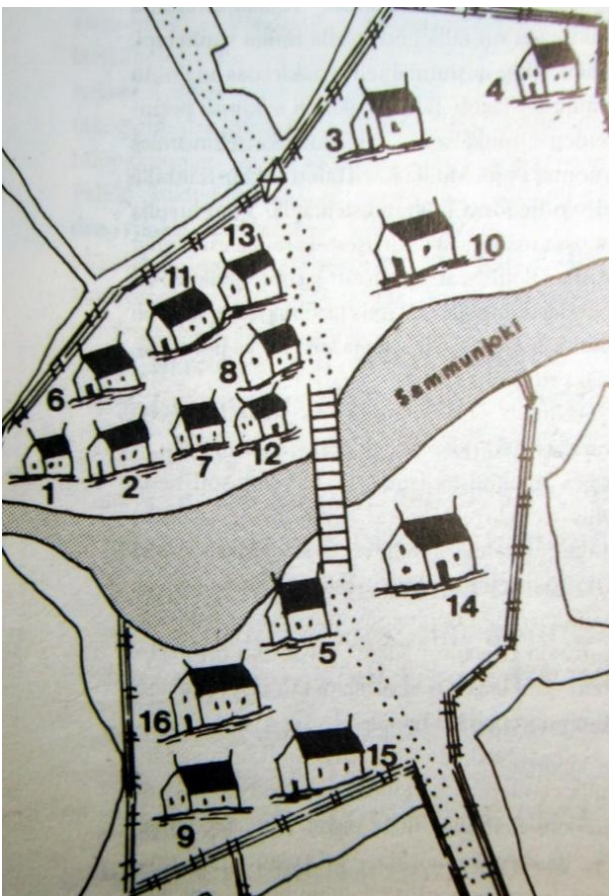
Tässäkin julkaisussa keltaisella pohjavärillä merkityt ovat esivanhempiani. Muut julkaisun henkilöt ovat etäserkkujani tai heidän puolisoitaan. Usein havaitsin tässä julkaisussa olevien henkilöiden keskinäisen sukuyhteyden tai yhteyden muissa julkaisuissa oleviin henkilöihin. Silloin käytin sinistä

pohjaväriä. Väriä tuli käytettyä paljon. Pienessä väestössä melkein kaikki ovat sukua keskenään. Esim. merkintä 3c4r tarkoittaa, että kyse on 3.polven serkusta 4 sukupolven erolla

Vanhimmissa tiedoissa on joskus vain kaste ja hautautieto. Tässäkin julkaisussa voi s. tarkoittaa kastamista ja k. hautaamista.

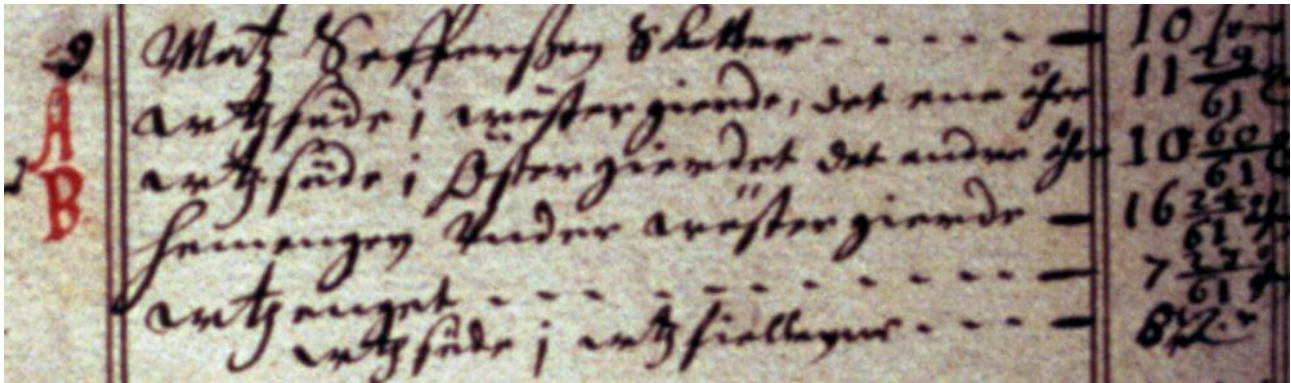

Jonas Strengin karttanäkymää 1646 halkoo Sammunjoki. Sen ylitti jo 1600-luvulla silta.

Osa samasta kartasta hieman käsiteltynä. Kaksien esi-isieni talot Noppari (4) ja Kyllä (13) olivat joen pohjoispuolella. Esi-isilläni vanhimmilla Takuilla oli joen eteläpuolella neljä taloa: Taloista ehkä vanhin Käki (5), Takkula (9), Nikkilä (14) ja Kilku (16). Laurilan (7) vanhimmat isännät olivat myös Takkuja.

Seppä (10) oli vuodesta 1698 eteenpäin Laurila suvun omistuksessa. Protinki (8) oli Takkujen omistuksessa lyhyen aikaan 1600-luvun alussa. Talo 15 on Pietilä, joka siirrettiin joen eteläpuolelle ilm. 1620-1630-luvulla.

Ote Strengin kartan tieto-osasta. Kyse on talosta 9 eli Takkulasta

Strengin maakartan tieto-osa selvennettyinä

A1 127-128-129 Huittinen Sampu

Jonas Streng 1646

suomennos HR

tn = tynnyri

YLEISSELITYS

Veroa yhteensä 61 äyrinmaata

Sampun kylä, taloja 16

Veroa yhteensä 7 äyrinmaata

A Kylvö Länsiaitaukseen, joka toinen vuosi 70 tn

B Kylvö Itäaitaukseen, joka toinen vuosi 67 tn (heinää) kotiniityiltä Länsiaitauksesta, Länsiniityksi kutsutulta, merkitty kirjaimella –C 100 aamia

Ulkoniitty koko kylälle, Nevansuo, on runsaan peninkulman päässä itään päin, pientä koivikkoa, ja saadaan heinää, merkitty ___ 45 aamia

Tällä kylällä on hyvät laidunmaat. Kaskimetsää vähän. Hyvät lehdesmetsät. Hirsimetsää ei ole. Tuohimetsää ei ole. Hyvät kalavedet joessa. Mylly ja myllynpaikka on lisäksi Nanhian kylässä joessa, ja käy syksyllä ja keväällä.

Sampun kylässä on joitakin niittykappaleita, jotka kuuluvat Nanhian kylälle, ja on merkitty kirjaimella ----D. folio 5, Vähäniityksi kutsuttu, ja tulee heinää ---26 kuormaa neljästä kappaleesta ---26 kuormaa

Vielä on täällä yksi niittykappale, joka kuuluu Munnulan (?) kylälle, ja on merkitty kirjaimella G fol: 5, Vähäniitty, ja tulee heinää 4 kuormaa.

F Hindrich Pålsson Munnulan kylästä, löytyy foliolla 24.

ERIKOISLUETTELO

1. Hindrich Simonsson. Veroa 4 äyrinmaata (Pitkänen)

A Kylvö Länsiaitaukseen, joka toinen vuosi 4 36/61 tn

B Kylvö Itäaitaukseen, joka toinen vuosi 4 24/61 tn

(heinää) kotiniityiltä Länsiaitauksesta 6 34/61 aamia

Ulkoniitty, heinää 2 58/61 aamia

Kylvö ulkopuolisille pelloille 3 ¼ tn

NB Kaksi tämän kylän niittyä sijaitsevat Sorvarlan kylässä, merkitty kirjaimella D folio 2, tulee heinää 12 kuormaa

2 Bertill Norrj, Veroa 3 ½ äyrinmaata (Norri)

A Kylvö Länsiaitaukseen, joka toinen vuosi 4 1/61 tn

B Kylvö Itäaitaukseen, joka toinen vuosi 3 103/122 tn

Kylvö ulkopuolisille pelloille 7 kappaa(?)

(heinää) kotiniityiltä Länsiaitauksesta 5 45/61 aamia

Ulkoniitty 2 71/122 aamia

3. Bertill Noppar, Veroa 4 ¼ äyrinmaata (Noppari)

A Kylvö Länsiaitaukseen, joka toinen vuosi 4 107/122 tn

B Kylvö Itäaitaukseen, joka toinen vuosi 4 163/244 tn

(heinää) kotiniityiltä Länsiaitauksesta 6 136/144 aamia

Ulkoniitty, heinää 3 33/244 aamia

Kylvö ulkopuolisille pelloille 2 tn

4. Matz Jacobson, Veroa 4 äyrinmaata (Erkkilä)

A Kylvö Länsiaitaukseen, joka toinen vuosi 4 36/61 tn

B Kylvö Itäaitaukseen, joka toinen vuosi 4 24/61 tn

(heinää) kotiniityiltä 6 136/144 aamia

Ulkoniitty 2 58/61 aamia

Kylvö ulkopuolisille pelloille 2 tn

5. Jacob Michelsson, Veroa 5 ¾ äyrinmaata (Käki)

A Kylvö Länsiaitaukseen, joka toinen vuosi 6 73/122 tn

B Kylvö Itäaitaukseen, joka toinen vuosi 6 73/244 tn

Kylvö ulkopuolisille pelloille ¾ tn

(heinää) kotiniityiltä Länsiaitauksesta 9 104/244 aamia

Ulkoniitty, heinää 4 59/244 aamia

6. Jochim Matzon, Veroa 1 ½ äyrinmaata (Tiisa)

A Kylvö Länsiaitaukseen, joka toinen vuosi 1 44/61 tn

B Kylvö Itäaitaukseen, joka toinen vuosi 1 79/122 tn

Kylvö ulkopuolisille pelloille 2 ¼ tn

(heinää) kotiniityiltä Länsiaitauksesta 2 56/122 aamia

Ulkoniitty 1 13/122 aamia

7. Crister Dawidsson, Veroa 5 ¾ äyrinmaata (Laurila)

A Kylvö Länsiaitaukseen, joka toinen vuosi 6 73/122 tn

B Kylvö Itäaitaukseen, joka toinen vuosi 6 77/244 tn

Kylvö ulkopuolisille pelloille 27 kappaa

(heinää) kotiniityiltä Länsiaitauksesta 9 104/244 aamia

Ulkoniitty 4 59/244 aamia

8. Matz Matzon, Veroa 2 ¼ äyrinmaata (Protinki)

A Kylvö Länsiaitaukseen, joka toinen vuosi 2 71/122 tn

B Kylvö Itäaitaukseen, joka toinen vuosi 2 115/244 tn

Kylvö ulkopuolisille pelloille ¼ tn

(heinää) kotiniityiltä Länsiaitauksesta 3 42/61 aamia

Ulkoniitty 1 161/244 aamia

9. Matz Seffersson, Veroa 10 äyrinmaata (Takku)

A Kylvö Länsiaitaukseen, joka toinen vuosi 11 29/61 tn
B Kylvö Itäaitaukseen, joka toinen vuosi 10 60/61 tn
(heinää) kotiniityiltä Länsiaitauksesta 16 34/61 aamia
Ulkoniitty, heinä 7 27/61 aamia
Kylvö ulkopuolisille pelloille 8 ½ tn

10. Per Hindersson, Veroa 2 ¼ äyrinmaata (Seppä)

A Kylvö Länsiaitaukseen, joka toinen vuosi 2 71/122 tn
B Kylvö Itäaitaukseen, joka toinen vuosi 2 115/244 tn
Kylvö ulkopuolisille pelloille 2 tn
(heinää) kotiniityiltä Länsiaitauksesta 3 42/61 aamia
Ulkoniitty 1 161/244 aamia

11. Hindrich Hindersson, Veroa 3 äyrinmaata (Huru)

A Kylvö Länsiaitaukseen, joka toinen vuosi 3 27/61 tn
B Kylvö Itäaitaukseen, joka toinen vuosi 3 tn18/61 tn
Kylvö ulkopuolisille pelloille 1 tn
(heinää) kotiniityiltä Länsiaitauksesta 4 56/61 aamia
Ulkoniitty 2 13/61 aamia

12. Herra Knuut (*kyse oli Huittisten papista Knut Johanssonista, jonka palkkaa hoidettiin antamalla hänelle sillä hetkellä autio Koutun talo*) Veroa 3 ¾ äyrinmaata (Kouttu)

A Kylvö Länsiaitaukseen, joka toinen vuosi 4 37/122 tn
B Kylvö Itäaitaukseen, joka toinen vuosi 4 29/244 tn
Kylvö ulkopuolisille pelloille 2 187/244 tn
(heinää) kotiniityiltä Länsiaitauksesta 6 9/61 aamia

13. Hindrich Thomesson, Veroa 3 äyrinmaata (Kylly)

A Kylvö Länsiaitaukseen, joka toinen vuosi 3 27/61 tn
B Kylvö Itäaitaukseen, joka toinen vuosi 3 18/61 tn
Kylvö ulkopuolisille pelloille 4 ½ tn
(heinää) kotiniityiltä Länsiaitauksesta 4 56/61 aamia
Ulkoniittyheinää 2 13/61 aamia

14. Brusius Bertilsson, Veroa 2 ½ äyrinmaata (Nikkilä)

A Kylvö Länsiaitaukseen, joka toinen vuosi 2 53/61 tn
B Kylvö Itäaitaukseen, joka toinen vuosi 2 91/122 tn
Kylvö ulkopuolisille pelloille ¼ tn
(heinää) kotiniityiltä Länsiaitauksesta 4 6/61 aamia
Ulkoniittyheinää 1 103/122 aamia

15. Söffringh Persson, Veroa 2 ¾ äyrinmaata (Pietilä)

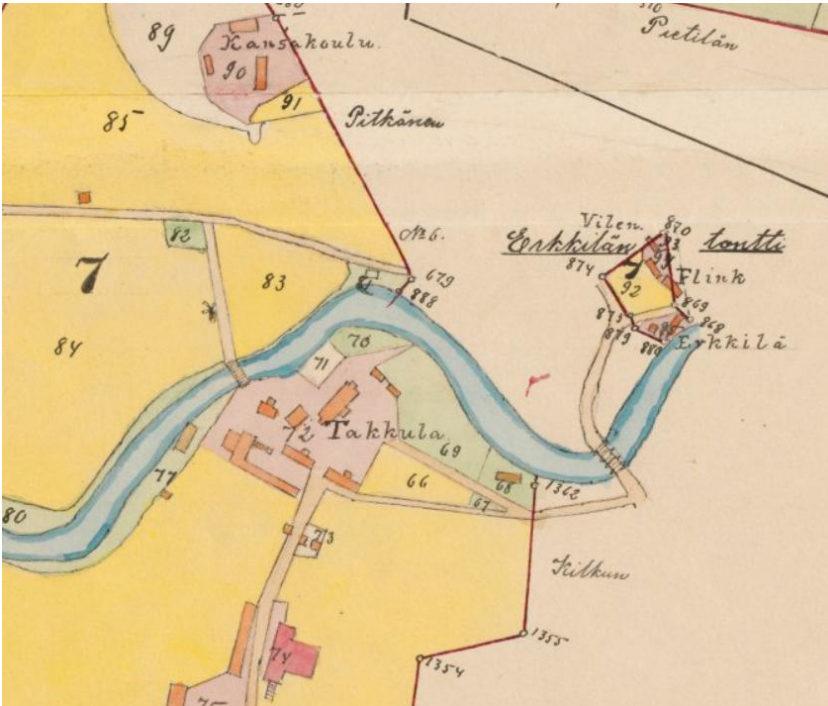
A Kylvö Länsiaitaukseen, joka toinen vuosi 3 9/122 tn
B Kylvö Itäaitaukseen, joka toinen vuosi 2 5/244 tn
Kylvö ulkopuolisille pelloille 6 kappaa
(heinää) kotiniityiltä Länsiaitauksesta 4 31/61 aamia
Ulkoniittyheinää 2 7/244 aamia

Tämä talo on ollut autiona 30 vuotta, ja syy siihen oli, että talonpoika kirjattiin knihdiksi.

16. Jörän Söffringhsson, Veroa 2 ¾ äyrinmaata (Kilkku)

A Kylvä Länsiaitaukseen, joka toinen vuosi 3 19/122 tn
B Kylvä Itäaitaukseen, joka toinen vuosi 3 5/244 tn
(heinää) kotiniityiltä Länsiaitauksesta 4 31/61 aamia
Ulkoniitytheinää 2 7/244 aamia

HUOM. Tiivis kyläyhteisö joen molemmin puolin. Kylän mylly Nanhiaassa, kuten monen muunkin Huittisten kylän. Hyvät niityt, ja useat kylät omistajina.

Kartta 1903. Takkulaan meni oma silta.

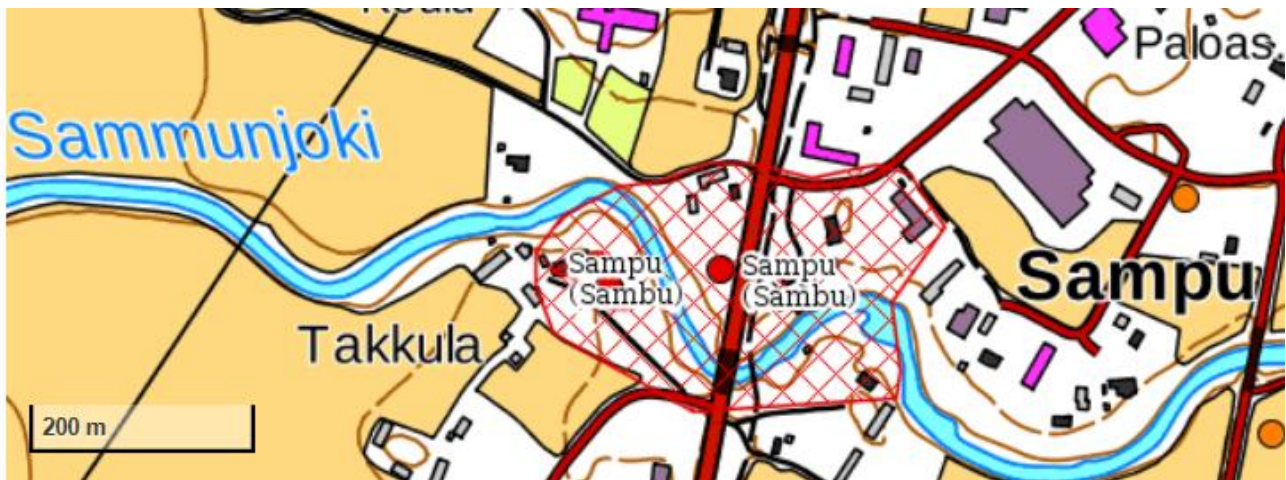

Nykyhetken kartta. Taloista Takkula ja Noppari ovat edelleen merkityt. Isojaossa Takkula siirtyi lännen suuntaan. Myös Käki ja Kilku siirtyivät hieman länteen. Talojen paikalla on nykyään Korpelan lihanjalostusyritys (Tampereentien länsipuolella oleva iso rakennus). Nikkilä siirtyi puolestaan hieman itään vanhan Tampereentien ja Nanhian tien risteykseen. Muita taloja ei enää näy. Ne ovat joko

tuhoutuneet tai jäänyt uuden asutuskannan alle Huittisten osayleiskaavaselvityksen 5.9.2011 (Pöyry) mukaan.

Googlen kartasta löytyvät Takkulantie ja Käräjämaenkuja. Myös vanha silta näkyy.

Museoviraston sivulta kopioitu kartta ja alla kuvaus alueesta

Vuoden 1540 maakirjassa mainitaan Saimun kylässä olleen 15 taloa: Takkula, Noppari, Isomäki, Pitkänen, Erkkilä, Tiisa, Huru, Killy, Seppä, Protinki, Norri, Kouttu, Kilkku, Pietilä ja Nikkilä. Vuoden 1646 karttaan on merkitty 16 taloa. Saimun kylä oli jakaantunut Saimunjoen molemmille rannoille. Kylän halkaisi maantie ja joen ylittävä silta. Nykyisin valtatie 12 kulkee vanhan kylätontin yli. Tien vieressä kulkeva kevyen liikenteen väylä noudattelee todennäköisesti vanhan tien linjausta. Saimun kylän alue voidaan nykyään jakaa neljään osaan:

Luoteisosa sijaitsee joen pohjoisrannalla tielinjan länsipuolella. Alueella on ollut kylän suurin taloryhmittymä. Osa kylästä on jäänyt Tampereentien (vt 12) alle. Tien länsipuolella on omakotitalotontti, jonka etelä- ja länsipuolella on niittynä oleva entinen pelto. Pellon alavaa eteläosaa on ilmeisesti tasattu aikanaan täyttömaalla. Tämän lisäksi joen rannan tuntumasta löytyy resentejä tiiliä, kiviä ja asfaltin lohkeareita.

Koillisosa rajautuu joen pohjoisrannalla tielinjasta itään. Vuoden 1646 kartassa on alueelle merkitty kolme taloa. Tampereentien vieressä on nykyisin kaksi omakotitalotonttia puutarhoineen. Alueen itäosa on niittyä, jonka itälaidalta alkaa Sammun teollisuusalue. Niityn laidalla sijaitsee viime aikoina palaneen talon raunio.

Lounaisosassa, joen etelärannalla sijaitsee Takkulan kartano. Kartanon päärakennuksen itäpuolella on laaja puisto. Alueella on sijainnut Sammun kylän toiseksi suurin talokeskittymä. Joen rantaan, Tampereentien länsipuolelle on tehty vesijohto- tai viemäriverkoston rakenteita. Kartanon pihapiirissä sijaitsee nk. Kappelinmäen kalmisto (mj-rek. 102010003), joka on ajoitettu rautakautiseksi.

Kaakkoisosaan on vuoden 1646 kartassa merkitty yksi talo. Alue rajautuu Tampereentien itäpuolelle joen etelärannalle. Alueella on nykyään mäen päällä olevalle terassille rakennettu maatilan päärakennus, jonka ympäristössä on peltoja. (*Kyse on Vähäkäen talosta*).

Takun suvut

Nimelle Takku ei tarvitse hakea kummempaa selitystä. Takku mikä takku. Kuitenkin voi jäädä miettimään onko aluksi lisänimenä ollut Takku viitannut isännän takkuiseen tukkaan, takkaturkkisiin lampaisiin (naaraslammasta on kutsuttu takuksi) vai huonoheinäiseen luonnonniittyy (”jussinpartaan”). Vanhoja tietoja Takku nimestä löytyy Satakunnasta ja Pohjanmaalta. Nykyään nimimuodossa Takkunen on yleisin Pohjois-Karjalassa ja Pohjois-Savossa. Huittisten Sammussa oli erityinen Takkujen keskittymä, mutta tiedetään Oloff Tackun omistaneen maata Eurajoella. Vesilahden Narvan kylässä oli vuoden 1509 laamannikäräjillä lautamiehenä Jöns Takku. Uudessakaupungissa vaikutti vuodesta 1619 lähtien Erik Takku ja hänen poikansa. Ottaen huomioon lisänimen Takku yleisluonteisuuden, eivät nämä eri Takut taida olla keskenään sukua. Ainakaan sukuyhteyttä ei voida osoittaa

Huittisten Sammun Takut

1500-luvulla Takkuja asui Suvannon mukaan viidessä Sammun kylän talossa. Koska pohjoispuolen Laurila ja eteläpuolen Käki maksoivat veronsa rukiilla, niin ne vaikuttavat olleen vanhempia kuin eteläpuolen Takkula, Nikkilä ja Kilkku, jotka maksoivat veron voilla. Joka tapauksessa Sammunjoen eteläpuolen asutus on nuorempaa kuin pohjoispuolen asutus, jossa suurin osa taloista oli.

Takuilla saattoi olla Sammussa aluksi kaksi taloa. Toinen ja ehkä taloista vanhempi oli Käen talo, joka maksoi veron rukiilla. Suvannon järkeilyn toinen kantataloista jaettiin myöhemmin Takkulan (Knutille) ja Nikkilän (Nilsille) taloihin. Selvästi myöhemmin Suvannon mukaan Nikkilästä lohkottiin Kilkku. Tällä hetkellä ajattelen, että vanhalta vaikuttava Laurila oli alun alkaen muulla suvulla ja siirtyi vasta myöhemmin Takuille.

Ala-Satakunnassa mainitaan peräjälkeen viisi luottamustehtävissä toiminutta Takkua, jotka toimivat lautamiehinä ja katselmusmiehinä. Heitä olivat Lars Takku (1448 ja 1450), Olof Takku (1458 ja 1460), Knut Takku (1473-1483), Olof Takku (1510) ja Nils Takku (1514-42). Knut Takku toimi nimismiehenä ainakin 1540-42 ja siksi hän ei toiminut lautamiehenä. Henrik Impola on arvellut, että edellä mainittu 1510 lautamiehenä toiminut Olof Takku omisti Takkulan talon ja että kaikki muutkin y.m. Takut olivat Takkulan tai Nikkilän taloista. Käen talon Takuista löytyy lisäksi yksi merkintä luottamustoimesta. Jacob Takku oli maakatselmusmies 1540. Nuorimmalle Kilkun talolle ei ole kirjattu luottamustoimia.

Näistä taloista Takkula nousi erityisen rooliin, koska sen miehet toimivat viiden sukupolven aikana nimismiehinä.

Vanhimmat tiedot Takuista vaikuttavat koskemaan neljän eri sukupolven väkeä. Vanhimpien merkintöjen (1448-1460) Lars ja Olof saattoivat olla veljeksiä. Knut vaikuttaa jommankumman pojalta. Knutin pojiksi puolestaan sopisivat Olof ja Nils (heitä koskevat merkinnät 1510-42). Seuraavaa sukupolvea edustivat Knut ja Jacob. Hekin sopisivat olemaan veljeksiä. Jos Impolan arvelu, että edellisen sukupolven Olof (ei Nils) omisti Takkulan talon pitää paikkansa, voi ajatella Olofin olleen Knutin ja Jacobin isä. Tätä pohtivat myös Koskinen ja Nissilä Genoksen artikkelissa. He päätyivät pitämään Knutia ja Jacobia veljeksinä, mutta koska isän nimestä ei ollut varmuutta, niin he jättivät omassa puukaaviossaan isän nimeämättä. Knutin jälkeläisistä tuli Takkulan ja Jacobin jälkeläisistä Käen isäntäväkeä. Genissä sukujuonto lähtee Olofin isästä n. 1440 syntyneestä Knutista ja sen mukaan teen myös oman taulustoni

Knutin isän nimeä ei siis varmuudella tiedetä. Isä vaikuttaa kuolleen 1530-luvulla, koska laamanni Jöns Knutinpojan tuomiokirjeessä 1536 on maininta "Tackula Ärfuingar" (Takkula perilliset). Perintöä ei kokonaisuudessaan heti jaettu. Sen jakamisesta löytyy merkintöjä vielä sata vuotta myöhemmin. Merkintöjen perusteella perintöön kuului Punkalaitumen Talalan kylän soistunut järvi ja Huittisten Loimankylässä sijainneita omistuksia. Ensin mainitussa oli osallisina Jacob Sarkkila (myöhempi Jaakkolan talo) ja Grels Jacobinpoika Takku (Käen talo) jakoveljineen. Loimankylän maitten osalta osallisina olivat Markus Siukola, Thomas Tackula ja Sarkkilan Jöns Pouru. Nämä tiedot kertovat Takkujen kytkeytymisistä muihin sukuihin.

Mahdollisen asetelman voi esittää seuraavasti

I sukupolvi: Lars Takku s.n. 1410 ja Olof s.n.1420

II sukupolvi: Knut Takku s.n.1440

III sukupolvi:

Olof Takku s.n.1470

Nils Takku s.n.1475

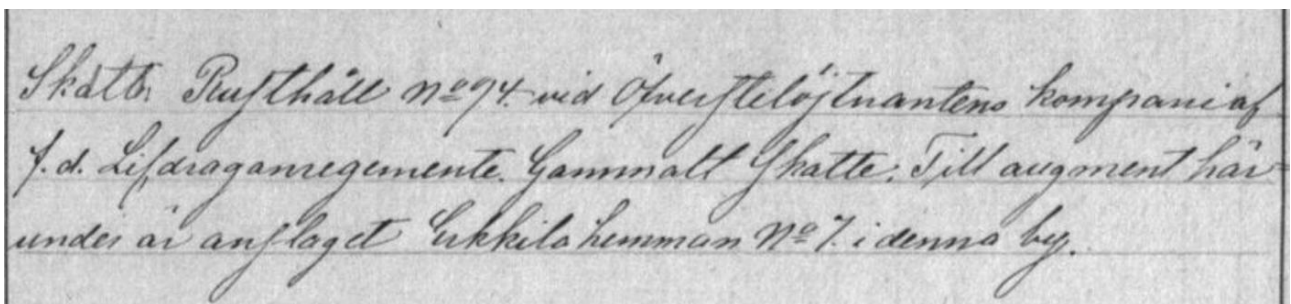
IV sukupolvi:

Knut (Takkula) ja Jacob (Käki)

Thomas (poika Jacob Kilku) ja Olof (Laurila)

Takkulan talo

Takkula oli ratsutila ja ns. vanha perintötalo, joka ei ollut missään vaiheessa kruunun omistuksessa. Sammun Erkkilä oli Takkulan augmentti, aputila.

Turun ja Porin läänin maakirja 1875 s.25

Taulu Tak1

Knut Takku s.n.1440

Katselmusmiehenä 1473-83. Sampo oli näihin aikoihin kärjäkylä ja nimismies asui yleensä kärjäkylässä. Niinpä Knut saattoi olla nimismies. Häntä ei löydy 1480-luvun viidestä lautamiesluettelosta.

Nimismiehellähän oli kärjillä oma roolinsa ja hän ei siksi voinut olla lautamies. Ennen Knutia vaikutti Sammussa mahdolliset veljekset Lars ja Olof Takku. Pekka Pirttikoski on arvellut, että Olof oli Larsin poika.

Näin on voinut hyvinkin olla. Geneettisesti asialla on vähän merkitystä. Takuilla oli jo tällöin eräomistuksia mm Ulvilan (Kullaan) Joutsjärvellä.

Taulu Tak2

Olof Knutsson Takku s.n.1470

Lapset:

1. Knut s.n.1500 ⇒ Taulu Tak3
2. N (tytär) ⇒ Taulu HM4 (kirjassa Kokemäen Hordeelin suvun vaiheista)
3. Jacob s.n.1510 ⇒ Taulu Kä3

Maininta Olofin toimimisesta lautamiehenä vuodelta 1510. Olofin tyttären ja Henrik Hordeelin kautta Takun ja Hordeelin suvut kytkeytyivät tuplaliitoksin toisiinsa. Kun Olof Takun tytär, Henrik Hordeelin 1. vaimo kuoli, avioitui Henrik Hordeel seuraavan taulun Britha Johansdr:n kanssa, joka oli jäänyt leskeksi Olofin toisen lapsen Knutin kuoltua. Olofin toiselle pojalle Knutille lohkottiin Takkula ja toiselle pojalle Jacobille Käki. Seuraan ensin Takkulan talon vaiheita. Huomioitava, että kaksikin Olofin lapsista on omia reittejään esivanhempiani.

Taulu Tak3

Knut Olofsson Takku s.n.1500, k.1544

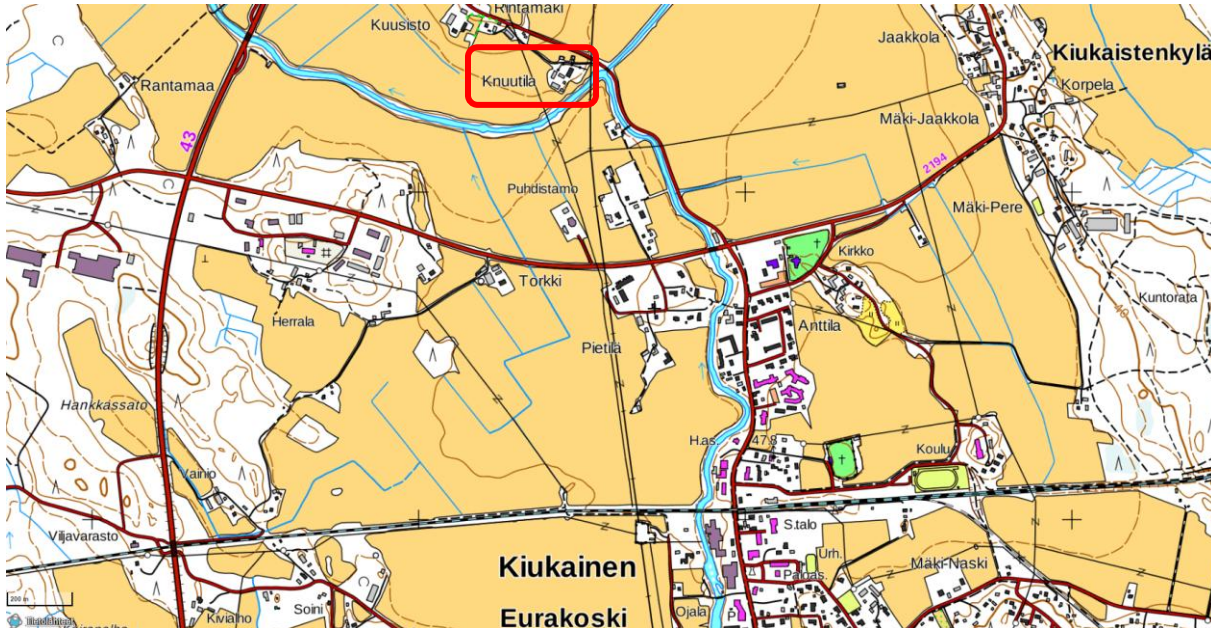
Plso Britha Johansdr s.n.1500

Lapset:

1. Thomas s.n.1520 ⇒ Taulu Tak4
2. Lucia s.n.1520. Plso Sigfrid Knutsson Knuutila s.n.1500. Sigfrid oli Kiukaisten Köylypolven Knuutilan talonhaltijaluettelon 1. isäntä 1540-56. Talo pysyi suvulla ainakin vuoteen 1932 asti eli ainakin 400 vuotta. Melkoinen saavutus etäserkuiltani. Heidän vaiheitaan voi seurata Genistä. Laitoin kuitenkin alemmas kartan Knuutilan talon sijainnista
3. Jöns s.n.1520. Jönsistä löytyy muutama asiakirjamaininta. Sammun kylässä oli 1569-70 maakirjan mukaan isäntä Jöns Knuutinpoika Takku. Äyriluku oli korkeahko 7. Seppo Suvanto arvelee, että vuoden 1557 käräjillä ollut nimismies Jöns oli Jöns Takku, joka olisi väliaikaisesti hoitanut veljensä Thomasin puolesta nimismiehen tehtäviä.
4. Matthias s.n.1525, k.1580. Matthias koulutettiin papiksi ja hänet nimitettiin Huittisten kirkkoherraksi 13.5.1564. Sen seurauksena toinen veljeksistä oli kirkkoherra ja toinen nimismies. Matthias puhuteltiin Matthias Canutina. Hänen arvellaan ollen ennen Huittisiin paluuta Tyrvään (Kallialan) kirkkoherra 1553-63. Matthiaksen sanotaan olleen tarmokas ja aloitekykyinen. Takun suvun naisen kanssa avioitunut Efraim Carenius teki 1700-luvulla väitöskirjan Huittisten oloista. Hän mainitsee Matthiaksen rakennuttaneen papinojaksi kutsutun vesireitin suoperäisen niityn poikki Kokemäenjoen ja Kauvatsanjoen välille. Näin hän sai lyhennettyä venematkaa Kauvatsan ja emokirkon välillä. Myöhemmin toinen Takun sukuun liittynyt kirkkoherra Nils Idman perksi reitin 1750 uudelleen käyttökelpoiseksi. Matthias halvaantui alkuvuodesta 1580. Hänen sairaudestaan on tallentunut vouti Jöran Olofinpojan kertomus: "Jumala kaikkivaltias on tehnyt raihnaiseksi ja rasittanut sairaudella hyvän miehen herra Matts Canutin, tämän pitäjän kirkkoherran, niin että hän tuskin pystyy hoitamaan kirkon virkaa, sillä hän ei pääse talosta ulos, ellei kaksi ihmistä auta häntä ulos ja sisään ja on pelättävässä, että tämä sairaus ottaa mainitun herran Mattsin päiviltä kuoleman kautta". Pian tämän merkinnän jälkeen Matts kuoli. Hän oli naimisissa Laitilan nimismiestalon tyttären kanssa (nimeä ei tiedetä). Matthiaksen pojan tyttärentytär Caisa Ryti avioitui Simon Michelsdr Käen kanssa. Taulu Kä7. KytKentä myös Nikkilään Taulu Nik8. Matthias Canutilla oli Henrik Impolan mukaan varmuudella tunnettu poika Jöns Mattson mainitaan veroluetteloissa Kivirannassa ja Jäppilässä. Hän oli ratsumies ja ratsutalollinen, ratsasti 1595-1604 ensin oman 2½ äyrin talonsa puolesta yhdellä hevosella ja sitten Sammun kylästä saamansa 13½ äyrin läänityksen turvin 2-3 hevosella Axel Kurckin, Bengt Larssonin ja Lindved Classonin

lipustoissa. Vahtimestari 1602 ja neljännesmestari vuodesta 1603 viimeksi mainitussa lipustossa. Mahdollisesti kaatui Kirkholman taistelussa 17.9.1605, jossa suuri joukko Lindved Classonin alasatakuntalaisia ratsumiehiä jäi sotakentälle. Pso Karin, main. kuolleena 1623 (Huitt. kår. 30.9.1623). (<http://suku.genealogia.fi/showthread.php?t=29310>). Hänen arvellaan olleen Rytin isännyyden saaneen Sven Paulssonin 2. vaimon ja hänen veljen Andersin isä. **Taulu Ryti 4 kirjassa Loimojoen varren sukutalojani Huittisissa.**

5. Margareta s.n.1530. Plso Sigfrid. Sigfridin olemassaolo paljastuu siitä, että eräessä käräjämerkinnässä Nils Sigfridinpoika peräsi äitinsä Margaretan ja hänen sisarensa Lucian perintöosuutta. Koskisen ja Nissilän mukaan Turun hovioikeuden aliviskaali ja sitten Kokkolon pormestarina toiminut Jacob Nilsinpoika Tyke on edellä mainitun Nilsin poika. Tyke taisi olla muunnos Takusta.
6. N. Knutsdr. Tämän nimeltään tuntemattomaksi jääneen Knutin tyttären olemassaolo voidaan päätellä myöhemmistä perinnönjakoon liittyvistä asiakirjoista. Viittaankin Koskisen ja Nissilän artikkeliin. Puoliso oli Huittisten kappalainen ja myöhemmin Karkun kirkkoherrana toiminut Matthias Matthiae, Knut oli Huittisten nimismies ainakin 1540-44. Tässä vaiheessa Takkula ei ollut vielä varakas talo, savuluku oli vain 1/3. Knutin kuoltua Britha avioitui Henrik Hordeelin kanssa, jonka 1. vaimo, Knut Takun sisko oli kuollut. Katso edellisen taulun teksti. Brithan sukutaustaa on pohdittu mm. Koskisen ja Nissilän artikkelissa. Takuille tuli perintöoikeutta Karhiniemestä. Sen on täytynyt liittyä Brithaan. Mm. tämä vahvistaa ajatusta, että Brithan tausta oli rälssiaatelistossa. Tämä loi pohjan sille, että Brithan poika Lars aateloitiin.

Knuutilan talo on Eurajoen rannalla. Samassa kyläryhmässä pohjoisen puolella on Kallin talo

Taulu Tak4

Thomas Knutsson Takku s.n.1520, elossa vielä 1572

Lapset

1. **Sigfrid s.n.1550** ⇒ **Taulu Tak5**
2. Henrik s.n.1555, k.n.1588. Henrikistä löytyy tuomiokirjamerkintöjä 1575-87. Isoveljestä Sigfridistä tuli Takkulan seuraava isäntä, mutta Henrikistäkin tuli talollinen. Hän onnistui hankkimaan maata ja rakentamaan talon Sammuun. Hänet todetaan isännäksi 1583. Vuoden 1585 maantarkastusluettelossa talon kooksi on merkitty 5/18 äyriä ja sen mainitaan koostuvan lahdesta manttaalista. Vuoden 1590 tarkastusmaakirjan mukaan Henrik oli yhdistänyt taloonsa kaksi muutakin taloa, joiden äyriverot olivat 3½ ja 2. Henrik oli kuitenkin jo kuollut 1590 ja hän ei ehtinyt laittaa talojaan kuntoon, joiden sanottiin olevan kurjassa jamassa. Hänellä näyttää olleen myös välillä autioitunut 8 äyriveron talo Kiettareella ja

jossa hän ilmeisesti asui elämänsä viimeiset pari vuotta. Talo taisi olla äidin perua. Talo tunnettiin kylässä myöhemminkin Takku nimellä. Henrik oli naimisissa Sammun Nopparin talon tyttären kanssa. Thomas on maakirjassa isäntänä 1546-65 ja 1571-72. Takkulan äyrluku oli tähän aikaan 6-7. Thomas oli myös nimismies. Nimismiestalot toimivat kruunun asioissa liikkuvien majoituspaikkoina. Tämä kuormitti taloutta. Thomaksen isännöysaikana myös Juhana Herttua yöpyi Takkulassa. Näistä majoitusvelvoitteista johtuen Thomas oli vuodesta 1558 lähtien voiverosta vapaa. Takkulat, kuten muutkin Huittisten talot saivat lisätuloja siian ja lohenkalastuksella. Hyvä apaja, jossa Takkulatkin saivat kalastaa, oli Kokemäen Kyttälän kohdalla. Thomaksen tiedetään myös ostaneen käteiskaupalla Turun linnan voudilta 1565 tai 1566 pari tynnyriä suolaa, jota hän sitten voitolla myi Huittisissa. Jos osto olisi tehty 1580 tai jälkeen, olisi myyjä ollut sukulaismies silloinen Turun linnan vouti Lars Hordeel. Muutamassa tuomiokirjamerkinnässä käsitellään Thomaksen maakauppoja. Laamannikäräjillä 1551 todettiin Thomas Takulle tulleen maanvaihtokaupan seurauksena Laian niitty Kohijoella. Kohijoki on Suvannon mukaan Raijalanojan vanha nimi ja juoksi etelästä Kohijärveen eli Raijalanjärveen. Thomaksen vaimon nimeä ei tiedetä, mutta hän vaikuttaa olleen kotoisin Kiettareelta, mahdollisesti Arvelan talosta.

Nykykartalla näkyy edelleen Kiettareenluodolla Takku ja Arvela

Taulu Tak5

Sigfrid Thomasson Takku s.n.1550, k.n.1610

Plso Agneta

Lapset:

1. Margareta s.n.1580, k.n.1634 Plsot 1. hallintomies Hans Hermanninpoika Kiettare, 2. ratsutilallinen Matts Jacobinpoika Langomanni. Margareta (ja miehet) asuivat äidin synnyinseudulla Kokemäen Kiettareella
2. Matts s.n.1585 ⇒ **Taulu Tak6**
3. **Margareta s.n.1590**, elossa ainakin vielä 1646. Plsot 1. vouti Pål Simoninpoika Callia, 2. läänitysvouti Mårten Olofinpoika Gråå. Margareta asui Färkkilän ratsutilalla Huittisten Mommolassa. ⇒ **Taulu Färkkilä 4** kirjassa vouti Paul Simonsson Callian jälkeläiset. Pålvelin tytär Walborg s.1601 oli Laurilan uuden suvun 1. emäntä. **Taulu Laur7**.

4. Per s.n.1590. Perin olemassaolo ilmenee kahdesta merkinnästä. Käräjillä lokakuussa 1628 Perille ja veljelle Thomakselle tuomittiin maksettavaksi heidän saatavansa Huittisten pitäjäläisiltä. Sitten 1656 sukulaiset käräjäivät häneltä jääneestä verkaviitasta. On myös kärjämerkintä vuodelta 1643, jossa sisarukset tuomittiin maksamaan Matts Sigfridinpoika Takulle osuutensa Mattsin Jacob Nilsinpoika Tykelle maksamasta perinnöstä. Päätöksessä ei mainita Periä. Se tarkoittanee sitä, että hän oli jo kuollut ja lisäksi sitä, että hän kuoli lapsettomana.
5. Thomas s.n.1600. Thomas asui SAY:n mukaan 1634-56 itsellisenä Sammun kylässä taloissa Pietilä, Käki ja Norri. Plso Brita. Ennen avioitumistaan hän sai aviottoman lapsen. Asiaa käsiteltiin Huittisten käräjillä 9.6.1625. Thomas ei asiaa kiistänyt. Hän oli jo ehtinyt maksaa 40mk. Hänet määrättiin myös hankkimaan naiselle, Maisa Henrikintytarelle engelst-kangasta oleva kunniapuku ja ruokkia lapsi kolmivuotiaaksi asti. Lapsen nimeksi tuli Jöran. Hän pestautui knihdiksi ja lähetettiin sotimaan Greifswaldiin, Saksaan ja vaikuttaa jääneen sille tielle.

Sigfrid taisi olla melko nuori isän kuollessa. Hänelle on vuoden 1571 hopeaveroa varten määritetty Takkulan talon varallisuus, mutta maakirjoihin isännäksi hänet on laitettu vasta 1573 alkaen ja vuoteen 1608 asti. Hopeavero 1571: hopeaa 122 ½ luottia, tinaa 1 leiviskä, kuparia 5 leiviskää, hevosia 5, härkiä 4, lehmiä 18, nuorta karjaa 9-10-11-6, lampaista 60 (vauras talo). Nimismieheksi hän on todettu 1. kerran 1580. Sigfrid oli myös 1586-89 ja 1604-08 Keikyän Aarikkalan Kässärin isäntä. Sigfridin nimismiesaikaa liittyy sodat Venäjää vastaan. Vallasmiehiä liikkui ja nimismiehen tehtävä oli heidän majoittaminen. Yhdelle vuodelle kirjautui 200 henkilön majoittaminen, useimmat hevosten kanssa. Sotaväen ylipäällikkö Pontus De la Gardien tiedetään yöpyneen seurueineen talossa kolme kertaa vuosina 1580-84. Sigfridin nimismiesvuosissa on katkos 1590-93. Koskinen ja Nissilä arvelevat tämän johtuvan siitä, että tulipalo tuhosi 1588 joen eteläpuolella olleet neljä Takun taloa ja niiden omaisuuden. Sigfridin oli keskityttävä vahinkojen korjaamiseen. Jo 1590 talon varallisuus oli saavuttanut entisen tason. Sigrid suoritti ratsupalvelusta 1590-luvulla. Hänen jälkeen poika Matts jatkoi ratsupalvelua.

Lasten nimissä on sellainen erikoisuus, että kahdella aikuisikästä eläneellä työllä oli sama nimi: Margareta. Asiaa on selvitetty Koskisen ja Nissilän artikkelissa Mustan Maijan ja hänen miehensä suku Genos 2012 (3-4):77-91.

Taulu Tak6

Matts Sigfridsson Takku s.n.1585, k.1656

Plsot:

1. Agneta Olofsdr Haunia s.n.1590 Tyrvää, k.1628

Lapset:

1. Margareta s.1608, k.19.6.1692 Vampula. Plso pappi Johannes Canuti. Johannes oli kotoisin Kokemäen Levanpellosta ja toimi Vampulan kappalaisena vuodesta 1650. Johannes kuoli n.1666. Pariskunnalla oli hallussaan Koutun talon Sammussa. Johannes esiintyy asiakirjoissa myös muodossa Canutus Johannis. Niinpä Strengin kartoituksessa Koutun talon (nro 12) todetaan omistavan Herra Knut. Koutun talosta tuli pian tämän jälkeen väliskärin puustelli ja isännät vaihtuivat tiuhaan.

2. Thomas s.n.1620⇒**Taulu Tak7**

2. Sara Johansdr, s.n. 1600, k.17.10.1675

3. Henric s.6.6.1630, k.13.7.1717 Punkalaidun. Henric oli pappi, lopuksi Punkalaitumen kirkkoherra 1689-. Plso Elisabeth Bursetz s.1636, k.25.9.1709. Henricillä oli hetken lankonsa jälkeen Koutun talon omistus. Pojista ratsumiehenä toiminut Daniel suoritti yo-tutkinnon 1677/78 ja Matias 1691, k.1716
4. Hebla s.n.1630, k.1.7.1699 Rauma. Plso Mårten Zidenius s.n. 1620, k.1683 Eura. Mårten oli avioituessaan Rauman pedagogion rehtori ja Rauman kappalainen. 1678 hänestä tuli Euran kirkkoherra.

5. Valborg s.n.1635. Valborg ei avioitunut. Hän löytyy siskonsa Margaretan perheen omistaman Koutun talosta 1660-64.
6. Gustaf s.n.1640. Gustaf opiskeli ensin Porin triviaalikoulussa. Turun yliopiston matriikkelista hänet löytää 1658-59. Hän toimi erilaisissa tilapäisissä tehtävissä eikä ilmeisesti avioitunut.

Matts oli Takkulan isäntä 1609-49. Mattsin toimesta Takkulasta tuli varsinainen ratsutila 1642, mutta jo Mattsin isä Sigfrid oli toiminut ratsusotilaana 1590-luvulta alkaen. Matts oli myös pitkäaikainen Huittisten nimismies. Nimismiesajaksi oli tosin katkonainen: 1610-23, 1630-44 ja 1645-54. Ensimmäinen pitkäaikainen katkos liittyi Huittisten kirkkoherran ja nimismiehen väliseen valtataisteluun. Valtataistelu oli osa laajempaa pitäjäläisten tyytymättömyyttä kirkkoherraa kohtaan. Pääroolin omaksui Mattsin vaimo Agneta Olofsdr, joka lietsoi talonpoikien vihamielisyyttä, joka sai aikaan sen, että vuoden 1626 pääsiäisen jälkeen kirkkoherra raahattiin ulos kirkosta ja heitettiin kirkon aidan yli ja rusikoitiin kunnolla. Sen seurauksena kirkkoherra joutui pitkäksi aikaa vuoteenomaiseksi. Viimeinen kiihoke nujakalle oli, kun kirkkoherra Timoteus Melkiorinpoika oli julkisesti saarnastuolista käsin solvannut Agnesia. Agnes tuomittiin kuolemaan ja vietiin vangittuna Turun linnaan, jossa hän vietti pitkän aikaa odottaen kuninkaan päätöstä. Lopulta hänet vapautettiin synnytyksen takia ja määrättiin lunastamaan henkensä 100 taalarin sakolla. Näin tapahtui ja kuningas vahvisti armahduksen. Huittisten historia kirjan mukaan kolme kirkkoherran rusikointiin osallistunutta talonpoikaa hirtettiin toisille varoitukseksi. Oikeudenkäynnin seurauksena Mattsia ei tuomittu, vaikka kirkkoherra siihen pyrki. Matts kuitenkin joutui muutamaksi vuodeksi luopumaan nimismiehen tehtävistä. Toisaalta kyläläisten vankkumaton tuki Matts Takkua kohtaan johti siihen, että kirkkoherrakaan ei selvinnyt riidoista ilman seuraamuksia. Hänet erotettiin 1627 ja hieman myöhemmin kyläläisten vaatimuksesta Matts palasi nimismieheksi. Tämä vahvatahtoinen Agnes oli kotoisin Tyrvään Haunian talosta. Hänen isänsä Olof toimi Tyrvään nimismiehenä ja veronkantajana. Mattsin toinen vaimo Sara Johansdr oli Lempäälän kirkkoherra Jacobus Jacobi Hilden leski, Vuosina 1630-31 Takkula oli Satakunnan kuudenneksi suurin viljelystila, vaikka laskelmassa oli mukana pappilat ja rälssitilat. Matts suoritti ratsupalvelusta vuodesta 1642 lähtien. Hän otti käyttöön myös oman sinetin, jossa oli T-kirjain. Mattsin aikana Takun perheen nousu sosiaalisessa arvoasemassa vankistui. Kaikki pojat koulutettiin ja kolmesta tyttärestä kaksi solmi avioliiton papin kanssa, yksi tyttäristä pysyi naimattomana.

Matts tuli itse oikeuden eteen heinäkuulla 1654 ja ilmoitti tulleen raihnaiseksi ja vanhaksi. Sen vuoksi hän aikoi jakaa omaisuutensa lastensa kesken ja pyysi tehtävään lainlukijaa ja vieraita miehinä. Kun jakokirja sitten 1658 esiteltiin käräjillä, oli Matts jo kuollut.

Taulu Tak7

Thomas Mattsson Takku s.n.1620, k.1682

Plso Maria Nilsdr Barcks.n.1630, k.26.11.1676

Vih. 1656

Lapset:

1. Catharina s.n.1657, k. 1716 ollessaan isovihaa paossa Tukholmassa. Plsot Henric Sigfridsson Pungman s.n. 1640, k.1694. Henric oli raatimies ja kirkkoisäntä Raumalla. Catharina oli Henricin 2. plso. Ensimmäinen plso oli Margareta Escilsdr, jonka tytär Katharina avioitui Catharinan veljen Henrikin kanssa.
2. Matts s.n.1660 ⇒ **Taulu Tak8**
3. Maria s.n.1661 ⇒ **Taulu Tak9**
4. Margareta s.25.3.1667, k.10.6.1743 Lempäälä. Plso kruununvouti Lempäälän Kärppälän ratsutilallinen Nils Jöransson Weckman s.1661 Vehkalahti, Kymenlaakso, k.18.12.1704 Lempäälä. Poika Nils suoritti yo-tutkinnon 1712 ja toimi Lemun kirkkoherrana ja kuoli 1746
5. Anna s.20.6.1669

6. Erik s.n.1670, k. sotavankina kaukana Venäjän Solikamskissa 1711 jälkeen. Plso Kristina Schwindt s.n.1675, k.1742. Erik oli pappi ja käytti nimeä Ericus Thomae Granroth. Hän oli eversti Göran Hastfehrin värvätyn rakuunarykmentin rykmenttipastori. Jäi sotavangiksi Liivinmaalla ja kuoli sotavankina. Poika Johan Henrik Granroth oli Impilahden kirkkoherra.
7. Henrik s.10.5.1671, k.8.12.1707 Rauma. Plso Katharina Henricsdr Pungman s.n.1675, k.14.1.1711 Rauma. Henrikistä tuli kauppias ja raatimies Raumalle. Henrikin ja Katharinan jälkeläiset elivät mm Bartram, Birgstedt, Strandsten ja Pacchalenius nimisinä.
8. Christina s.27.5.1676, k.11.1676
Thomas oli viides ja viimeinen Takku- nimeä käyttänyt Huittisten nimismies. Virkakausi kesti vain pari vuotta (1655-57). Käräjäpaikka ja nimismiehen asemapaikka vaihtui Huittistenkyläksi. Takkulan isäntänä hän toimi 1649-82. Thomas oli veljiensä tavoin koulunkäynyt mies. Hän oli opiskellut Turun Akatemiassa sen perustamisvuodesta 1640 alkaen. Hän toimi Turun hovioikeuden presidentin Jöns Kurjen läänitysvoutina. Hän palasi 1649 kotitaloonsa Takkulaan Huittisiin. Hän osti 1650 Huittisten Raijalankylän Laurilan, mutta myi sen neljä vuotta myöhemmin esi-isälleni Kokemäen Hordeel sukuun kuuluneelle Per Uotilalle.
Thomaksen vaimon Marian isä oli Köyliönkartanon, Saaren ja Piiloisten hopmanni Nils Olfsson Barck. Hopmanni oli läänitysherran verot keräävä vouti. Kruununvouti keräsi kruunun verot. Marian äiti puolestaan oli Anna Mårtensdr Gråå. Törmätään siis taas Gråån sukuun, jota voi Annasta käsin seurata taaksepäin Genissä

Taulu Tak8

Matts Thomasson Takku s.n.1660, k.26.9.1697

Plso Christina Hansdr Godhe s.2.11.1664, k.13.4.1743 Eurajoki

Vih. 1683

Lapset:

1. Thomas, yo 1711
2. Matias s.21.11.1690. k.17.4.1748. Plso Katarina Jacobsdr Morin s.36.8.1690 Eurajoki, k.13.1.1773 Eurajoki. Matias oli pappi ja käytti nimimuotoa Matias Mattsson Tackou. Hän suoritti yo-tutkinnon Upsalassa 1716. Hän oli mm. Punkalaitumen kirkkoherra 1722- ja Eurajoen kirkkoherra 1742-. Hän oli rovasti ja Porin triviaalikoulun tarkastaja sekä valtiopäivämies 1746-47. Lapset: 1. Catharina Christina s.26.5.1721. Catharina avioitui Jacob Ericsson Careniuksen kanssa. Heidän poika Efraim Carenius on sen verran mielenkiintoinen henkilö, että teen hänestä tarinaan sivupolun, 2. kruununvouti Isak Tackou, yo 1745, k.1796, 3. Abraham Tackou , yo 1745, k.1756, 4. Oli myös tytär, jonka plso oli Eurajoen kirkkoherra Mikael Forselius, yo 1724, k.1772.
3. Margareta s.n.1695, k.1762. Plso Karl Kristiansson Procopaeus s.23.1.1687 Loimaa, k.x.6.1724 Loimaa. Karl oli ensin sotilas, viimeksi ratsumestari. Erosi armeijasta 1721 ja hankki omistukseensa Kokemäen Vitikkalan 1723. Karlin isä oli Loimaan kirkkoherra Kristian Procopaeus.

Matts oli Takkulan isäntä 1683-97. Hänen kuolemansa jälkeen leski Christina oli talonhaltija vuoteen 1701.

Matts oli netissä olevan Huittisten pappisluettelon mukaan pitäjänapulainen 1691-97. Kouttu kertoo kirjassaan, että Matts oli 1684 nauttinut pappilassa pidetyissä kemuissa alkoholia liikaa. Hän ei kehdannut mennä varattuun yösijaan vierashuoneeseen nukkumaan vaan nukkui päänsä selväksi navetassa. Mattsin jälkeen isäntäpariksi tuli Mattsin sisko Maria ja hänen miehensä Jacob Callia.

Christinan isä Hans Hansson Godhe (Gode) oli Porin kreivikunnan rälssitarkastaja ja myöhemmin Uudenmaan ja Hämeen läänien kamreeri.

Huittisten oloista opinnäytetyön tehnyt Efraim Jakobsson Carenius

Taulu

Efraim Jakobsson Carenius s.8.1.1739 Huittinen, k.18.11.1802 Loimaa

Plso Ulrika Andersdr Widberg s.31.12.1746 Lieto, k.5.5.1813

Efraimin vanhemmat löytyvät edellisestä taulusta. Äiti oli Catharina Mattsdr Tackou s.26.5.1721, k.19.2.1763 ja Huittisten kappalainen Jacob Ericsson Carenius s.8.7.1710 Huittinen, k.15.12.1780 Huittinen. Lapsuudenkoti oli Huittisten Nanhian Torpon talossa.

Efraim aloitti opiskelunsa Porin triviaalikoulussa. Hän valmistui Turun akatemiasta maisteriksi 21-vuotiaana 1760. Mikä tekee hänestä oman tarinan arvoisen, on se, että hänen maisteritutkinnon opinnäytetyö sisälsi Huittisten olosuhteiden tarkan kuvauksen. Teoksessa käydään läpi silloisen Suur-Huittisten maantieteelliset olosuhteet. Kasvisto ja kivilajit on kuvattu tarkkaan. Hän on kirjannut ohjeita metsien, peltojen ja niittyjen hoidosta. Käydään läpi myös huittislaisten tavat. Efraim totesi huittislaisilla olevan neljä pahaa tapaa: viinan väärinkäyttö, liiallinen saunominen, tapa viedä lapset kovalla pakkasellakin kirkkoon kastettavaksi ja vieraspitojen ylellisyys. Etusivun karttakuva on hänen työstään. Vuonna 1759 valmistuneen opinnäytetyön on myöhemmin suomentanut ja selityksillä varustanut Arvo Inkilä. Tässä linkki julkaisuun:

<https://digi.kirjastot.fi/items/show/122994>

Tultuaan vihityksi papiksi Efraim toimi vähän aikaa vanhan isänsä apulaisena Huittisissa ja sitten Luvian kappalaisena. Pääosan elämäntyöstään Efraim Carenius teki Loimaan kirkkoherrana, johon virkaan hän siirtyi 1783.

Taulu Tak9

Maria Thomasdr Takku s.n.1661

Plso

1. Daniel Larsson Idman k.22.11.1683
Vih.10.6.1677

Lapset:

1. Nils s.22.6.1680 ⇒ **Taulu Tak10**
  2. Eric s.23.4.1682
  3. Elsa s.29.5.1683, k.16.5.1683
2. Jacob Paulsson Callia s.2.11.1664 Huittinen, k.10.8.1723 Kiviranta Huittinen
Vih.18.7.1686
Ei lapsia.

Marian 1. mies Daniel Idman oli syntynyt Ruotsissa, josta tuli Suomeen Bielke-suvun läänitysten voudiksi ja asettui asumaan Huittisiin. Hän hankki omistukseensa Huittisten Nanhian Juuselan talon, jonka isäntä hän oli vuodesta 1674 kuolemaansa 1683 asti. Danielin kuoltua Maria avioitui Jacob Callian kanssa ja he olivat Juuselan isäntäpari 1686-1710. Myös Takkula oli heidän omistuksessaan 1701-23, samoin Kivirannan ratsutila 1700-23 ja Huittisten Huhkolan Huhkolan perintötila 1710-22. Melkoinen varallisuus. Jacobin isä Paul Paulsson Callia toimi Gustav Hornin kreivikunnan voutina ja asui Huittisten Kivirannan ratsutilalla, jonne oli tullut kotivävytyden kautta. Juuselakin silti pysyi Marian ja Danielin jälkeläisillä vuoteen 1728 asti. Koska Jacobilla ja Marialla ei ollut yhteisiä lapsia, niin he yhteisellä testamentilla määräsivät Takkulan Marian ensimmäisestä avioliitosta syntyneelle pojalle rykmentinpastori Nils Idmanille.

Taulu Tak10

Nils Danielsson Idman s.22.6.1680 Huittinen, k.4.6.1750 Huittinen

Plso Christina Kristiansdr Procopaeus s.21.2.1689 Loimaa, k.x.12.1747 Huittinen

Vih. 15.6.1711 Loimaa

Lapset:

1. Nils s.24.11.1716 Östuna, Ruotsi ⇒ **Taulu Tak11**
2. Daniel s.1719, k.1772. Plso Anna Magdalena Solander s.15.11.1735 Piteå, Ruotsi, k. 13.3.1807 Öjeby, Piteå. Daniel oli pappi. Hän toimi Huittisten kirkkoherran (isänsä) apulaisena 1744. Iin kirkkoherrana hän oli 1753-.
3. Christina s.25.4.1722 Huittinen, k.1757. Plsot 1. Johan Magnus Celsius s.n.1705, k.1742. Johan oli rykmentinpastori, 2. Engelbrecht Rancken s.9.4.1712 Turku, k.25.4.1766 Sahalahti. Hän oli pappi, viimeksi Sahalahden kirkkoherra. Avioliitto oli hänellekin toinen.
4. Gustaf s.6.9.1723 Huittinen, k.10.8.1795 Pietarsaari. Plso Catharina Elisabeth Esaiasdr Wechter s.1732, k.27.1.1797 Pietarsaari. Catharinan isä Esaias Wechter oli rikas turkulainen kauppias ja tehtailija. Hän oli myös valtiopäivillä porvarisäädyn (myssyt) tunnetuimpia suomalaisia edustajia. Gustaf oli lainoppinut, hovioikeudenneuvos 1768, Vaasan ja Oulun laamannikunnan laamanni 1776. Hän omisti 1757-80 Nanhian Juuselan talon. Gustafin pojan Johan Israelin poika Peter oli merikapteeni ja ensimmäinen suomalainen, joka kiersi uudella kolmimastoisella parkilla Herculeksella maapallon ympäri ja vieläpä vastatuuleen. Matkaan lähdettiin Pietarsaaresta 1844. Siihen aikaan purjehdittiin mihin kulloinkin saatiin lastia. Etukäteen suunnittelemattoman matkan reitiksi tuli Pietarsaari-Marseille-Brasilia-Kap Hornin kautta Chile-Peru-Tahiti-Indonesia-Eurooppa. Syksyllä 1847 Hercules viimein palasi kotisatamaan Pietarsaareen.
5. Israel s.11.2.1728 Huittinen, k.15.6.1776 Hämeenlinna. Perheen 3. pappi. Oli ensin 1755- Huittisten kirkkoherran (veljensä) apulainen ja sitten Hämeenlinnan kirkkoherra 1761-. Naimaton Nils opiskeli papiksi, aloitti uransa sotilaspappina ja oli mukana Kaarle XII:n onnettomalle sotaretkelle Norjassa 1718-19. Siellähän tuhansia suomalaista karoliineja kuoli pakkaseen ja nälkään surkeasti sujuneen paluumarssin aikana. Nils selvisi, palasi Huittisiin ja sai Huittisten kirkkoherran viran, jota hoiti lähes kuolemaansa asti. Edellisen sukupolven aikana kertynyt mittava omaisuus aikaansai sen, että Nilsin sanotaan olleen Huittisten rikkain henkilö ja myös koko Suomen varakkaimpia pappeja. Takkulan isäntä hän oli 1723-50. Hänellä oli myös Huittisten Huhkolan tila 1722-50. Huhkola pysyi hänen jälkeläisillään vuoteen 1821 asti.

Serkukset Nils Idman ja Margareta Takku avioituivat Loimaan kirkkoherra Kristian Procopaeuksen lasten kanssa.

Idmanien vaiheista voi lukea lisää Keijo Jaakkolan artikkelista Huittisten kotiseutuyhdistyksen Joulu 1992 lehdestä <https://digi.kirjastot.fi/items/show/123468>.

Taulu Tak11

Nils Nilsson Idman s.24.11.1716 Östuna, Ruotsi, k.6.3.1740 Huittinen

Plso Margareta Elisabet Gustafsdr Rothovius s.8.8.1727 Mouhijärvi, k.5.5.1810 Pöytyä

Vih.11.6.1747 Pälkäne

Lapset:

1. Nils s.22.7.1748, k. nuorena
2. Christina s.13.4.1749, k.14.4.1749
3. Maria s.13.4.1749, k.13.4.1749, kaksoset
4. Elisabeth s.3.4.1750, k.1.5.1750
5. Christina Elisabet s.23.4.1751. Plso Abraham Abrahamsson Indrenius s.5.11.1736, k.3.1.1796 Keuruu. Abraham oli Keuruun kirkkoherra. Isä Abraham oli aikanaan myös Keuruun kirkkoherra. Äiti oli Katarina Elisabeth Pacchalenius. Indrenius suvun juurina pidetään Porin Kyläsaarta, vanhalta nimeltään Kokemaensaarta. Kylän ruotsalainen nimi on Inderö. Kun sitä muokkaa latinan suuntaan, muodostuu Indrenius. Suvussa on paljon pappeja ja yksi sukuhaara aateloitiin.

6. Gustaf Niklas s.16.4.1752, k.28.7.1807 Pälkäne. Plso Margaretha Eleonora Jansson s.2.2.1759 Annila, Sääksmäki, k.17.11.1834. Gustafin pojanpojan poika Nils Bernhard Idman sai kyseenalaista kuuluisuutta. Hän toimi 1900-luvun alussa Tampereen Yhdyspankin konttorin johtajana. Vuonna 1912 paljastui hänen tekemä kavallus. Hän oli siirtänyt vaivihkaa itselleen 9 miljoonaa silloista markkaa. Nykyrahassa se on n. 30 miljoonaa euroa. Sitä pidetään kaikkien aikojen suurimpana Suomessa tehdystä kavalluksesta. Summa oli kooltaan kymmenysosa Suomen suuriruhtinaskunnan vuosibudjetista. Osan rahoista hän käytti rakennuttamalla Hatanpään kartanoon uusgottilaisen huvilan, jonka kerrotaan maksaneen puolet Tampereen tuomiokirkon hinnasta. Osan rahoista hän käytti hyväntekeväisyyteen ja vaikeuksissa olleiden liikeyritysten tukemiseen. Hän sai pitkän kuritushuonetuomion ja menetti loppuiäkseen maineensa ja yhteiskunnallisen asemansa
  7. Eva Margareta Idman s.5.4.1753, k.24.2.1787 Laitila. Plso Johan Alexandersson Helsingberg s.24.5.1746 Helsinki, k.23.5.1812 Laitila. Johan oli Laitilan kirkkoherra 1780-. Isä Alexander oli Kangasniemen kirkkoherra. Huittisten Huhkolan tila oli heidän omistuksessaan 1790-1811 ja tyttären ja kotiväyn omistuksessa 1811-21. Tilaa viljelivät lampuotilaiset
  8. Arvid Daniel s.30.4.1754, k.5.8.1754
  9. Maria Agatha s.6.12.1756, k.9.3.1757
  10. Fredrik s.20.11.1757 ⇒ **Taulu Tak12**
  11. Israel s.24.12.1758, k.28.4.1758
  12. Carl Johan s.18.12.1759 ⇒ **Taulu Idestam**
  13. Daniel s.24.5.1761, k.12.5.1806 Turku. Plso Ulrika Charlotta Mörtengren s.26.12.1770 Turku, k.18.5.1823. Ulrikan isä Lorentz Mörtengren oli Turun ja Porin läänin lääninrahastonhoitaja. Daniel oli pappi. Huittisten kirkkoherran (isänsä) apulainen 1784, henkirakuunarykmentin ylim. pataljoonansaarnaaja 1787, Huittisten kirkkoherra 1792. Kuolinpaikaksi merkitty Turku, koska siellä hän kuoli ollessaan matkalla. Danielista on jäänyt jäljelle tieto, että kun hänet valittiin lin kirkkoherraksi, niin ehtoihin kuului, että hän nai edellisen kirkkoherran lesken. Viran saatuaan Daniel tuli toisiin aatoksiin. Seurakuntalaiset valittivat kuninkaalle asti, mutta Daniel sai pitää silloisen virkansa.
  14. Arvid Christian s.26.12.1762, k.7.2.1813 Kuru, keuhkotauti. Oli kuollessaan yliperämies.
  15. Maria Gustava s.7.8.1766, k.20.8.1766
- Nils oli monessa mielessä toimen mies. Hänkin aloitti pappisuransa sotilaspappina. Sitten hänet nimitettiin isänsä jälkeen Huittisten kirkkoherraksi 1749. Hänestä tuli lääninrovasti 1758 ja teologian tohtori 1779. Hän oli Takkulan isäntä 1750-90. Hän oli valtiopäivämies. Huittisissa hän pani toimeen koskenperkauksia ja avasi uudelleen aiemmin jo kerrotun Papinojan. Hän hankki paljon lisää maaomaisuutta mm. Sammun Erkkilän, Leppäkosken Nikkilän ja Kauvatsan Kuoppakosken. Hän myös perusti Sääkskosken sahan Kauvatsalle. Hän laati 1753 ensimmäisen Huittista koskevan paikallishistoriallisen kuvauksen, joka tosin ilmestyi vasta 1970 Raimo Viikin toimittamana ja suomentamana. Idman laati 1774 teoksen ”Försök at visa gemenskap emellan finska och grekiska språken”, jolla hän pyrki osoittamaan suomen kielen kreikkalaisia juuria. Nythän tiedämme, että Idmanin järkeily ei pidä paikkansa, mutta silloin julkaisu saavutti myös kansainvälistä kiinnostusta. Kaiken tämän lisäksi hänellä oli 15 lasta eli aktiivisuutta riitti myös kotirintamalla. Lapsista 7 kuoli aivan pienenä. Näin myös neljän ensimmäisen lapsen kohdalla.
- Margaretan isä Gustaf Arvidsson Rothovius oli Pälkäneen kirkkoherra. Hän oli piispa Isaac Birgersson Rothoviuksen veljen Johanneksen pojanpojan poika.

Takku suvun aatelishaara Idestam

Taulu Idestam

Carl Johan Nilsson Idestam (Idman) s.18.12.1759, k.11.11.1821 Turku

Ei puolisoa

Adoptoidut lapset (veli Daniel kuoli ja Carl adoptoi lapset):

1. Carolina s.15.9.1797 Huittinen, k.15.12.1858 Helsinki. Plso Reinhold von Becker s.26.12.1788 Kaihlamäki, Kangasniemi, k.10.6.1858 Helsinki. Reinhold oli kirjailija ja suomen kielen tutkija. Hän toimi ensin Turun ja sitten Helsingin yliopiston historian laitoksella erilaisissa tehtävissä, myös professorina ja sai professorin arvonimen 1834. Reinhold kehitti suomen kieleen uusia sanoja esim.: hallinto, huonekalu, ihmiskunta, ilmapuntari, sanomalehti, valtameri, virasto ja väestö. Savolaismurteista hän toi kirjakieleen mm. sanat eläke, jänne, kokeilla, mäntä, sijainen ja sivistys. Lapset: **1. Frans Josef von Becker** s.19.7.1823 Turku, k.21.11.1890 Helsinki. Plso Johanna Karolina Ascholin, vih.1857, k.1887. Ei lapsia. Frans oli lääkäri, ensimmäinen farmakologin professori ja ensimmäinen oftalmologian professori. Hän keskittyi sokeuden ehkäisyyn. Hän erosi virastaan 1885, jolloin hän sai valtioneuvoksen arvon. Hän testamenttasi huomattavan omaisuutensa sokeiden lasten oppilaitoksen perustamiseksi Helsinkiin, **2. Adolf von Becker** s.14.8.1831 Helsinki, k.23.8.1909 Vevey, Sveitsi. Adolf oli arvostettu taidemaalari. Hän oli ensimmäinen Pariisissa opiskellut suomalainen taiteilija ja hän opetti mm. Edefeltiä yksityiskoulussaan. Hänelle myönnettiin Pietarin taideakatemian suuri kultamitali ja akateemikon arvo 1873. Suomessa hänet nimitettiin professoriksi vuonna 1879, **3. Hugo von Becker** s.2.4.1834 Helsinki, k.1.12.1911 München, Saksa. Hän valmistui ensin Ruotsissa agronomiksi 1863. Sitten hän toimi eri kouluissa Helsingissä opettajana 1865-1889. Hän muutti ulkomaille pysyvästi 1893. Hän kirjoitti ruotsiksi lastenkirjoja. Hän oli myös runoilija ja kääntäjä.
2. Gustaf s.26.1.1802 Huittinen, k.9.5.1851 Tyrväntö. Plso Anna Sofia Trapp, vih.1827, k.1872. Gustaf oli hyvin lahjakas, yo vain 11-vuotiaana 1813, myönnetty isänsä aateloinnin seurauksena myös aatelisarvo nimellä Idestam 1819, tuomarintutkinto 1821, Turun hovioikeuden kanslisti 1822, Suomen vuorimestari 1826, Tampereen masuunin perustajaosakas 1842, omisti Tyrvännön Lahdentaan. Oli myös runoilija. Lapset: **1. lääninsihteeri Josef Frans Oskar Idestam** s.11.9.1828, yo 1846, k.1908, plso Selma Viktoria Utter s.1.7.1830 Hämeenlinna, k.19.3.1901 Hämeenlinna, **2. Sofia Charlotta** s.17.4.1830 Helsinki, k.6.10.1913 Helsinki, plso tamperelainen teollisuusmies, varatuomari Adolf Törngren s.27.4.1824, yo 1840, k.3.3.1895. Adolfin isä oli lääkintöhallituksen pääjohtaja, arkkiatri Johan Agapetus Törngren, **3. senaattori, hovioikeudenneuvos Gustaf Richard Idestam** s.7.2.1832, yo 1849, k.10.10. 1915, plso Fredrika Charlotta Eklund s.5.10.1835 Sipoo, k.14.7.1907, **4. Gustava Mathilda** s.22.9.1833 Tyrväntö, k.3.1.1915, plso Claes Gustaf von Rehausen s.20.5.1821 Vihti, k.1891. Claes oli sotilas, erosi majurina 1868, **5. Christian Fredrik** s.11.3.1835, k.18.10.1835, **6. Anna Sofia** s.27.12.1836 Tyrväntö, k.13.9.1913 Helsinki. plso senaattori Albert Vernet Nykopp s.15.6.1826 Juva, yo 1843, k.8.1.1882, **6. toimitusjohtaja, FM Knut Fredrik Idestam** s.28.10.1838 Tyrväntö, yo 1857, k.8.4.1916, plso Marina Rosina Krook s.1841, k.1925. Fredrik toi Suomeen puuhiokkeen valmistustekniikan Saksasta ja toteutti tekniikan perustamassaan ja johtamassaan Nokia Ab:ssa, **7. Johanna Maria** s.21.7.1840 Hattula, k.10.11.1905 Hämeenlinna, plso laamanni August Fredrik Reinhold Blåfield s.7.3.1826 Sääksmäki, yo 1843, k.6.3.1901 Sääksmäki, **8. Axel Fritiof** s.1.11.1841, k.11.8.1852

Carl oli suomalainen senaattori ja Suomen Pankin johtokunnan puheenjohtaja. Hänellä oli Turun hovioikeudessa eritasoisia virkoja, viimeksi varanotaari 1784. Sen jälkeen hän oli Uudenmaan ja Hämeen läänin rakuunarykmentin sotatuomarina vuodesta 1787. Sitten hän vuodesta 1799 keskittyi hoitamaan Pöytyän Pihlavan kylässä ollutta maatalaansa. Äiti Margareta vietti viimeiset vuotensa pojan luona Pöytyällä. Carl ei avioitunut, mutta hänellä oli avioton poika piika Anna Greta Valbäckin kanssa. Poika oli Karl Wilhelm. Hän syntyi 23.4.1817 Turussa ja kuoli 19.2.1860 Helsingissä. Professori Johan Agapetus Törngren ja hänen vaimo Eva Agatha Helsingberg ottivat hänet kasvatikseen ja hänestä tuli Karl Wilhelm Törngren. Kuten yllä on todettu, avioitui Johanin poika Adolf Carlin adoptiopojan Gustafin tyttären Charlotan kanssa. Carl Idestam ja Johan Törngren vaikuttavat olleen ystäviä keskenään. Karl Wilhelm Törngren toimi aikanaan Helsingin yliopiston kirjastonhoitajana ja oppihistorian professorina.

Lapsuutensa hän vietti kasvatuskodissaan Laukon kartanossa Vesilahdella, jossa hänen kotiopettajanaan toimi mm. Elias Lönrot. Karl Wilhelmin pso oli Nanny Sofia Wärnhjelm.

Carl myös adoptoi nuorena kuolleen veljensä Danielin lapset, Carolinan ja Gustafin. He olivat 4- 9-vuotiaita isänsä kuollessa vain 44-vuotiaana. Äiti Ulrika ei avioitunut uudestaan. Suomen sodan jälkeen Carl aktivoitui uudelleen yhteiskunnallisiin tehtäviin. Hän oli viimeksi Suomen vaihto-, laina- ja talletuskonttorin johtaja vuodesta 1816. Hänet aateloitiin 1814 nimellä ldestam ja hänen adoptoidut lapset saivat myös hieman myöhemmin aatelisarvon.

Taulu Tak12

Fredrik Nilsson Idman s.20.11.1757, k.20.1.1831

Plsot:

1. Ulrica Lovisa Christiansdr Richter s.22.12.1764 Turku, k.26.2.1793

Vih.17.3.1791 Turku

2. Lovisa Margareta Björnlund s.16.12.1771, k.17.11.1850

Vih.15.8.1793 Pori

Lapset:

1. Fredrik Bengt s.7.9.1794, k.22.6.1843 Huittinen. Fredrik oli Turun hovioikeuden ylim. notaari 1819-, varatuomari 1826-, maanjako-oikeuden pj. Naimaton
2. Albertina Fredrika s.22.7.1799, k.9.12.1831 Turku. Pso Adolf Adolfsson Ståhlström s.26.7.1788 Turku, k.27.12.1854 Turku. Adolf oli turkulainen kauppias.
3. Carl Gustaf s.23.3.1802. RK-merkintä: Åbo 1814. Häntä ei löydy yo-matrikelista, mutta Hiski löytää sopivan oloisia tietoja Turun ruots. srk:sta. Vihitty 7.9.1834 vahtimestari Carl Gust. Idman ja Ulrica Carol. Holmberg. Kastettujen luettelossa ammatti tarkentuu hovioikeuden vahtimestariksi. Hän kuoli 6.7.1850 maksasairauteen. Kuoliniäksi on merkitty 51 v ja onnistuin löytämään hänet rippikirjasta 1847-53 AP I s.181, jossa todetaan hänen syntyneen 1799 ja tulleen Turkuun Paraisilta, mutta hiski ei löydä koko Suomesta 1795-1805 syntynyttä muuta Carl Gustaf Idmania. Genissä on ja ilmeisen oikein katsottu Carl Gustavin syntyneen 31.7.1799 Paraisten Atun Kullbyn Södergårdissa. Äiti oli Hedvig Nilsdr Trygg. Rippikirjassa isä todetaan Södergårdin talolliseksi, ei erillistä sukunimeä. Isä on kirjattu vain muotoon Carl Carlsson. Talo ja Carl Gustav löytyy vielä RK:sta 1805-10- Sitten koko talo häipyy RK:sta. Taisi olla niin, että vasta Turussa Carl otti käyttöön työn vuoksi sukunimen Idman.
4. Lovisa Charlotta s.18.11.1807, k.1881. Pso Carl Gustav Gustavsson Ståhlhanske bs.25.10.1817 Turku (ruots.), 10.1.1876 Pöytyä. Ylioppilas Helsinki 1830. Varamaanmittari Pöytyä 1853-. Isä oli Turun raatihuoneen aktuaari.
5. Daniel s.27.6.1810, k.11.7.1843 Huittinen. Ylioppilas 1825 Turku. Naimaton
6. Eva Sofia s.24.12.1804 ⇒ **Taulu Tak13**

Fredrik suoritti ylioppilastutkinnon Turussa 1774. Sitten hän lähti merelle ja eteni sillä alalla merikapteeniksi. Sitten hän keskittyi maanviljelykseen ja oli Takkulan isäntä 1790-1831. Hänen aikanaan 1790-luvulla rakennettiin uusi päärakennus. Sen suunnitteli lääketieteen professori, amatööriarkkitehti Gabriel Bonsdorff yhtäaikaaisesti Huittisten pappilan kanssa. Keskiosa korotettiin kaksikerroksiseksi 1800-luvun alkupuolella empiren hengessä. Näihin aikoihin muodostettiin myös tilan puisto. Talonhaltijana 1831-50 oli leski Lovisa.

Fredricin menetelmistä on tallentunut Suur-Huittisten historia kirjassakin kerrottu tarina: ” Takkulan kapteeni kutsui Nanhian kylän talonisännät luokseen kesteihin, joissa oli runsaasti ruokaa ja juomia. Kun nanhialaiset olivat tulleet ”nousutuulelle”, sanoi Takkulan isäntä: Mitä te nanhialaiset teette rantamaillanne ja saarillanne tuolla Sääksjärvellä? Niistä ei ole teille kuin haittaa. Antakaa maat Takkulalle, niin pääsette niistä”. Asia sovittiin vielä samana iltana. Tästäkö nanhialaiset kehittivät koko Suomeen levinneen

kansanviisauden: viina on viisasten juoma? Sääksjärven rantamaat olivat tärkeitä Takuille, koska Sammussa ei ollut riittävästi niittyjä. Takkulan torppareilla oli heinämaita Piilijoella Sääksjärven itärannalla. Ulrican isä oli turkulainen nahkuri. Lovisan isä Bengt Björnlund oli ruotsalaissyntyinen Porin piirilääkäri.

Taulu Tak13 = Taulu 7,1,1,3,2,1,3,3,4 (kirjassa Mommolan Härkälät)

Eva Sofia Fredricdr Idman s.24.12.1804, k.30.1.1870 Loimaa

Plso Per Bertilsson Rönnbäck s.16.9.1797 Hämeenkyrö, k.14.3.1867 Loimaa

Vih.28.3.1837

Lapset:

1. Oskar Ernst Viktor Fredrik s.8.2.1838 Loimaa, k.23.11.1893. Oskar eli naimattomana. Hän valmistui FK:ksi 1867 ja toimi Åbo Underrättelserin päätoimittajana 1868-75. Sen jälkeen hän oli samanaikaisesti Åbo Tidningin päätoimittaja ja Suomen Talousseuran sihteeri. Hän osallistui myös kunnalliselämään ja oli 1890 Turun kaupunginvaltuuston pj. Hän oli yksi liberaalisen puolueen ohjelman allekirjoittajista 1880. Hän toimi porvarissäädyn edustajana valtiopäivillä 1882-91. Kaikki puolueet äänestivät hänet myös valtiopäiville 1894, mutta hän ehti sitä ennen kuolla. Hänen haudalleen pystytettiin yleisen keräyksen rahoituksella muistomerkki.
2. Elin Lovisa Viktoria s.4.12.1839 Loimaa, k.1912. Plso Evert Brynolf Ericsson von Konow s.12.12.1830 Kuopio, k.10.12.1889 Eno. Evertin isä oli kihlakunnantuomari Berndt von Konow. Evert ehti toimia pappina lukuisilla paikkakunnilla: Tuusniemi, Inkerin Keltto, Kuopio, Kiuruvesi, Maaninka, Inari, kirkkoherrana Utsjoella ja viimeksi Enossa 1870-.

Eva Sofia oli Perin 2. vaimo. Ensimmäinen oli Ulrica Albertina Danielsdr Ithimaeus s.26.7.1799 Nousiainen, vih.11.12.1832 Turku, josta avioliitosta syntyivät Per Alfred s.9.10.1833 Loimaa ja Emma Ulrika Sofia s.8.5.1835 Loimaa.

Perin isä oli Hämeenkyrön kappalainen Barthold Rönnbäck. Barthold oli syntään Huittisista. Isä oli Thomas Bertilsson Kunikainen (Härkälä). Myös Per oli pappi ja toimi pappina Sauvossa, Askaisissa ja viimeiseksi Loimaan kappalaisena 1834-.

Per on merkitty Takkulan talonhaltijaksi 1851-52, mutta silloinkin he asuivat Loimaalla. Muutenkin Idman suvun aikana Takkulan viljelystä vastasivat lampuotilaiset. 1852 uudeksi isäntäsuvun edustajaksi tuli 12.1.1813 Kokemäellä syntynyt Gustaf Thomasson Kylä-Noppi. Jo 1854 isäntäsuku vaihtui urjalaiseen Tasson sukuun. Sitten isäntäsukuina olivat Huittisten Klaavolat ja Mäki-Laurilat. Mäki-Laurilathan ovat sukutaustaltaan Takkuja eli talo palasi alkuperäiselle Takun suvulle. Näistä viimeisimmistä vaiheista voi lukea myöhempanä Mäki-Laurila osuudesta.

Satelliittikuva Takkulasta

Käen talo

Taulu Kä3 Taulusta Tak2

Jacob Olofsson Käki (Takku) s.n.1510

Plso Anna Olofsdr

1. Grels ⇒ **Taulu Kä4**

2. Matts. Syyskäräjillä 6.12.1552 käsiteltiin tapausta Huhkolan Vilppu Kontin ja Madz Käen välillä

3. Nils. Käen talossa on maakirjassa 1554 Nils Jacobsson

Käen isäntä 1540-53. Äyrivero 1540-44: 5-7½. Karja 1540: hevosia 1, härkiä 5, lehmiä 8, nuorta karjaa 10, lampaita 13. Maakirjassa 1540-42, 1546, 1552. Iacob Tacku oli Ala-Sastamalan laamanninkäräjillä 31.1.1540 antamassa todistuksen Roismalan ja Marttilan välisen rajan kulusta.

Päätellen Jacobin vaimon olevan Anna Olofsdr. Käen taloon Suvannon kytkemänä on hänestä merkintöjä. Eri nimimuodot yhdistämällä oli rouva Anna Olofdr Tacku. Kesäkäräjillä 1.8.1550 Anna Tacku syytti Nikkilän talon Olavin Takkua siitä, että tämä oli mennyt hänen niitylleen korjaamaan heinät. Siten 1552 todettiin, että Karhiniemen Erich Toroijin karja oli syönyt Annan niityltä ja Erich tuomittiin toimittamaan Annalle kolme kuormaa heinää. Anna saattoi olla Nanhian kylästä kotoisin, joka laamanninkäräjillä 17.2.1551 tuomittiin Sammun Anna Olofsdr saamaan sen syytingin, minkä hän oli antanut (tarkoittanee, että hän oli luovuttanut jotain syytinkiä vastaan) Valpuri Niilontyttärelle Nanhian kylästä.

Taulu Kä4

Grels Jacobsson Käki s.n.1530

Lapset:

1. Jacob s.n.1560. Jacob oli Käen isäntä 1600-22. Hänen jälkeen isäntä 1623-37 oli veljen Michelin poika Jacob
2. Michel s.n.1570. Poika Jacob s.n.1590 ⇒ **Taulu Kä5**

Grels oli Käen isäntä 1554-99. Maakirjassa 1555-1570- Äyrivero 1555:8. Hopeavero 1571 kuparia 60, hevosia 1, härkiä 2, lehmiä 4, nuorta karjaa 2-3-7-0, lampaita 15. Kevätkäräjillä 10.6.1555 Gress Tackulan todettiin tappaneen talon I Simo Pitkäisen. Pääsi 40 markan sakoilla, jotka maksoi täyteen summaan asti, kruunulle 13 mk 8 äyrityistä. Syyskäräjillä 6.12.1556 talon II Matti Jussinpoika oli lyönyt Grels Käkis sian kuoliaaksi. Syyskäräjillä 2.11.1566 Grels Käkij Sambu oli lyönyt kuoliaaksi talon XIV Olavi Takun lehmän. Vaikuttaa olleen aggressiivinen mies.

Taulu Kä5

Jacob Michelsson Käki s.n.1590, k.n.1637

Plso Gertrud Ericson Jonkka s.n.1590, k.25.1.1663

Lapset:

1. Michel s.n.1610 ⇒ **Taulu Kä6**

Jacob oli Käen isäntä 1623-37, mutta myös jonkin aikaa Sammun Protinkin isäntä, kuten poikansa Michelkin. Jacobin kuoltua leski Gertrud avioitui Loimankylän Siukon talon leski-isännän Henric Ericsson Siukon (isäntä 1604-49) kanssa 1640 ja siirtyi Henricin taloon Siukolle. Jacobin kuoltua isännöys siirtyi Jacobin pojalle Michelille. Gertrudin isä Eric Larsson Jonkka (Viikari) oli Punkalaitumen Jalasjoen Jonkan talon isäntä 1582-1613,

Taulu Kä6

Michel Jacobsson Käki s.n.1610, k.1663

Plso Walborg s.n.1610

Lapset:

1. Simon s.1633 ⇒ **Taulu Kä7**

2. Maisa. SAY:ssa 1656-60

3. Anna. SAY:ssa 1656-59

4. Brita. SAY:ssa 1663

Michel oli Käen isäntä 1638-63 ja hänen kuoltua talonhaltijana oli leski Walborg 1664. Käki lohkottiin 1679 Iso- ja Vähäkäksi, mutta jostain syystä Iso-livarin talonhaltijalistalla isännän nimeksi on kirjattu Isokäki jo Michelistä alkaen. SAY:ssa talon nimi on tällöin Käki. Walborgista on SAYssa 1663 merkintä blind (sokea)

Taulu Kä7

Simon Michelsson Käki s.1633, k.23.7.1665

Plso Caisa Svensdr Ryti s.n.1640, k.24.1.1704

Lapset:

1. Henric s.1666 ⇒ **Taulu Isokä8**

Simon ehti olla vain vajaan vuoden (1665) Käen isäntä ennen kuolemaansa. Hänen poikansa Henric, josta tulee aikanaan isäntä, syntyi isän kuolemaa seuranneena vuotena. Caisa ehti avioitua vielä kaksi kertaa. Ensin 1666 Grels Mattsson Raapasen kanssa. Grels kuoli 16.4.1676. Sitten puolisoiksi tuli Orivedeltä 18.4.1677 Thomas Henricsson. Caisa oli talonhaltija 1666. Grels oli Käen isäntä 1667-76, Thomas 1677-78. Sitten Käki halottiin Isokäksi, joka pysyi suvulla ja jonka 1. isäntä oli Caisan 3. mies Thomas Henricsson 1679-90. Seuraava isäntä oli alkuperäisen isännän Simonin poika Henric. Vähäkäki siirtyi alusta alkaen toiselle suvulle. Halkominen tehtiin tiettävästi siksi, että 30-vuotinen sota oli rasittanut Käen taloa niin paljon, ettei se pystynyt selviytymään veroista. Halkominen myös jakoi verot. Vähäkään isännäksi tuli Karhiniemen Paavolan poika Henric Jöransson s.1651. Oletan, että sekä Isokäki että Vähäkäki olivat statukseltaan kruununtiloja.

Caisa Ryti on myös minun etäserkku (4c12r). Kts **Taulu Tak3**. Myös Grels Raapanen on etäserkkuni, esiäitini Gertrud Rekolan (Raapasen) veli. **Taulu Ra5** kirjassa Kiimajärven suvut

Taulu Isokä8 = Taulu 7,2,6,7,1 julkaisussa Mommolan Härkälä

Henric Simonsson Isokäki s.1666, k.19.7.1740
Plso Maria Mattsdr Kirra s.1675 Huittinen, k.15.9.1753
Vih.19.6.1692

Lapset:

1. Jacob s.3.7.1698 ⇒ **Taulu Isokä9**
2. Henric s.16.11.1701, k.5.8.1757. Henric oli Ookilan talon tyttären Maria Andersdr Ookilan 2. plso ja kotivävyinä Lauttakylän Ookilan isäntä 1739-51. Huittinen RK 1728-36 AP I s.411. **Maria Ookila on minun 8.polven isoäiti. Taulu Ookila 12 kirjassa Loimijoen varren sukutaloja Huittisissa**
3. Maria s.13.1.1705. k.20.8.1787 Alastaro. Plso talollinen Simon Henricsson Iso-Yrjälä s.22.9.1707, k.26.7.1775. Loimaan RK 1764-69, s.8. Siinä tosin Maria Henricsdr:n syntymäaika on 20.1.1705. Maria on edelleen Huittisten RK:ssa 1736-48 s.130, mutta ilman ehtoollisella käyntejä.

Henric oli Isokäen isäntä 1691-1740. Henricin isännöyrysaikana oli Suomessa suuret nälkävuodet 1696-97.

Vaimo Maria Kirrakin on etäserkkuni (2c9r)

Taulu Kä9

Jacob Henricsson Isokäki s.3.7.1698, k.28.6.1762
Plso Maria Mattsdr Mäentaka s.11.12.1699 Huittinen, k.13.8.1770
Vih.18.9.1720

Lapset:

1. Caisa s.29.9.1728. On Huittisten RK:ssa 1728-36 s.411, k.23.4.1744 Isokäki
2. Maria s.25.5.1725, k.29.7.1804 Vännilä, Alastaro. Plso Henric Arvidsson Jaakkola s.1718 Vännilä, k.4.2.1800 Vännilä, Alastaro
3. Henric s.1.1.1730 ⇒ **Taulu Isokä10**
4. Erica. On Huittisten RK:ssa 1736-48 s.130

Jacob oli Isokäen isäntä 1740-56. Taas oli niin, että vaimokin **Maria on etäserkkuni (1c7r)**

Taulu Isokä10

Henric Jacobsson Isokäki s.1.1.1730, k.20.6.1790
Plsot:

1. Caisa Michelsdr Unto s.29.9.1728 Huittinen, k.17.5.1758 **(minun2c62)**

Vih.28.5.1750

Lapset:

1. Maria s.23.4.1751 ⇒ **Taulu Isokä11**
2. Carin s.18.4.1752
2. Anna Ericssdr Protinki s.24.12.1738 Huittinen, k.15.3.1799
Vih.1758

Lapset:

3. Jacob s.30.12.1760
4. Anna s.6.8.1770, k.17.12.1846 Kauvatsa. Plso Michel Johansson Porra s.24.9.1756, k.7.7.1842.
Vih.8.11.1789. Michel oli Kauvatsan Yttälän Porrasta lohkotun Vanha-Porran 1. isäntä 1793-1825

Henric oli Isokäen isäntä 1756-75. Kolmannen kerran peräkkäin etäserkkuni plso on myös etäserkkuni.

Taulu Isokä11

Maria Henricsdr Isokäki s.23.4.1751, k.6.3.1788
Plso, kotivävy Paul Jöransson Vesa s.6.1.1737 Punkalaidun, k.3.5.1789
Vih.23.6.1768 Punkalaidun

Lapset:

1. Catharina s.8.9.1769 ⇒ **Taulu Isokä12**

2. Thomas s.8.12.1773, k.28.6.1817 Isokäki, hukkuu. Plso Caisa Thomasdr Seppä s.1781 Sampu. Lapset: 1. Matts s.24.1.1809, 2.Henric s.21.7.1812 **Taulu Sep12**. Perhe eli kotiväyvyn talossa.
3. Maria s.16.1.1776, kuoli ilm. nuorena, koska ei ole myöhemmissä RK:ssa
4. Anders s.16.10.1779, kuoli matkalla Kauvatsalle 30.7.1829, vesipöhöttymä. Plsot 1. Caisa Johansdr Pietilä s.1.1.1767, k.23.9.1814, 2.Lena Mattsdr Sambäck s.11.8.1795 Huittinen, k.10.6.1867. Anders tuli Sammun Pietilän leskiminiän Caisan puolisoksi 4.10.1806. Sitten Caisa kuolee ja Anders avioitui Lenan kanssa 28.3.1815. Anders toimi Pietilän isäntänä 1806-14.
5. Eric s.14.3.1783. RK: Turkuun 1799
Paul oli Isokäen isäntä 1775-89. Hänen kuollessaan omat pojat olivat vielä liian nuoria isännäksi. Apuun tuli kotivävyksi esikoistyttären Catharinan mies

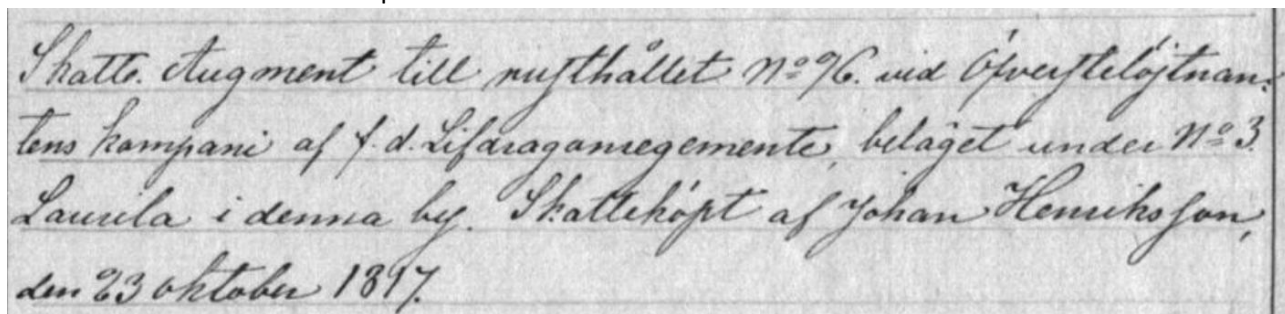
Taulu Isokä12

Catharina Paulsdr Isokäki s.8.9.1769, k.6.7.1836

Plso, kotivävy Johan Henricsson Pöyri s.15.6.1762 Huittinen, k.10.6.1838 (minun 2c6r)
Vih.10.11.1789

Lapset:

1. Matts s.1790, k.29.1.1791
  2. Caisa s.25.3.1792, k.29.2.1856 Keikyä. Plso Jacob Henricsson Uotila s.10.9.1791, k.18.4.1849. Vih.18.10.1814. Jacob oli Keikyän Kiviniemen Uotilan isäntä 1816-48. He olivat lapseton pariskunta. Asia ratkaistiin niin, että Jacobin veljen ja Caisan siskon perheestä saatiin heille kasvattilapiseksi Frans Fredrik, josta tuli aikanaan Uotilan isäntä ja Uotila pysyi suvulla vuoteen 1883.
  3. Matts s.21.7.1795, k.5.1.1797
  4. Christina s.10.9.1800 ⇒ **Taulu Isokä12**
  5. Matts s.31.12.1805, k.22.2.1806, hinkuyskä
  6. Johan s.17.6.1807, k.15.3.1809, tuhkarokko
- Johan oli Isokäen isäntä 1789-1821. Suomensodan aikana venäläisten kuormastokuskien sytyttämä tuli tuhosi suuren osan Isokäkeä. Rakennettiin uusi päärakennus, joka säilyi nykypäiviin asti. Johan lunasti välillä kruunulla olleen Isokäen perintötaloksi 23.20.1817

Turun ja Porin läänin maakirja 1875 s.25. Isokäki oli Sammun Laurilan augmentti.

Taulu Isokä12

Christina Johansdr Isokäki s.10.9.1800, k.2.1.1868

Plso, kotivävy Henric Henricsson Uotila s.25.1.1799 Keikyä, k.6.7.1859
Vih.1820

Lapset:

1. Eva Stina s.13.11.1821, k.24.12.1900 Keikyä. Plso Carl Mattsson Urpo s.25.7.1822 Keikyä, k.21.7.1874 Keikyä. Carl oli isänsä jälkeen Keikyän Meskalan Urpon isäntä 1844-70 ja rinnalla Meskalan Yli-Viikarin isäntä ja sitten Keikyän Ojanperän Mattisen isäntä 1871-74.
2. Lovisa s.14.7.1825, k.20.9.1901. Plso Matts Mattsson Uusi-Siuko s.19.11.1819, Meskalan Yli-Viikarin isäntä k.24.5.1891. Vih.13.10.1846. Matts oli isänsä jälkeen Loimankylän Uusi-Siukon isäntä 1843-90.

3. Caisa s.23.6.1828, k.6.6.1908 Huittinen. Plsot 1. Matts Mattsson Ytti s.20.9.1820, vih.5.4.1852, k.20.8.1865, 2. Carl Abrahamsson Raska s.11.7.1832 Huittinen, k.21.9.1926, vih.8.11.1866. Matts oli isänsä jälkeen Nanhian Ytin isäntä 1851-65 ja hänen jälkeen Carl 1866-91. Sitten isäntänä oli Carlin poika Johan Reinhold 1892-1901. **Molemmat Caisan miehet olivat etäserkkujani. Matts Ytti 5c3r ja Carl Raska myös 5c3r**
4. Frans Fredric s.30.11.1831, k.1832
5. Frans Henric s.17.1.1833, k.12.12.1866 Keikyä. Plsot 1. Johanna Josefina Johansdr Jaamala s.27.9.1834 Kiikka, 2.Caisa Christina Carslsdr Uusi-Uola s.29.5.1837 Huittinen. Frans oli Keikyän Kiviniemen Uotilan isäntä 1849-66. Huittisten RK 1839-45 II s.548: Frans annettiin kasvattipojaksi Henricin lapsettomalle isoveljelle Jacob Henricssonille s.10.9.1791, jonka vaimo puolestaan oli äidin Christinan isosisko Caisa. Uotila Kiviniemi 1839 s.701
6. Gustava Amalia s.7.7.1837. Plso Karl Johansson Iso-Eskola s.1.3.1840. Karl oli isänsä jälkeen Loimaan Inkilän Iso-Uotilan ratsutilan isäntä. Vih. 5.9.1860. Huittisten RK 1853-59 II s.497 ja Loimaan RK 1859-65 k.243. **Taulu Mikola 8 Kirjassa Alastaron Virtaan ja Mellilän sukutaloistani.**
7. Carl Gustaf s.27.1.1845 ⇒**Taulu Isokä13**
Henric oli Isokäen isäntä 1822-59. Hän oli Keikyän Kiviniemen Uotilan isännän (1755-1808) Henric Jacobsson Uotilan poika. Isoveli Jacob oli seuraava isäntä. Henricin kuoltua leski Christina oli talonhaltija vuoteen 1862 ennen kuin poika Carl Gustaf oli kykenevä isännäksi. Henricin aikana myös Kilku siirtyi Isokäen omistukseen. Henric oli lautamies, herrastuomari ja myös kirkon kuudennusmies. Koleraepidemian tullessa Suomen 1831 valittiin Henric maaherran määräyksestä perustettuun terveyskomiteaan.

Taulu Isokä13 = Taulu Mäki-Nop12

Carl Gustaf Henricsson Isokäki s.27.1.1845, k.23.9.1893, itsemurha, hukuttautui piha-alueen kaivoon

Plso Caisa Ericsdr Mäki-Noppi s.28.6.1839, k.12.12.1912

Vih.19.10.1865

Lapset:

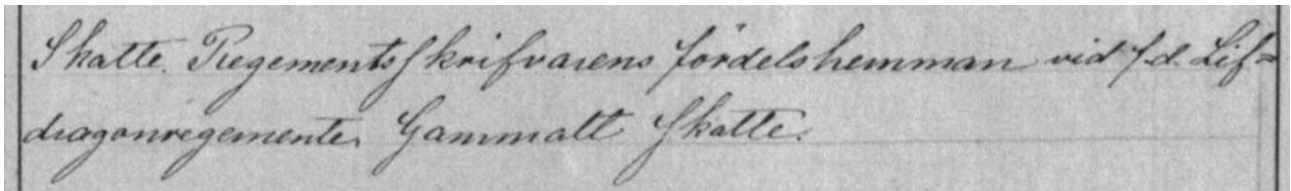
Carl oli Isokäen isäntä 1865-93 ja myös isänsä jälkeen Kilkun isäntä 1863-93. Hän hankki myös omistukseensa Sammun Pietilän tilan. Viljelysten yhteiskoko oli 1668. Ulkonaisesti kaikki oli hyvin, mutta jälkeläisiä ei syntynyt. Lisäksi aikalaiskuvauksissa kerrottiin, että emäntä piti kovaa komentoa. Carl päätyi hukuttautumaan kaivoon. Kun näin tapahtui herrastuomarin pojalle, niin ensin kuolleiden luettelossa oli kuolinsyyksi merkitty ”tuntematon”. Myöhemmin tämä yliviivattiin ja päälle kirjoitettiin itsemurha. Carlin jälkeen talonhaltija oli leski Caisa 1893-1912. Caisan kuoltua talo jäi tyhjilleen ja siirtyi kunnan omistukseen. 1918 talossa aloitti huittislaisen naisyhdistyksen ylläpitämä lasten orpokoti. Vuonna 1944 kunnallistettiin orpokoti ja toiminta päättyi 1977. Tontti siirtyi lihateollisuuden haltuun ja päärakennuskin purettiin 2010.

Isokäki 1900-luvulla

Nikkilän talo

Vanhimmat Nikkilän isännät olivat Takkuja, tämä tiedetään varmasti. Miten Nikkilän Takut kytkeytyvät Takkulan ja Käen taloihin, ei voi varmuudella todeta. Tämän julkaisun alussa olen kuitenkin hahmottanut kaavion, joka vaikuttaa hyvinkin mahdolliselta. Siinä olen ajatellut, että asiakirjoissa n. 1440 syntynyt Knut Takku oli Olof ja Nils Takun isä. Olofin jälkeläiset olivat Takkulan ja Käen isäntiä. Suvannon mukaan Nikkilä on saanut nimensä 1500-luvun alussa Sammussa asuneesta Nils Takusta. Nikkilän talo oli aluksi vaikeuksissa. Väkimäärään viittaava savuluku on matala, mutta verotettavaa silti löytyi runsaasti. Sen määrä kuitenkin selvästi romahti aikavälillä 1540-1571. Talo autioitui välillä. Nousi kuitenkin jaloilleen ja onnistui koko ajan pysymään perintötalona joutumatta missään vaiheessa kruunulle.

Turun ja Porin läänin maakirja 1875 s.26

Nikkilän jälkeen seuraan Kilkkua. Suvanto arvelee Kilkun talon halotun Nikkilästä ja Kilkun 1. isännästä Michel Thomassonista löytyy asiakirjoista myös nimimuoto Michel Thomasson Tacku. Niinpä Nikkilän talossa on täytynyt olla myös Thomas Takku. Sijoitan hänet taulustossaan Nils Takun toiseksi pojaksi. Tällä Thomaksella vaikuttaa olleen myös toinen poika Henric, joka oli Nikkilän isäntä. Mahdollinen virhe ei ole suuri, koska on todennäköistä, että vahva Takun suku jatkoi myös Nikkilän talon isännyyttä vähintään jonkin toisen sukukytken kautta. Näin toimien sain rakennettua kokonaisuuden. Geniin en tätä enkä Nilsin ja Olofin veljeyttä kuitenkin vie. Näytöt eivät riitä.

Taulu Nik1 = Taulu Laur1

Nils Takku s.n.1475

Lapset:

1. Mårten s.n.1500. Taisi olla veljeksistä vanhin, koska on SAY:ssa Nikkilän isäntänä 1546-1551 ennen Olofia. Äyrivero 3½.
2. Thomas s.n.1500. Pojat Michel s.n.1520 ⇒ **Taulu Kil3** ja Henric s.n.1540 ⇒ **Taulu Nik4**
3. Olof s.n.1520 ⇒ **Taulu Nik2 = Laur2**

Nilsistä on merkintöjä 1540-45. Hän oli Sammun Laurilan isäntä 1540-45. Äyrivero 1540: 2 ja 1541: 2½. Karja 1540: hevosia 3, härkiä 4, lehmä 6, nuorta karjaa 8, lampaita 7. Maakirjassa 1540-1542. Nicles Tacku oli katselmusmiehenä Ala-Sastamalan laamannikäräjillä 31.1.1540 Roismalan ja Marttilan kylien välisessä rajariidassa. Nilsin pojat perustuvat päättelyyn, jonka oikeutta en pysty todistamaan-

Taulu Nik2 =Taulu Laur2

Olof Nilsson Takku s.n.1500

Lapset:

1. Henric s.n.1520 ⇒**Taulu Nik3**
2. Lars s.n.1540 ⇒**Taulu Laur3**

Olof oli Nikkilän isäntä 1540-45. Laurilan isännäksi hänet on kirjattu 1552-78. Pojista Henricistä tuli seuraava Nikkilän ja Larsista Laurilan isäntä. Iso-livarin Nikkilän talonhaltijalistalla Olofin patronyyminä on Larsson. Pidän sitä virheenä. Suvanto puhuu Nilsin pojasta Olof ja tässä nimimuodossa on useita merkintöjä 1543-78 seuraavan sukupolven Nikkilän Takusta. Myös SAY:ssa seuraava isäntä on Olof Nilsson. Äyrivero 1543-64: 2½-4. Hopeavero 1571 Oleff Nilsson kuparia 50, hevosia 2, härkiä 2, lehmä 5, nuorta karjaa 2-2-4-0, lampaita 12. Maakirjassa 1554-56. Kesäkäräjillä 1550 määrättiin 6 katselmusmiestä tutkimaan, oliko Oleff Tacku mennyt saman kylän Annan (talo XVII=Käki) niitylle, laamannikäräjillä 17.2.1551 Olof Tacku oli yksi 6 jakomiehestä, joiden piti erottaa herra Gregoriuksen isän perintö hänen velipuolensa Pertun hallitsemasta pesästä (Leppäkoski talo III, Skraatarla). Kevätkäräjillä 22.3.1552 Oleff Tacku oli lautamiehenä. Kesäkäräjillä 1552 Olaff Tacku tuomittiin toimittamaan Huittisten kirkkoheralle, herra Andersille kuorma heiniä, minkä verran hänen karjansa oli syönyt pappilan niityltä. Oleff Tacku sai sakot syyskäräjillä 1561, koska oli salannut oikean lehmäluvun. Syyskäräjillä 1566 todettiin Reko Käen tappaneen Olavi Takun lehmän.

Taulu Nik3

Henric Olofsson Takku s.n.1520

Henric oli Nikkilän isäntä 1546-81. Aluksi Nikkilän ja Laurilan talojen omistajuus vaikuttaa olleen Nils Takun jälkeläisten osalta vielä vakiintumatonta. Niinpä oletan, että Suvannon selvityksessä Laurilan talon kohdalle kirjatut tiedot Henrik Olofssonista tarkoittavat tämän taulun Henriciä. Äyrivero 1544: 3½. Hopeavero 1571 kuparia 35, hevosia 2, härkiä 2, lehmä 3, nuorta karjaa 4-1-4-1, lampaita 10. Maakirjamerkintöjä 1546-71. Henricistä löytyy myös tuomiokirjamerkintöjä. Laitan tähän yhden. Henric sai sakot kesäkäräjillä 1571 vahingoitettuaan talon I (Pitkänen) Henric Simonssonin hevosta.

Taulu Nik4

Henric Thomasson s.n.1520

Lapset:

1. Simon. Plso Ursula. Simon oli Nikkilän isäntä 1594-1604
2. Henric. Henric oli Nikkilän isäntä 1605-14
3. Johan. Johan oli Nikkilän isäntä 1615-20
4. Brusius. Brusius oli Nikkilän isäntä 1621-29

Henricin isä **Taulusta Nik1**. Henric oli Nikkilän isäntä 1586-89. Sitten isäntinä olivat lyhyen aikaa vuorollaan hänen neljä poikaansa. Isännöys vaihtui aikavälillä 1586-1629 neljä kertaa. Kyseessä on täytynyt olla toistuva suvun miesten ennenaikainen kuolema. Sotako vei miehet? Kyseisenä aikana oli 25-vuotinen sota Venäjää vastaan. jolloin Venäjä miehitti Suomen pitkäksi aikaa (pitkä viha), Kustaa Vaasan veljesten sotimiset keskenään ja sen osana nuijasota sekä lopuksi Puolan sota 1600-29. Brusiuksen jälkeen Nikkilä autoitui tai ainakin tiedot puuttuvat talonhaltijaluettelosta viideksi vuodeksi. Seuraava isäntä Brusius Bertilsson 1634-57 ei vaikuta kuuluneen Takkujen sukuun. Hän saattoi olla SAY:ssa talon verot maksaneen Bertilin poika. Tekstissä lukee mielestäni selvästi Bertil Rusk. Kuka oli tämä Bertil? Hän esiintyy SAY:ssa vain 1612. Hieman myöhemmin 1676-80 Kokemäen Paistilan Köönikan ratsutilalla on isäntänä Sven Rusk. Toisessa tietolähteessä hänen sanotaan olleen Ala-Satakunnan kihlakunnan vouti. Korsnäsissä on edelleen

Ruskeja. Toisaalta miksi hän olisi maksanut Nikkilän veroja. Saatuani apua muilta sukututkijoilta pidän hyvinkin todennäköisenä, että hän oli Bertil Raska. Bertil Thomasson Raska oli samaan aikaan (1608-42) lähistöllä olleen Raskan isäntä. Nikkilän ja Raskan taloilla on aviolittojen kautta yhteys. Nikkilän isännän Brusius Bertilssonin 2. plso oli Agata Mårtensdr Raska ja seuraavaksi isäntänä olleen Matts Brusiussonin 1. vaimo oli Margareta Bertilsdr Raska. Seuraavassa SAY:ssa 1620-39 Brusius Bertilsson ehtii olla kymmenysluettelotiedoissa 15 vuotta yhdessä ennen maakirjassa isännäksi siirtymistä. Oliko hän siis Nikkilän Takkujen vävy, jonka isä olisi vaikealla hetkellä maksanut Nikkilän verot? Tätäkin pohdin, mutta loogisin selitys on, että Bertil Raska oli Brusiuksen vaimon Agatan veli eli Brusius Bertilsson oli todennäköisesti talon oma poika.

1600	1601	1602	1603	1604	1605	1606	1607	1608	1609	1610	1611	1612	1613	1614	1615	1616	1617	1618
Hannik Raska son 3/20.				Simon Raskas son 1/2. 3/20.	L	L	3/20. 1/2. 3/20.			Simon Raskas son 1/2.	L			Nick Raskas son 1/2. 3/20.	L	L	L	L
Simon Raskas son 3/20.								Ursula Raskas Rena		Simon Raskas son 1/2.								Nick Raskas son 3/20.
Hannik Raskas son 3/20. 1/2. 3/20.								Simon Raskas son 1/2.		Simon Raskas son 1/2.								

Bertil Raska
3/20.

Nikkilän SAY 1600-18

1600	1601	1602	1603	1604	1605	1606	1607	1608	1609	1610	1611	1612	1613	1614	1615	1616	1617	1618	1619
Simon Raskas son 1/2. 2/20.	L			1/2. 2/20.	L	L	L	L	L	Simon Raskas son 1/2. 2/20.	L					Martin Raskas son 1/2. 2/20.			
Simon Raskas son 1/2. 2/20.										Simon Raskas son 1/2. 2/20.						Martin Raskas son 1/2. 2/20.			
Simon Raskas son 1/2. 2/20.										Simon Raskas son 1/2. 2/20.						Martin Raskas son 1/2. 2/20.			

Nikkilän SAY 1620-39

1600	1601	1602	1603	1604	1605	1606	1607	1608	1609	1610	1611	1612	1613	1614	1615	1616	1617	1618	1619
Raskala										Raskala									
Simon Raskas son 1/2. 2/20.	L									Simon Raskas son 1/2. 2/20.	L								
Simon Raskas son 1/2. 2/20.										Simon Raskas son 1/2. 2/20.									
Simon Raskas son 1/2. 2/20.										Simon Raskas son 1/2. 2/20.									

Raskan SAY 1600-1619. Talon kymmenysveroja maksoi Bertil Raskala

Taulu Nik5

Brusius Bertilsson s.n.1610, k.21.9.1666

Plsot:

1. Brita

Lapset:

1. Matts s.n.1635 ⇒ **Taulu Nik6**

2. Agata Mårtensdr Raska s.n.1620, k.26.4.1674 (**minun 11.polven esiäiti**)

Vih.1641

Lapset:

2. Agnetha s.1645, k.24.2.1723 Laurila, Sampu. Plso David Christersson Laurila. s.n.1640, k.1697.

David oli Sammun Laurilan isäntä 1668-97. **Taulu Laur8**

3. Thomas s.1647 ⇒ **Taulu Nik7**

Brusius oli Nikkilän isäntä1634-57

Taulu Nik6

Matts Brusiusson Nikkilä s.n.1635, k.28.5.1676

Plsot

1. Margareta Bertilsdr Raska

Lapset:

1. Mårten s.1662 ⇒ **Taulu Nik8**

2. Agneta Jöransdr Uotila, k.12.6.1697

Vih.29.12.1667 Keikyä

Lapset:

2. Maria s.13.12.1668. Plso Jöran Bertilsson Rautio s.14.4.1668, k.6.4.1733. Jöran oli isänsä jälkeen Huittistenkylän Raution ratsutilan isäntä 1703–33. **Taulu Rautio 9 kirjassa Huittistenkylän Rautio ja Lauttakylän Ookila.**

3. Margeta s.7.7.1672, k.17.2.1745 Suodenniemi. Plso Matts Escilsson Noukka s.20.2.1670, k.24.1.1748. Matts oli isänsä jälkeen Suodenniemen Koivuniemen Noukan isäntä 1704-29.

Matts oli Nikkilän isäntä 1658-76. **Margareta on etäserkkuni (3c10r).** Tämän vuoksi ainakin tästä eteenpäin Nikkilät ovat etäserkkujani

Taulu Nik7

Thomas Brusiusson Nikkilä s.1647

Thomas oli Nikkilän isäntä 1678-81

Taulu Nik8

Mårten Mattson Nikkilä s.1662, k.13.6.1731

Plsot

1. Walborg Henricsdr Uotila s.4.4.1667 Keikyä, k.7.3.1714

Vih.8.6.1685 Keikyä

Lapset:

1. Maria s.25.3.1692, k.6.7.1764 Huittinen. Plso Matts Johansson Äyhö s.1686 Huittinen, k.4.1.1748 Huittinen. Matts oli Huittisten Korkiakosken Äyhön isäntä 1722-48. **Matts on minun 6c10r.** Hän on Jöns Mattsson Takun tyttären Brita Rytin tyttären pojanpoika. **Taulu Tak3**

2. Thomas s.28.9.1695

3. Matts s.2.11.1699, k.24.6.1700

4. Anna s.13.5.1701, k.26.5.1701

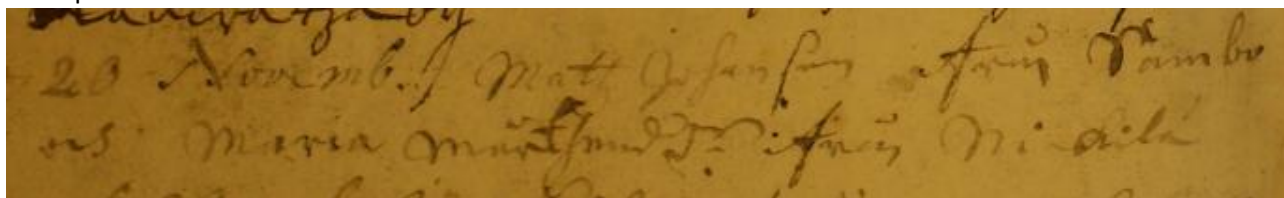
5. Matts s.10.7.1702 ⇒ **Taulu Nik9**

6. Henric s.10.6.1704

7. Walborg. Huittisten vanhimmassa RK:ssa 1728-36. s.419 on kirjattu sekä vanhalle että uudelle isännälle tytär Walborg

2. Maria Ericssdr Mäentaka s.2.1.1679 Huittinen, k.1.7.1764
Vih.x.7.1717

Mårten oli Nikkilän isäntä 1694-1730. Hän oli siis Taulun Nik6 Matts Brusiussonin poika. Mårtenin 2. vaimo Mariakin oli leski. Hänen 1. plso oli Sammun Thomas Mattsson Norri s.1.1.1672. Maria oli 8.polven esi-isäni Eric Ericsson Jallin (Mäentaka) sisko. Sitten lapsista. Kauton kirjassa ei ole Maria, vaan 17.10.1692 syntynyt Carin. Kummankin syntymätieto löytyy kastettujen luettelosta vieläpä niin, että Carinin kohdalla hänet on todettu olevan Sammun Nikkilästä. Marian kohdalla on kasteluettelossa vain Maria Thomasdr ja kummit, ei paikkatietoa. Maria puolestaan löytyy Äyhön talonhaltijaluettelosta. Katsoin erikseen, että Äyhön RK:ssa on sama syntymäaika. Sitten katsoin vihkitiedon. Katso kuvankaappaus. Sen mukaan vihkiaikaan Matts Johansson oli Sammussa. Hän saattoi olla Nikkilän tai jonkun muun Sammun talon renki. Näihin aikoihin Äyhön talo näyttää olleen vaikeuksissa. Aikavälillä 1707-1721 on isäntämerkintä vain vuodelta 1712. Sitten isäntäpariksi ilmestyy 1722 (-48) Matts Johansson Äyhö ja Maria Mårtensdr Nikkilä. Tämä tapahtuu 7 vuotta heidän avioitumisen jälkeen. Matts vaikuttaa olleen pitkään palkollisena ennen kuin pystyi lunastamaan synnyntalonsa itselleen. Kaiken tämän jälkeen päädyn siihen, että Carinin isä on ollut Nikkilän talon palkollinen.

Vihkitieto 20.11.1715. Tämän mukaan Matts Johanssonkin oli vihkiaikaan Sammussa

Taulu Nik9

Matts Mårtensson Nikkilä s.10.7.1702, k.1.3.1777

Plso Brita Thomasdr Norri s.16.8.1701 Norri, Sampu, k. 1.1.1777 Nikkilä, Sampu

Vihkiaikaa ei tiedetä

Lapset:

1. Walborg s.6.4.1725, k.16.12.1793 Keikyä. Plso Paul Paulsson Isoparta s.16.12.1717 Keikyä, k.19.11.1755. Paul tuli Keikyän Partalan Isopartan kotivävyksi ja oli isäntä 1744-70. Talon tyttären Britan kuoltua hän avioitui Walborgin kanssa. Löysin ensin Walborgin Huittisten Nikkilän RK 1728-36. s.419. Sitten löysin hänet Isopartan talonhaltijaluettelosta.
2. Maria s.31.10.1722, k.31.10.1790. Plso Matts Simonsson Huru s.30.1.1717, k.29.12.1796. (minun 6c6r). Matts oli isänsä jälkeen Sammun Hurun isäntä 1747-80.
3. Matts s.18.7.1728 ⇒ **Taulu Nik10**
4. Caisa s.4.9.1731, k.1.12.1786. Plso Johan Johansson Laurila s.20.8.1727, k.2.12.1772. Laurilan taloja on Huittisissa useampikin. Nyt kyse on Sorvolan Laurilasta, jonka isäntä Johan oli isänsä jälkeen 1751-72.
5. Thomas s.3.8.1736, k.30.5.1809. Plso Walborg Johansdr Äsman 29.3.1741 Keikyä. k.15.2.1816. Thomas oli sukuhaaransa 1. isäntä Sampun Ala-Erkkilän lampuotissa 1785-95. Lampuoti pysyi jälkeläisillä ainakin 1800-luvun puoliväliin.
6. Michel s.24.9.1739, k.26.3.1797. Plso Anna Mattsdr Vähä-Kuukinen s.13.2.1741, k.17.1.1809. Michel oli Karhiniemen Vähä-Kuukisen lampuotin isäntä 1787-97. Annan isä Matts Andersson Unto s.22.8.1712 oli Vähä-Kuukisen 1. isäntä. Hän on minun 1c7r

Matts oli Nikkilän isäntä 1730-62. Vaimo Brita oli Mattsin äitipuolen Maria Ericssdr:n tytär. Oletan Britan siirtyneen äitinsä kanssa Nikkilään. Niinpä Mattsilla ja Britalla oli aikaa tutustua toisiinsa

Taulu Nik10 = Taulu Nop8

Matts Mattsson Nikkilä s.18.7.1728, k.8.5.1788

Plsot

1. Caisa Henricsdr Noppari s.10.9.1726 Huittinen, k.3.2.1772 (minun 2c6r)
Vih.24.5.1752

Lapset:

1. Caisa s.8.10.1756, k.26.1.1790 Huittinen. Plso Anders Johansson Kylä-Liuhala s.20.11.1746, k.30.1.1800. Anders oli isänsä jälkeen Huittisten Leppäkosken Kylä-Liuhalan isäntä 1787-1800. Anders on etäserkkuni 4c6r. Caisa oli 1. Andersin kolmesta vaimosta. Toinen oli Caisa Ericssdr Mäentaka s.22.11.1765 (minun 2c6r) ja kolmas Lena Simonsdr Ytti s.1.1.1770 (minun 3c5r)
2. Anna s.12.10.1759 ⇒ **Taulu Nik11**
2. Caisa Mattsdr Leski s.19.3.1744 Huittinen, k.11.4.1808
Vih.19.9.1773
Lapset:
  3. Maria s.1774, k. nuorena
  4. Margaretha s.1789, ei ole enää RK:ssa 1795-1801
  5. Matts s.3.1.1783, k.1797

Matts oli Nikkilän isäntä 1762-80. Tämän perheen jäsenten kohdalla oli useita sukulaisavioliittoja

Taulu Nik11

Anna Mattsdr Nikkilä s.12.10.1759, k.30.3.1791, punatauti

Plso, kotivävy Matts Johansson Kylä-Liuhala s.21.2.1749 Huittinen, k.22.11.1823 (minun 4c6r)
Vih.4.10.1778. Nikkilän siskokset naivat Kylä-Liuhalan veljekset

Lapset:

1. Margareta s.7.4.1780, k.27.6.1854 Tyrvää. Plso Anders Bertilsson Seppä s.26.9.1755, k.5.1.1822 (minun 1c5r). Anders oli isänsä jälkeen Tyrvään Koivulan Sepän isäntä 1786-1822 ja Margareta oli hänen 12.8.1813 vihitty 3.vaimo
2. Johan s.9.1.1791 ⇒ **Taulu Nik12**
Matts oli Nikkilän isäntä 1762-80. Annan kuoltua vain 31-vuotiaana avioitui Matts 20.12.1791 Maria Johansdr Kokon (s.22.9.1762 Huittinen) kanssa. Johan taisi olla ainoa lapsi. Timo Kouttu kertoo kirjassaan, että Mattsin aikana isojaon ollessa käynnissä aloitettiin torppien perustaminen Nikkilän talon takamaille. Sammunjoen yläjuoksulle perustettiin ensin Räikän torppa. Koko kulmakuntaa alettiin myöhemmin kutsua Räikänmaaksi. Suontaustalle perustettiin Portaanpään ja Erkkilän torpat

Taulu Nik12

Johan Mattsson Nikkilä s.9.1.1791, k.23.5.1836

Plso Caisa Thomasdr Vähäkäki s.5.9.1790 Huittinen, k.8.2.1865

Vih. 1810

Lapset:

1. Lena s.25.7.1812
2. Matts s.17.12.1814 ⇒ **Taulu Nik13**
3. Henric s.4.9.1817, k.20.4.1819
4. Stina s.1820, k.1835
5. Caisa s.23.8.1824, k.1.4.1854. Plso Gustaf Ericsson Tirri s.27.8.1827, k.12.11.1865. Gustaf oli isänsä jälkeen Karhiniemen Tirrin isäntä 1851-65.
6. Lovisa s.23.4.1831
Johan oli Nikkilän isäntä 1809-36

Taulu Nik13

Matts Johansson Nikkilä s.17.12.1814, k.7.10.1897

Plsot:

1. Johanna Andersdr Hemmo s.17.12.1810, k.24.7.1841
Vih.15.5.1834
    1. Johanna Wilhelmina s.14.6.1834, k.11.4.1835
    2. Eva Stina s.21.2.1836, k.16.10.1836
    3. Gustafva Amalia s.18.9.1837. Plso Kokemäen Toiviaisen Äimälän ratsutilan työmies Leander Abrahamsson, vih.14.6.1859
    4. Matts s.28.1.1839 ⇒ **Taulu Nik14**
  2. Caisa Mattsdr Ytti s.14.9.1817, k.20.2.1881 (minun 5c3r)
Vih.20.6.1843
Lapset:
    5. Wilhelmina (Miina) s.18.2.1844. RK 1868-77 s.747: Miinalla oli avioton poika Juho Kustaa s.13.11.1871. Miina muutti Kiikkaan 1872.
    6. Emerentia Matilda s.11.6.1849
    7. Carl s.8.4.1852, k.13.11.1852
    8. Amanda Serafia s.8.4.1854, k.9.2.1855
    9. Juho Kustaa Lahtinen s.24.12.1855. Plso Serafia Abelsdr s.12.10.1852 Kauvatsa. Vih. 23.12.1883. Vihkitieto: Sampu, Nikkilä hantlankari Johan Gustaf Mattson ja kauppias Nordgsonin piika Serafia Abelsdr. He löytyvät sitten Sammun Nikkilän RK:sta 1884-93, jossa työmies Juho on ottanut käyttöön sukunimen Lahtinen. Lapset: 1. Hilda Maria s.21.6.1884 (Vihtiin 20.12.1902), 2.Fanny Josefiina s.12.8.1887 (pappilan piiksi 1883), 3. Kaarle Albert s.27.8.1889, k.3.9.1893, 4.Vilho Ambrosius s.10.11.1894
    10. Kalle Vihtori s.9.12.1858. Siirtyi 1883 Mustialaan opiskelemaan, kirjat säilyivät Nikkilässä
- Matts oli Nikkilän isäntä 1836-69. Johannan isä oli Nanhian Hemmon isäntänä 1798-1833 ollut Anders Jacobsson Hemmo s.9.11.1765

Taulu Nik14

Matts Mattsson Nikkilä s.28.1.1839, k.12.2.1929 Huittinen

Plso Lovisa Efraimsdr Tyni s.17.8.1847 Kukonharja, Nakkila, k.29.4.1936

Vih.19.5.1870

Lapset:

1. Johanna Lovisa s.24.6.1871 ⇒ **Taulu Yli-Nik16**
2. Aina Maria s.1.12.1872 ⇒ **Taulu Ala-Nik15**
3. Amanda Sofia s.21.4.1874, k.11.5.1874
4. Olga Severina s.8.9.1878
5. kuolleena syntynyt tyttö 31.1.1880
6. Hilja Sofia s.3.7.1883
7. Carl Lars s.8.8.1887 ⇒ **Taulu Yli-Nik15**

Matts oli Nikkilän isäntä 1870 alkaen. Hänen isännöyysaikana Nikkilä lohkottiin 1903. Paikalleen Untonmäen kupeeseen jäänyttä Nikkilää alettiin kutsua Ala-Nikkiläksi. Nikkilän talolla oli torppareiden maita Suontaustalla, Portaanpään ja Erkkilän torpat. Yli-Nikkilä perustettiin sinne ja Koutun mukaan Yli-Nikkilä otti näiden maat omaan viljelykseen. Matts siirtyi Yli-Nikkilään. Ala-Nikkilä jäi ensi alkuun Carl pojalle. Carl siirtyi kuitenkin 1914 Punkalaitumelle ja Ala-Nikkilä siirtyi siskolle Ainalle. Iso-livarin talonhaltijaluettelo ei rekisteröi talon lohkomista. Mattsin jälkeen Nikkilän isänniksi on merkitty poika Carl ja hänen jälkeen kotivävy Jalmari Kaitanen. Rippikirjasta 1903-12 Johanna ja Carl löytyvät Yli-Nikkilän talosta ja Aina Maria ja miehensä Kalle Pietilä Ala-Nikkilän talosta. Lovisan isä oli Nakkilan Kukonharjan Tynin isäntä Efraim Ericsson Tyni s.18.4.1806 Nakkila

Taulu Yli-Nik15

Carl Lars Mattsson Ylä-Nikkilä (Nikkilä) s.8.8.1887, Punkalaitumelle 1914

Plso Amanda Sabina Korvenperä s.14.11.1890 Kiikoinen

Vih.19.1.1911 Kiikoinen

Lapset:

1. Jenny Amanda s.14.12.1911

Carl oli 1. Yli-Nikkilän isäntä 1903-14. Sitten hän siirtyi Punkalaitumelle ja Yli-Nikkilän omistus siirtyi isosiskolle Johannalle

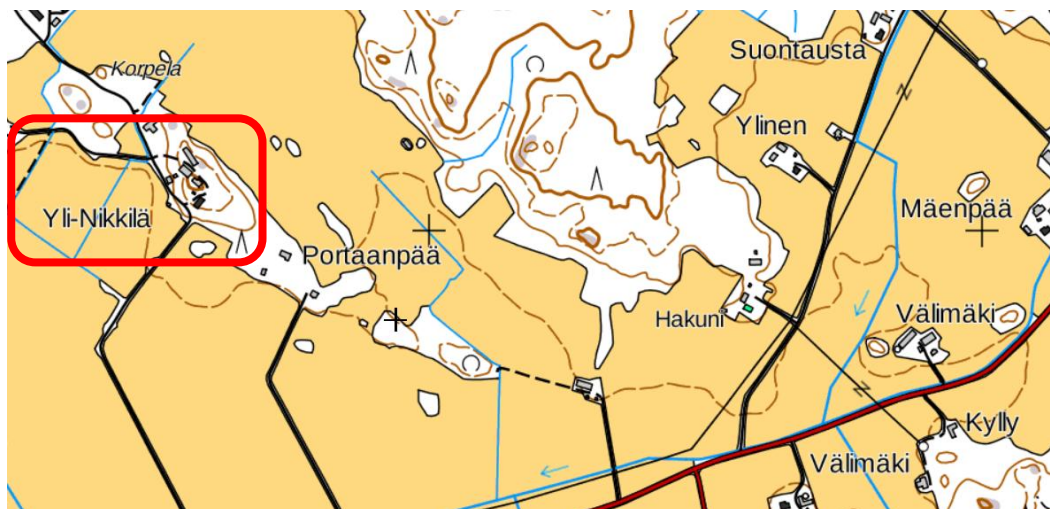
Taulu Yli-Nik16

Johanna Lovisa Yli-Nikkilä (Nikkilä) s.24.6.1871, k.17.8.1937 Huittinen

Plso Jalmari Mattsson Kaitanen s.9.6.1882 Urjala, Kullaalle x.12.1938

Vih.30.8.1919

Johanna oli veljensä jälkeen Yli-Nikkilän talonhaltija 1914-19. Sitten hän avioitui ja mies Jalmari oli isäntä 1919-38. He olivat lampuotilaisina myös Vampulan Hornan puustellissa. Ehkä se oli heidän tosiasiallinen asuinpaikka. Johannan kuoltua Jalmari avioitui 27.10.1938 Jenny Maria Fransdr Jalon (s.20.4.1909 Keikyä) kanssa. He siirtyvät melkein välittömästi Kullaalle. Nikkilän suvun omistus Yli-Nikkilässä päättyi. Talo on edelleen olemassa

Kartalla näkyy Yli-Nikkilä ja entinen Nikkilän torppa Portaankpää

Taulu Ala-Nik15 Taulusta Nik14

Aina (Aino) Maria Matintytär Nikkilä s.1.12.1872, k.3.12.1940

Plso Kalle (Kaarle) Kaarlenpoika Pietilä s.25.7.1872 Loimankylä, k.17.8.1927, hän oli kuolintiedossa Kalle Pietilä

Lapset:

1. Aina Maria (Maija) s.25.3.1902, k.3.7.1989.

2. Hilda Severiina s.12.4.1903, k.28.4.1903

3. Hilda Katariina s.2.8.1904, k.1976 Tyrvää

4. Kaarle Aleks (Kalle) s.29.3.1911, k.23.4.1983. Kalle oli kulkukauppias

Lauttakylä 19.2.1916: Huligaanimaisten nuorten huvimatka. Sunnuntaina t. k. 6 p:nä oli kaksi Lauttakylän nuorista miehistä salaa ottanut Sammun Ala-Nikkilän hevosen ja valjastanut sen, lähtien sillä sitten Keikyän työväen talolla oleviin huveihin. Poikia oli suurempikin joukko samassa puuhassa, mutta eksyivätkin sakista pois, kun pitikin ilmitulon pelosta kiertää Nanhian tien kautta. Huveista palatessa oli jo poikia useampia ja samoin tietenkin tyttökumppaneita koko joukko mukana, joten hevoselle tämä ylimääräinen matka ei suinkaan ollut mikään huvimatka. Osaksi olivat valjaatkin särkyneet. Nikkilässä ei koko asiaa alussa huomattu; vasta kun poikien kesken Lauttakylässä tuli riita asian johdosta, tuli se ilmi ja viranomaisten

tutkittavaksi. Poikia vastaan tullaan nostamaan syyte oikeudessa. Liiallinen huvinhalu on nuoret näin johtanut rikollisille teille

Lauttakylä 4.5.1934: Pakkahuutokauppa. Perjantaina t.k. 11 pnä klo 14 myydään julk. pakkahuutokaupalla Ala-Nikkilän tilalla, Sammun kylässä, leski Aina Ala-Nikkilällä ulosmitattu Rautakallio merkinen tappuri ja 8 hv. BMW tehtaan öljymoottori sekä Gambridge jyrä ent. til:n Kalle Laurilan saatavista. Huudot maksetaan käteisellä. Huittisten piirin nimismiehen virkahuoneessa toukokuun 2 pnä 1934. Wäinö Sjöman

Lauttakylä 1.6.1934: Niitä tiettyjä henkilöitä, jotka ovat ostaneet pojaltani Kalle Nikkilältä Ala-Nikkilän tilan omaisuutta, kehotan täten heti näin ostetun omaisuuden tilalle palauttamaan ja siitä kanssani sopimaan. Samalla varoitan ketään ryhtymästä minkäänlaiseen kauppaan hänen kanssaan. Manta (= Aina Maria?) Ala-Nikkilä, Sampu.

Lauttakylä 1.2.1935: Pakkahuutokaupalla myydään Kalle Ala-Nikkilän kuolinpesän omistama Alanikkilä R:no 17,21 niminen tila Huittisten pitäjän Sammun kylässä Sammun Osuuskassan kiinnitetyn 27 000 markan saatavan sekä korkojen ja kulujen suorittamiseksi. Tilalla on 6 huonetta käsittävä päärakennus, karjatalousrakennuksessa navetta ja rehuvara, riihi- ja puimahuone. Kaikki rakennukset ovat tyydyttävässä kunnossa. Tilan pinta-ala on 65,75 ha, josta 29,87 ha viljeltyä. Kokemäellä, Loimaan kihlakunnan kruununvoudin konttorissa tammikuun 5 päivänä 1935. Börje E. Schildt.

Lauttakylä 1.3.1935: Ilmoitus. Täten käsketään holhooja Vihtori Havulinnan puolesta kaikkia niitä henkilöitä, joilla on saatavia Aino Ala-Nikkilältä tai hänen lapsiltaan saapumaan Ala-Nikkilän tilalle maanantaina maalis. 4 pnä klo 10 ap. Joka ei tule etuisuuksiaan valvomaan saa tyytyä läsnä olevien päätösiin. Lauttakylä 27.2.-35. Toimitusmies. *Äiti Aino oli siis laitettu holhouksen alaiseksi.*

Seuraavissa lehtitiedoissa oleva Frans Kaunismaa täytyy olla talon tyttären Ainan mies. Frans oli myös ulosottomies [13.09.1935 Lauttakylä no 37 - Digitaaliset aineistot - Kansalliskirjasto](#)

Lauttakylä

Lauttakylä 26.4.1935: Huutokauppa. Keskiviikkona toukokuun 1 pnä kello 10 Ala-Nikkilän tilalla Sammun kylässä vapaaehtoisella huutokaupalla myydään Ala-Nikkilän maat vuokralle kahden vuoden ajaksi useammassa lohossa. Huittinen huhtikuun 24 päivänä 1935. Frans Kaunismaa

Lauttakylä 10.1.1936: Koska olen Sammun kylässä olevan emäntä Aino Ala-Nikkilän holhooja ja olen tilivelvollinen hänen omaisuutena hoidosta sekä omistan 1/3 Ala-Nikkilän tilasta kiellän laillisen edesvastuun uhalla kenenkään ryhtymästä mihinkään kauppoihin tai ostoksiin tilallisen pojan Kalle Ala-Nikkilän kanssa. Huittinen 6.1.-36. Frans Kaunismaa.

Laatokka 25.9.1936: Vapaaehtoisella huutokaupalla myydään Sammun kylässä Sampolahden tilalla keskiviikkona t.k. 30 päivä kello 11 emäntä Aina Ala-Nikkilän ja Frans Kaunismaan omistamat viljelysmaat Ala-Nikkilän tilasta vuokralle tai vaihtoehtoisesti Vesiniityn kappaleen omistus oikeudella paikalla määrättävillä ehdoilla. Huittisissa 23.9.1936 Frans Kaunismaa.

Yo taulun tiedot sain Koutun kirjasta. Vastaavat perustiedot on luettavissa RK:sta 1903-12 V s.2349. Koutun kirjassa todetaan Ainan asuneen lastensa kanssa Nikkilässä miehensä kuoleman jälkeen. Maija eli Untonmäen mökissään, jossa Kalle velikin yöpyi kaupustelumatkojen välissä.

Talo, joka oli isojaossa siirtynyt vanhan Tampereentien ja Nanhian kylään johtavan tien risteykseen oli perikunnan hallussa. Sodan jälkeen asuinrakennuksessa asui suutari Kustaa Suomisen perhe. Maija oli viimeinen, joka asui talon kupeessa olevassa mökissä. Hänen kuoltuaan 1989 tontin osti Huittisten säästöpankki ja tontti on edelleen tyhjä ja rakennukset on hävitetty.

Kilkun talo

Myös Kilkun talo siirtyi isojaossa länteen Takkulan ja Käen tavoin. Koutun mukaan talo oli Korpelan lihajalosteen tienhaaran paikkeilla. Kilkun vanhimmat isännät käyttivät nimeä Takku. Kilku nimenä ilmestyy talonhaltijalistalle vasta 1709. Jo kauan ennen sitä oli talo siirtynyt pois Takun suvulta.

Viimeisen Takku suvun isäntä oli 1639-43 Jöran Sigfridsson. Sitten talo oli lähes 30 vuotta autio. Lopetan seuraamisen Jöran Sigfridssoniin

Taulu Kil3 Taulusta Tak1

Michel Thomasson Takku s.n.1520

Michel oli Kilkun isäntä 1540-75. Äyrivero oli 1540: 5 ja 1554:5½. Karja 1540: hevosia 1, härkiä 3, lehmiä 8, nuorta karjaa 6, lampaita 7. Hopeavero 1571: kuparia 25, hevosia 1, härkiä 1, lehmiä 6, nuorta karjaa 3-4-3-3 ja lampaita 10. Laamannikäräjillä 2.2.1552 Mickel Thomasson af Sambu teki tiettäväksi, että hänen äitinsä oli luvannut ollessaan vielä hyvissä voimissa hänelle kaiken irtaimensa, minkä myös kuusi miestä valallaan vahvisti oikeuden edessä. Takku nimenä esiintyy mm. kymmenysveron 1558-59 yhteydessä: Michel Tacku.

Taulu Kil4

Sigfrid Michelsson Takku s.n.1550

Lapset:

1. Sigfrid s.n.1580
2. Jacob. SAY:ssa 1610

Sigfrid oli Kilkun isäntä 1576-1601. Sitten talo oli talonhaltijaluettelon mukaan 16 vuotta autio eli ainakin veronmaksukyvytön. Kuitenkin SAY:ssa on maakirjaan merkitty 1611-18 Jacob Nilsson Käki ja äyrivero 6.

Taulu Kil5

Sigfrid Sigfridsson Takku s.n.1580

Plso Gertrud. SAY:ssa 1634 maininta Jöranin äidistä Gertrudista.

Lapset:

1. Jöran s.n.1600
2. Maisa. SAY:ssa 1643-44 Jöranin siskona

Sigfrid oli Kilkun isäntä 1617-28. Äyrivero 2½, Sitten taas talo oli vähintään veronmaksukyvytön vuoteen 1639

Taulu Kil6

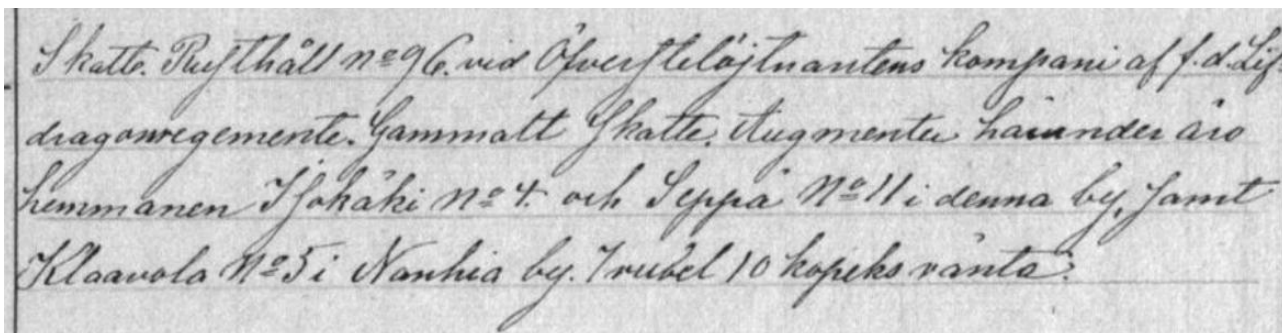
Jöran Sigfridsson Takku s.n.1600

Plso Anna

Jöran oli Kilkun isäntä 1639-46. Äyrivero 2. Sitten talo oli lähes 30 vuotta autio. Seuraava emäntä Brita Bertilsdr tuli Nopparin talosta. **Taulu Nop5**. Hän kuitenkin kuoli vain 7 vuotta vihkimisen jälkeen. Hänen leskimiehensä Simon Henricsson avioitui uudestaan. Tästä liitosta syntynyt Margareta oli talon seuraava emäntä ja hänen jälkeläisillään Kilkku pysyi vuoteen 1853. En siksi jatka Kilkun talon vaiheiden seuraamista

Laurilan talo

Laurilan talo oli viides Sammun talo, jonka tiedossa olevat vanhimmat isännät olivat Takkuja. Muista Takun taloista se eroaa siitä, että se sijaitsi Sammunjoen pohjoispuolella, vaikkakin aivan jokirannassa. Koska Laurila sijaitsi vanhan kyläkeskuksen alueella ja koska Laurila maksoi veronsa rukiilla, niin oletan taloa vanhemmaksi kuin Takun suku Sammussa. Jossain vaiheessa Laurila siirtyi Takku sivun omistukseen. 1500-luvulla Laurila ja Nikkilä olivat vahvasti kytkeytyneet toisiinsa. Ne vaikuttavat olleen saman Takun suvun läheispiirin yhteisomistuksessa. Laurilakin oli vanha perintötila, ratsutila, joka ei ollut missään vaiheessa kruunulla. Sammun Isokäki ja Seppä sekä Nanhian Klaavola

Turun ja Porin läänin maakirja 1875 s.25. 7 ruplan ja 10 kopeekan verorästikin on kirjattu

Taulu Laur1 = Taulu Nik1

Nils Takku s.n.1475

Lapset:

1. Mårten s.n.1500. Taisi olla veljeksistä vanhin, koska on SAY:ssa Nikkilän isäntänä 1546-1551 ennen Olofia. Äyrivero 3½.
2. Thomas s.n.1500. Pojat Michel s.n.1520 ⇒ **Taulu Kil3** ja Henric s.n.1540 ⇒ **Taulu Nik4**
3. Mårten s.n.1510. Mårten oli Sammun Laurilan isäntä 1546-51. Sitten isännöys siirtyi Olofille
4. Olof s.n.1520 ⇒ **Taulu Laur2 = Taulu Nik2**

Nilsistä on merkintöjä 1540-42. Hän oli Sammun Laurilan isäntä 1540-45. Äyrivero 1540: 2 ja 1541: 2½.

Karja 1540: hevosia 3, härkiä 4, lehmiä 6, nuorta karjaa 8, lampaita 7. Maakirjassa 1540-1542. Nicles Tacku oli katselmusmiehenä Ala-Sastamalan laamannikäräjillä 31.1.1540 Roismalan ja Marttilan kylien välisessä rajariidassa. Nilsin pojat perustuvat päätteeseen, jonka oikeutta en pysty todistamaan-

Taulu Laur2 = Taulu Nik2

Olof Nilsson Takku s.n.1500

Lapset:

3. Henric s.n.1520 ⇒ **Taulu Nik3**
4. Lars s.n.1540 ⇒ **Taulu Laur3**

Olof oli Nikkilän isäntä 1540-45. Laurilan isännäksi hänet on kirjattu 1552-78. Pojista Henricistä tuli seuraava Nikkilän ja Larsista Laurilan isäntä. Iso-livarin Nikkilän talonhaltijalistalla Olofin patronyymi on Larsson. Pidän sitä virheenä. Suvanto puhuu Nilsin pojasta Olof ja tässä nimimuodossa on useita merkintöjä 1543-78 seuraavan sukupolven Nikkilän Takusta. Myös SAY:ssa seuraava isäntä on Olof Nilsson. Äyrivero 1543-64: 2½-4. Hopeaverot 1571 Oleff Nilsson kuparia 50, hevosia 2, härkiä 2, lehmiä 5, nuorta karjaa 2-2-4-0, lampaita 12. Maakirjassa 1554-56. Kesäkäräjillä 1550 määrättiin 6 katselmusmiestä tutkimaan, oliko Oleff Tacku mennyt saman kylän Annan (talo XVII=Käki) niitylle, laamannikäräjillä 17.2.1551 Olof Tacku oli yksi 6 jakomiehestä, joiden piti erottaa herra Gregoriuksen isän perintö hänen velipuolensa Pertun hallitsemasta pesästä (Leppäkoski talo III, Skraatarla). Kevätkäräjillä 22.3.1552 Oleff Tacku oli lautamiehenä. Kesäkäräjillä 1552 Oleff Tacku tuomittiin toimittamaan Huittisten kirkkoheralle, herra Andersille kuorma heiniä, minkä verran hänen karjansa oli syönyt pappilan niityltä. Oleff Tacku sai sakot syyskäräjillä 1561 oli salannut oikean lehmäluvun. Syyskäräjillä 1566 todettiin Reko Käen tappaneen Olavi Takun lehmän.

Taulu Laur3

Lars Olofsson Laurila s.n.1540

Lars oli Laurilan isäntä 1579-1601. Voinee ajatella, että talon nimi Laurila juontuu hänen nimestään.

Taulu Laur4

Jöran Larsson Laurila s.n.1570

Jöran oli Laurilan isäntä 1602-06. Sitten tuli uusi suku kahden sukupolven ajaksi. Sitten Takun suku palasi Laurilaan, kun suku taas vaihtui ja emännäksi tuli Sigfrid Thomasson Takun tytär Walborg Paulsdr Callia. **Kts Taulu Tak5**. Kirjaan taulustoon lyhyesti myös ne kaksi sukupolvea, jonka talo oli poissa Takuilta

Taulu Laur5

Nils Cnudsson

Plso Brita Henricsdr

Nils oli Laurilan isäntä 1607-34

Taulu Laur6

Margareta Nilsdr Laurila

Plso, kotivävy Matts Mattson

Matts oli Laurilan isäntä 1634-40. Sitten, kuten olen jo todennut, Laurila siirtyi takaisin Takun suvulle

Taulu Laur7 = Taulu Färkkilä 4 kirjassa vouti Paul Simonsson Callian jälkeläiset

Christer Davidsson s.n.1620, k.11.12.1675

Plso Walborg Paulsdr Callia s.n.1620, k.3.12.1676

Lapset:

1. David s.n.1640 ⇒ **Taulu Laur8**
2. Paul s.n.1650, k.4.1.1680. Paul on kirjattu kuolleiden luetteloon muodossa Pähl Christersson Rytteri från Sambo. Hän siis oli ratsusotilas. Haavoittuiko hän kuolettavasti edellisvuotena päättyneessä Tanskaa vasten käydyssä Skånen sodassa?
3. Sofia s.1644, k.26.9.1697. Plso Thomas Andersson Takku s.1644 Kokemäki, k.27.4.1702 Kokemäki. Thomas oli isänsä jälkeen Kokemäen Kiettareen Takun isäntä 1683-97. Hän oli isäntänä Sammun Takkujen aikana omistaneessa talossa. Isäntäsuku oli aikoja sitten vaihtunut jo muutaman kerran, mutta talonimi oli säilynyt Takkuna. Talo löytyy yhä kartaltakin pian saareen johtavan sillan jälkeen vasemmalla Kokemäenjoen Kiettareenhaaran rannalta.

Christer oli Laurilan isäntä 1641-67 ja muutti talon ratsutilaksi 1642. Walborgin vanhemmat olivat vouti **Pavel Simonsson Callia ja Margareta Sigfridsdr Takku**. Myös Christer Davidsson oli vouti. Tämän jälkeen Laurila pysyi taas Takun sivulla vuoteen 1780 asti, jolloin Laurila lohkottiin. Maantie-Laurila pysyi suvulla vuoteen 1879 ja Mäki-Laurila vuoteen 1907.

Taulu Laur8 = Taulu Nik5 = Taulu Hy4 kirjassa Kauvatsan Lievikosken ja Työtilän sukuan

David Christersson Laurila s.n.1640, k.6.6.1697

Plso Agneta Brusiusdr Nikkilä s.1645, k.24.2.1723

Vih.28.12.1662

Lapset:

1. Maria s.7.6.1663, k.7.12.1755 Kauvatsa. **Plso Thomas Sigfridsson Hyvänen** s.n.1662, k.1729.
2. Christer s.30.8.1664 ⇒ **Taulu Laur9**
3. Jakob s.7.7.1667
4. Johan s.26.12.1672 ⇒ **Taulu Sep9**
5. Beata s.20.3.1677
6. Nils s.3.5.1680

David oli Laurilan isäntä 1668-97. Agnetan kautta Takun suvun rooli Laurilassa vahvistui entuudestaan.

Laurilan sisarukset avoituivat Kauvatsan Lievikosken Hyväsen sisarusten kanssa. Johan hankki omistukseensa Sepän talon, jonka vaiheita seuraan hieman myöhempanä.

Taulu Laur9

Christer Davidsson Laurila s.30.8.1664, k.11.7.1740

Plso Maria Johansdr Äyhö s.1665, k.20.4.1729 (minun 6c10r)

Vih.24.6.1688

Lapset:

1. Maria s.18.1.1690, k.1763 Keikyä. Plso Henric Henricsson Mähkä s.12.1.1688, k.18.2.1763. Henric oli isänsä jälkeen Keikyän Äetsän Mähkän isäntä 1731-59. Talo pysyi suvulla vuoteen 1901 asti.
2. Margareta s.2.4.1693.
3. Agneta s.14.3.1697, k.2.3.1778. Plso Jöran Sigfridsson Vesa s.20.3.1694, k.7.1.1749. Jöran oli isänsä jälkeen Punkalaitumen Teikarlan Vesan isäntä 1710-49. Agneta oli hänen 2.plso.
4. Caisa s.29.7.1698, k.25.6.1765. Plso Thomas Simonsson Härkälä s.25.1.1694, k.12.12.1742 (minun 2c7r). Thomas oli isänsä jälkeen Mommolan Härkälän isäntä 1709-42. Caisa oli hänen 2.plso. Taulu 7,1,1,3,2,6 kirjassa Mommolan Härkälät
5. Johan s.27.6.1704 ⇒ **Taulu Laur10**
6. Eric s.17.5.1709, k.3.6.1772 Punkalaidun. Plso Maria Bertilsdr Pouru s.4.10.1720, k.14.9.1757. Eric oli Punkalaitumen Sarkkilan Pourun kotivävyisäntä 1744-52. Sitten iso talo lohkottiin Iso-Pouruksi ja Vähä-Pouruksi. Eric oli Iso-Pourun 1. isäntä 1753-65. Talo pysyi suvulla vuoteen 1866.

Christer oli Laurilan isäntä 1698-1735

Taulu Laur10 = Taulu 7,1,1,3,2,1,2 kirjassa Mommolan Härkälät

Johan Christersson Laurila s.27.6.1704, k.1.3.1779

Plso Maria Bertilsdr Härkälä s.11.8.1700, k.21.11.1764 (minun 3c6r)

Vih.27.10.1723

Lapset:

1. Matts s.18.8.1728 ⇒ **Taulu Laur11**
2. Maria s.3.10.1734, k.1.3.1808. Plso Eric Henricsson Noppari s.2.4.1720, k.6.1.1808. Eric oli isänsä jälkeen Sammun Nopparin isäntä 1753-95. Maria oli hänen 2. vaimo. Noppari lohkottiin 1815 ja Mäki-Noppari pysyi Marian ja Ericin jälkeläisillä ainakin vuoteen 1870. Taulu Nop10
3. Thomas s.13.11.1737, k.23.6.1798. Plso Maria Mattsdr Seppä s.26.8.1749, k.8.7.1819. Thomas oli Sammun Sepän kotivävyisäntä 1765-98. Talo pysyi suvulla ainakin vuoteen 1963. Sepän talosta on hieman myöhempänä oma osuus.
4. Henric s.12.1.1743 ⇒ **Taulu Mäki-Laur11**

Johan oli Laurilan isäntä 1735-69. Hän osti 1759 Sepän augmentin rustholliin kuuluvaksi perintötilaksi silloisen lainsäädännön mahdollistamana. Johanin pojasta Thomas oli ollut Sepässä kotivävyisäntänä vuodesta 1735 alkaen. Itse asiassa Seppä oli siirtynyt Laurila suvun omistukseen jo 1698. Nyt sen omistus stabiloitiin perintötalostatuksella.

Taulu Laur11

Matts Johansson Mäki-Laurila (Laurila) s.18.8.1728 Sampu, k.4.5.1787 Sampu, punatauti

Plso Maria Thomasdr Kalinen s.28.1.1736 Punkalaidun, k.19.6.1809 Huittinen

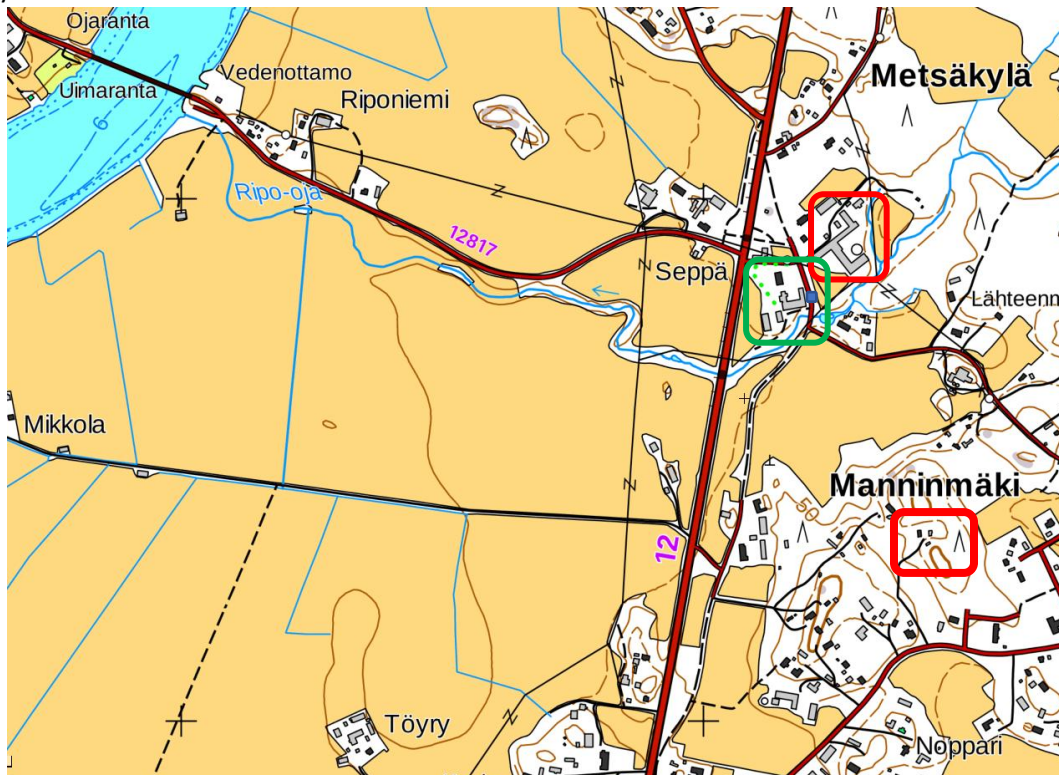
Vih.16.6.1754

Lapset (Laurila):

1. Maria s.18.3.1764 ⇒ **Taulu Maa-Laur12**
2. Wallborg s.1.3.1767, k.29.8.1833. Plso Thomas Ericsson Protinki s.15.11.1752, k.6.10.1824. Thomas oli isänsä jälkeen Sammun Protinkin isäntä 1779-1824. Wallborg oli hänen 2. plso. Talo pysyi heidän yhteisillä jälkeläisillä vuoteen 1891. Sitten talo autioitui 17 vuodeksi.

Matts oli ensin Laurilan isäntä 1769-79. Sitten isojaossa sarkajaosta luovuttiin. Taloja siirrettiin paikkoihin, joissa niiden ympärille saatiin riittävät pellot. Kun taloa piti joka tapauksessa siirtää, niin samalla päätettiin perustaa kahdelle pojalle omat talot. Matts pystytti talon Tampereentien varteen Mettäkylään ja siitä tuli nimi Maantie-Laurila. Matts oli Maantie-Laurilan isäntä 1780-87. Nuorempi veli Henric löysi talolleen

paikan koillisen suunnalta Manninmäen päältä. Niinpä nimeksi tuli Mäki-Laurila. Kummallakin veljekselle riitti töitä, koska uusilla paikoilla oli aloitettava kaikkien rakennusten teko alusta alkaen. Kumpikin veljeksistä avioitui Punkalaitumen Vanttilan Kalisen talon isännän (1737-47) Thomas Jacobsson Kalisen tyttärien kanssa.

Kartalla näkyy vihreällä ympäröitynä Seppä. Maantie-Laurilan on heti sen koillispuolella. Mäki-Laurila on Manninmäellä Mäki-Laurilan tien päässä. Seppä tekstin pohjoispuolella oleva talo on Protinki.

Maantie-Laurila

Taulu Maa-Laur12

Maria Mattsdr Maantie-Laurila s.18.3.1764, k.28.5.1843 Huittinen

Plsot, kotivävyt

1. Thomas Henricsson Kyllä s.26.11.1757 Huittinen, k.30.4.1787, punatauti.
Vih.24.9.1780

Lapset:

1. Eric s.18.3.1782 ⇒ **Taulu Maa-Laur13**
2. Thomas s.24.9.1786, k.15.7.1836 Punkalaidun, yskä. Plso Anna Mattsdr Kirra s.3.6.1792 Mommola, Huittinen, k.31.8.1867 Punkalaidun. Thomas oli veljensä Ericin jälkeen Mommolan Ranta- eli Ala- Martinantin isäntä 1818-22. Isännäys vapautui, koska Eric siirtyi syntymäkotiinsa Maantie-Laurilan isännäksi. Thomas ja Anna luopuivat 1822 Maantie-Laurilasta ja siirtyivät Punkalaitumelle Vanttilan Ala-Perttulan isäntäpariksi 1822-36.
2. Simon Ericsson Protinki s.5.10.1761 Huittinen, k.8.6.1832
Vih.5.6.1788
Lapset:
  3. Matts s.1791, k.24.11.1794, koppor, isorokko
  4. Maria s.1795, k.26.4-1796, tuntematon syy
  5. Caisa s.5.2.1797, k.16.1.1812
  6. Lena s.1802, k.26.4.1803, tuhkarokko

7. Anna s.1.9.1804, k.7.5.1896. Plso Eric Ericsson Kossi s.4.2.1809, k.24.10.1880. Vih.18.12.1832.
Eric oli Huittistenkylän Kossin isäntä isänsä jälkeen 1834-80.

Thomas ei ehtinyt olla isäntänä, koska hän kuoli vain 29-vuotiaana viikko ennen appeaan. Sama tarttuva tauti, punatauti, oli heidän kohtalonsa. Maria ehti tottua läheisten kuolemaan. Molemmat miehet kuolivat ennen häntä ja hän eli lopuksi 11 vuotta leskenä. Myös seitsemästä lapsesta kuusi kuoli häntä ennen.

Taulu Maa-Laur13

Eric Thomasson Maantie-Laurila s.18.3.1782, k.18.1.1830, kivitauti (= munuaiskivi)

Plso Caisa Jacobsdr Martinantti s.21.10.1775, k.30.10.1850

Vih. 12.7.1808

Lapset:

1. Eric s.26.12.1808 Sampu ⇒**Taulu Maa-Laur13**
2. Christina s.16.10.1810 Mommola. Avioton lapsi Gustaf s.1832, k.1832. Plso, kotivävy Thomas Jacobsson s.1803, vih.11.5.1834. Thomaksen isä Jacob Michelsson oli Takkulan Riponiemen torppari
3. Caisa s.28.7.1813 Mommola, k.28.4.1888 Kaharila, Huittinen. Plso leski Johan Mattsson s.13.10.1797 Huittinen, k.25.12.1867. Vih.8.7.1853. Johan oli Huittisten Kaharilan Iso-Kaharin vuokraviljelijä 1835-.
4. Anna Sofia s.5.12.1815 Sampu. Plso Gustaf Mattsson s.15.9.1811. Vih.6.4.1839. Gustaf oli Mäentakan Setälän torpparin poika ja he asettuivat Setälän torppaan asumaan.
5. Johan Gustaf s.27.4.1819 Sampu, k.30.9.1882. Plso Caisa Ericson Mäki-Laurila s.22.3.1840. Johan oli Mäki-Laurilan isäntä 1860-82. **Taulu Mäki-Laur14**

Eric meni ensin Mommolan Martinantista lohkotun Ranta- eli Ala-Martinanttiin 2. isännäksi kotivävyden kautta ja oli siellä isäntä 1809-18. Sitten hän siirtyi syntymäkotinsa Maantie-Laurilan isännäksi 1834-67 ja pikkuveli Thomaksesta tuli puolestaan Ranta-Martinantti isäntä.

Taulu Maa-Laur13

Eric Ericsson Maantie-Laurila s.26.12.1808, k.5.11.1867

Plsot

1. Caisa Lisa Mattsdr Kelkka s.15.1.1818 Punkalaidun, k.28.8.1856
Vih.21.10.1834

Lapset:

1. Catharina s.9.7.1834, k. nuorena, ei ole enää RK:ssa 1846-52, eikä edes 1832-38.
  2. Vilhelmina s.4.9.1836 Punkalaitumela äidin kyläilyn yhteydessä, k. nuorena, ei ole enää RK:ssa 1846-52
  3. Johan Fredric s.13.4.1839 ⇒**Taulu Maa-Laur13**
  4. Sophia s.8.2.1843. Plso Pöytyän Oripään pitäjänräätiä Henrik Hellsten. Vih.6.10.1859 ja muutto Oripäähän 1.11.1859. Perhe löytyy Oripään Uotilan palvelusväen RK:sta 1856-62 s.104
  5. Wilhelmina (Miina) s.24.5.1846. Plso leskimies Loimankylän Yli-Jaakola työmies Fretrikki Erkinpoika s.18.3.1833 Huittinen. Vih.13.8.1868. Lapset: 1. Anna Lovisa s.25.8.1868, 2. Kalle Fretrikki s.9.7.1870.
2. Susanna Joelsdr s.12.4.1830 Huittinen, k.9.3.1890
Vih.15.11.1857
Lapset:
    6. Susanna s.14.12.1857. Siirtyi 1875 piiaksi Sammun Tiisaan

Eric oli Maantie-Laurilan isäntä 1834-67. Ericin kuoltua Susanna ehti avioitua vielä kaksi kertaa. Kumpikaan uusista miehistä ei kuitenkaan ollut isäntiä, koska Ericin poika oli jo 28-vuotias isänsä kuoleman aikaan. Niinpä hänestä tuli seuraava isäntä. Talon leski joutui usein avioitumaan uudestaan, jotta saatiin mies pyörittämään taloa. Nuori leski Susanna ei tarvinnut miestä taloa pyörittämään. Pyörittämisen tarve on ollut toisenlainen.

Taulu Maa-Laur13 = Taulu Vähä-Färkkilä 14 kirjassa vouti Paul Simonsson Callian jälkeläiset ja Färkkilän myöhemmät vaiheet

Johan Fredric (Juho Fretrikki) Ericsson Maantie-Laurila s.13.4.1839, k.6.3.1920

Plso Maria Christina (Maijastiina) Thomasdr Kitko s.6.9.1841 Loimijoki (Loimaa), k.25.6.1901
Vih.19.7.1858

Lapset:

1. Amanda Justina s.20.12.1859, k. 7.11.1864, stryptsjuka eli kurkkumätä
2. Fredric Oskar s.6.5.1862, k.24.9.1863, tuntematon syy
3. Carl Gustaf s.14.1.1863, k.22.7.1868, polttotauti, joka usein tarkoitti lavantautia
4. Johanna Ulrika s.4.7.1864, k.17.5.1868, rupulite eli isorokko
5. Maria s.22.9.1867, k.1.12.1867, rokko, tarkoittanee isorokkoa
6. Katarina s.22.9.1867, k.2.6.1868, kurkkutauti, ilm. kurkkumätä
7. Michel s.17.9.1869 ⇒ **Taulu Yli-Färk14**
8. Karl Oskar s.7.12.1872, k.14.10.1899, kaatui kuorman alle, naimaton
9. Erland s.31.12.1875, k.16.5.1880
10. Hilda Maria s.19.2.1879. Plso tilallinen Karl Johan Sundell Paraisilta. Vih.10.8.1897.
11. Viktor s.28.4.1883

Johan oli Maantie-Laurilan isäntä 1867-79. Kova oli elämäkoulu. Yhdestätoista lapsesta seitsemän kuoli varhain. Talo koki myös viimeiset suuret nälkävuodet 1867-68. Arvelen talon selvinneen ilman nälänhätää. Kuitenkin nälänhätä ajoi suuret joukot ihmisiä kiertämään maaseutua ja kerjäämään ruokaa. Heidän mukanaan kulkivat myös taudit. Isorokko vei lapsista kaksi, lavantauti yhden ja kurkkumätä yhden. Jo ennen tätä olivat kaksi ensimmäistä lasta kuollut. Yksi pojista kuoli 26-vuotiaana tapaturmaisesti kaaduttuaan kuorman alle. Nämä asiatko uuvuttivat Johanin ja Marian ja johti Laurilasta luopumiseen. Uudeksi isännäksi tuli Keikyältä Evert Ferdinand Carlsson Mattinen. Johanin perhe poistui RK:sta 1880 maininnalla, että he saivat muuttokirjan. Sellainen saattoi olla suunnitelmissa, mutta samaisessa RK:ssa 1876-83 todetaan heidät siirtyneen 1880 sivulle 125 eli Yli-Färkkilään, jossa Johan on merkitty alusta alkaen isännäksi. Talonhaltijaluettelossa Johanin isännysajaksi on kirjattu 1882-91.

Laitan tähän vielä kuvan n.1926 valmistuneen Maantie-Laurilan talosta vaikkei se alkuperäiseen Laurilan sukuun enää liity. Upea talo. Vanhan talon olivat punaiset polttaneet huhtikuussa 1918 peräytymisvaiheen aikana yhdessä Sepän talon kanssa. Polttajiksi mainitaan Kullaan punakaartilaiset.

Maantie-Laurila on aivan kartan oikeassa reunassa. Sen naapuri lounaan suuntaan on Seppä. Seppäkin siis sijaitsee Tampereentien itäpuolella

Taulu Yli-Färk14 = Taulu A-Hä9 kirjassa Kauvatsan Lievikosken ja Työtilän suvut

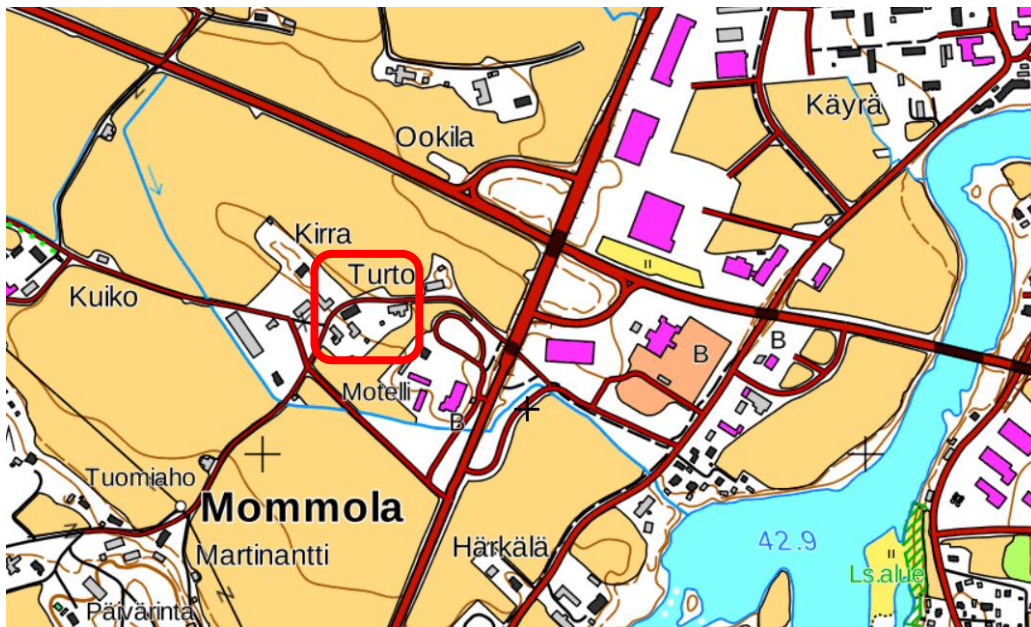
Michel (Mikko) Juhanpoika Vähä-Färkkilä (Maantie-Laurila) s.17.9.1869, k.15.3.1953 Huittinen
 Plso Fanny Carolina Johansdr Hälliö s.15.11.1870 Kauvatsa, k.25.12.1948 Huittinen
 Vih.12.10.1893 Kauvatsa

Lapset:

1. Fanny Maria s.22.9.1894
2. Yrjö Ilmari s.21.10.1896
3. Kustaa Nikolai s.19.4.1898. Yli-Färkkilän seuraava isäntä
4. Eero Mikael s.18.5.1903
5. Hannes Vihtori s.20.3.1907, k.18.2.1909
6. Aarne Heikki s.20.3.1907, kaksoset
7. Esteri Helena s.19.5.1911

Mikko oli Mommolan Vähä- eli Yli-Färkkilän isäntä 1892-23. Färkkilän ratsutila oli aikoinaan iso. Niinpä sen lohkomisen seurauksena syntynyt Vähä-Färkkiläkin oli nimestään huolimatta $\frac{3}{4}$ manttaalin kokoinen. Mikko Lauttakylä 19.9.1919: 50 vuotta täytti viime keskiviikkona mv Mikko Yli-Färkkilä Mommolasta. Merkkipäivän johdosta sai hän runsaasti kukkaislähetyksiä ja muita onnitteluja. Maanv. M. Yli-Färkkilä onkin paikkakunnan eturivin miehiä. Erikoisesti on hänen kykyään käytetty varsinkin etevänä tili ja liikemiehenä on hän ollut mukana paikallista liike-elämää kohottamassa, niinpä on hän ollut monen monenlaisen yrityksen alkuunpanijoita. Tilintarkastajana on hän toiminut kymmeniä vuosia ja muilla aloilla, kuten Osuusmeijerin, Säästöpankin, kunnan tilien tarkastajana. Huittisten vanginvartijan tointa hän erittäin hyvällä menestyksellä hoitanut kolmatta kymmentä vuotta. Mitä moninaisimmissa toimissa on hän monipuolisena toimimiehenä paikkakunnalla tehnyt työtä sangen monella alalla. Toivotamme 50-vuotiaalle vielä eteenkinpäin samaa työtarmoa ja toimivuutta. Yli-Färkkilä oli Lautakylä lehden mukaan paljon käytetty toimitusmies huutokaupoissa ja kalunkirjoituksissa. Oli hänellä roolia yhdistyksissäkin. Lauttakylä 8.4.1927: Huittisten maataloustuottajien kokouksessa johti puhetta Mikko Yli-Färkkilä, joka valittiin myös tilintarkastajaksi. Lauttakylä 20.4.1934: Huittisten ym. kuntain paloapuyhdistyksen vuosikokouksessa Mikko valittiin tilintarkastajaksi. Sukutilat webissä on kuvattu Yli-Färkkilän tilanne 1932. Isännän nimi oli Kustaa Turto, jonka suvulla Yli-Färkkilä sanottiin olleen 55 vuotta. Vaikka tässä on ajallista epätarkkuutta, kyllä tässä on Mikon yllä mainittu poika Kustaa, joka oli ottanut käyttöön sukunimen Turto,

halunnut lyhentää nimen tai sitten halusi oman talosta riippumattoman identiteetin. Kytkös taloonhan oli vain lyhyt. Hänellä talo oli vuodesta 1923. Vaimon nimi oli Suoma o.s. Kauppi. Tilan kokonaispinta-ala oli 234 ha, josta peltoa 42 ha. Hevosia oli 5, lehmiä 17, 1 sonni, 5 sikaa ja 50 kanaa.

Kartalla näkyy Turto, ent. Yli-Färkkilä. Oletan Ala-Färkkilän olleen Mommolan motellin kohdalla

Turton asuinrakennuksena on entinen väentupa, jota levennettiin ja korotettiin 1938

Mäki-Laurila

Taulu Mäki-Laur11

Henric Johansson Mäki-Laurila (Laurila) s.12.1.1743, k.5.1.1793

Plso Walborg Thomasdr Kalinen s.29.4.1748 Punkalaidun, k.2.9.1826

Vih. 10.6.1767 Punkalaidun

Lapset:

1. Henrik s.16.7.1771 ⇒ **Taulu Mäki-Laur12**

2. Maria s.22.5.1779, k.23.4.1861. Plso Eric Ericsson Mäentaka s.13.10.1776, k.6.8.1810. Vih.9.11.1802. Eric oli Mäentakan isäntä isänsä jälkeen 1807-10. **Eric on minun 3c5r**
3. Johan s.25.10.1786, k.10.2.1853 naimattomana
Kumpikin Laurilan veljeksistä avioitui Punkalaitumen Vanttilan Kalisen talon isännän (1737-47) Thomas Jacobsson Kalisen tyttärien kanssa Henric oli Mäki-Laurilan 1. isäntä 1780-93. Henricin kuoltua 49-vuotiaana oli Walborg talonhaltija 1793-96. Sitten Walborg avioitui 24.11.1796 Johan Mattssonin kanssa, joka oli isäntä 1796-1803. Talonhaltijalistalla isännäksi on osin limittäin todettu Henrikin poika Henrik 1795-1831. N

Taulu Mäki-Laur12 = Taulu Rautio 11 kirjassa Huittistenkylän Rautio ja Lauttakylän Ookila

Henrik Henriksson Mäki-Laurila s.16.7.1771, k.1.1.1832

Plso Sofia Mattsdr Rautio s.23.8.1771 Huittinen, k.23.8.1854

Vih.25.6.1795

Lapset:

1. Matts s.23.8.1796, k.4.4.1838, ilm. naimaton
2. Caisa s.9.11.1798 ⇒ **Taulu Mäki-Laur13**
3. Anna s.1801, k.4.5.1807, hinkuyskä
4. Henric s.24.1.1804. On RK:ssa 1839-45 s.564 naimattomana
5. Gustaf s.11.11.1806, k.3.6.1854. Plso Caisa Henricsdr s.3.7.1794 Kauvatsa, k.10.6.1837. Gustaf avioitui Sammun Protinkin leskiminiän kanssa 1.11.1836 ja oli Protinkin isäntä 1836-37. Sitten isännys siirtyi Protinkin aiemmalle suvulle takaisin. Tehtävänsä tehtyään ja leskeksi jäätyään Gustaf siirtyi takaisin Mäki-Laurilaan
6. Thomas s.4.11.1810. On RK:ssa 1839-45 s.564 naimattomana
Henric oli Mäki-Laurilan isäntä 1795-1831. Hänen jälkeen talonhaltijana oli pitkään leski Sofia 1832-54.

Taulu Mäki-Laur13

Caisa Henriksdr Mäki-Laurila s.9.11.1798, k.29.8.1857, tuntematon syy

Plso, kotivävy Eric Henricsson Kyllä s.18.9.1795 Huittinen, k.14.2.1857, nervfeber, ilm. lavantauti
Vih. 3.7.1821

Lapset:

1. Caisa s.22.3.1840 ⇒ **Taulu Mäki-Laur14**

Eric oli Mäki-Laurilan isäntä 1854-57. Hän oli myös Sammun Kyllyn isäntä 1852-57. Hän oli myös seurakunnan kuudennusmies. Sitten oli lyhyt jakso, jolloin isäntänä oli eri sukuun kuuluva huittislainen Anders Andersson Kempe. Hän taisi olla tehtävään nimetty sijaishuoltaja vuoden sisällä täysorvoksi jääneelle Caisalle. Samalla hän huolehti talosta. Tehtävään hän siirtyi vaimonsa kanssa Huittisten Kannilan Ala-Jätöstä, jonka isäntä hän oli 1857-58. Kun Caisa oli tullut naimaikään, tuli hänestä Mäki-Laurilan emäntä ja miehestä isäntä.

Taulu Mäki-Laur14 = Taulu Maa-Laur13

Caisa (Katariina) Ericssdr Mäki-Laurila s.22.3.1840, k.13.1.1929

Plso, kotivävy Johan Gustaf Ericsson Maantie-Laurila s.27.4.1819, k.30.9.1882

Vih.4.4.1860

Lapset:

1. Johan Gustaf s.20.6.1861, k.22.5.1886. Plso Ida Carlsdr Vähäkäki s.23.5.1865, k.12.9.1912. Vih.13.12.1883. Johan oli Sammun Vähäkäen kotivävyisäntä 1884-86
2. Carl s.30.10.1864, k.21.10.1955. Plso Rosa Amalia Johansdr Kuiko s.3.10.1861, k.24.12.1921. Vih.23.5.1889. Carl oli Mommolan Kuikon kotivävyisäntä 1889-1918. Talonhaltijaluettelossa on hänen

patronyymi väärin Gustafsson. Tarkistin asian syntyneiden luettelosta. Seuraava Kuikon isäntä 1918-48 oli poika Kaarle Ilmari s.17.2.1890

3. Victor s.2.10.1869 ⇒ **Taulu Mäki-Laur15**

4. Ida Katarina s.28.8.1872, k.7.10.1873, hinkuyskä

5. Oskari s.25.5.1875, k.4.11.1958. Naimattomana vielä Mäki-Laurilan RK:ssa 1903-12. Plso Ellen Maria Ailu s.19.7.1896 Huittinen, k.25.3.1984 Helsinki.

6. Iida Katariina s.16.11.1877. Plso Väinö Erland Erlandinpoika s.10.8.1878 Ala-Färkkilä, Huittinen. Väinön isä Erland oli Ala-Färkkilän ratsutilan isäntä. Vihittäessä 15.10.1902 Erland oli ollut vuodesta 1898 alkaen Tyrvään Stormin Ikolan talollinen. Vihkimisen jälkeen Iida ja Väinö muuttivat Raisioon.

Taulu Iso-Färkkilä 14 kirjassa Paul Simonsson Callian jälkeläiset ja Huittisten Mommolan Färkkilän myöhemmät vaiheet

Johan oli Mäki-Laurilan isäntä 1860-82. Leski Caisa oli talonhaltija 1882-95. Sitten isännöisyys siirtyi Victor pojalle.

Taulu Mäki-Laur15 = Taulu Iso-Färkkilä 14 kirjassa Paul Simonsson Callian jälkeläiset ja Huittisten Mommolan Färkkilän myöhemmät vaiheet

Victor Johansson Mäki-Laurila s.2.10.1869, k.23.1.1931

Plso Hilda Johanna Erlandsdr Iso-Färkkilä s.1.1.1873, k.10.4.1931. Veli Väinö avioitui Victorin siskon Iida Katarinan kanssa.

Vih.24.10.1895

Lapset:

1. Maria Catarina s.29.9.1896 ⇒ **Taulu Tak16**

Victor oli Mäki-Laurilan isäntä 1896-1907. Sitten talo siirtyi kokemäkeläiselle Kylä-Hyörän suvulle. Victor ja Hilda olivat Sammun Protinkin isäntäpari 1908-1909 ennen siirtymistään Takkulan isäntäpariksi 1911-15.

Mäki-Laurila on tällä hetkellä Alanaatu suvun omistuksessa. Vampulassa 10.11.1904 syntynyt Paavali Alanaatu tuli isännäksi 1934. Lauttakylä 20.4.1934: Talon kauppa. Viime tiistaina tehdyllä kaupalla myi emäntä Vilelmiina Laurila omistamansa Mäki-Laurilan tilan Sammun kylässä tilallisen pojalle Elias Alanaatulle ja tilallisen tytär Kirsti Mannerille, molemmat Vampulasta. Kauppahinta on tuntematon.

Satelliittikuva Mäki-Laurilassa

Taulu Tak16 = Taulu Nor14

Maria Catarina Victorsdr Norri (Mäki-Laurila) s.29.9.1896, k.7.5.1919, influenssa

Ilso Väinö Nicodemus Carlsson Norri s.1.6.1888 Huittinen

Vih.10.8.1915

Lapset:

1. Esko Vihtori s.20.12.1916, k.3.3.1940, kaatui Kuhmon Löytyvaarassa vänrikkinä, tekn. yo
2. Heikki Kalervo s.19.1.1918 ⇨ **Taulu Tak17**
3. Pekka Sakari s.6.4.1919, k.27.4.1960, agronomi, yliluutnantti. Pekka oli oman aikansa Takkulan isäntä. Hän kuitenkin sairasteli ja isännöys siirtyi Heikille.

Lauttakylä 6.4.1928: Huittisten Säästöpankin hallitukseen valittiin Väinö Norri. Lauttakylä 28.9.1928.

Huittisten kunnanvaltuusto valitsi Väinö Norrin tielautakunnan pj:ksi ja taksoituslautakunnan jäseneksi.

Lauttakylä 28.10.1932. Huittisten srk:n kirkkokokouksessa valittiin Väinö Norri kirkkoneuvostoon ja kirkkovaltuustoon. Lauttakylä 3.6.1938: Maanv. Väinö Norri 50-vuotias. Keskiviikkona t.k. 1 pnä täytti viisikymmentä vuotta maanv. Väinö Norri Sammun kylästä. Hän on syntynyt Norrin tilalla, mutta jo verrattain nuorena tuli hän Takkulan kantatilan omistajaksi, ja on hän tätä verrattain huomattavaa tilaa hoitanut hyvällä menestyksellä, Sen ohella on hän ottanut osaa moniin erilaisiin toimiin paikkakunnalla.

Erikoisesti on mainittava hänen toimintansa Huittisten maataloustuottajain paikallisessa järjestössä.

Kunnallisista luottamustoimista on ensisijaisesti mainittava tielautakunnan puheenjohtajan toimi. Hän on seuraintalo Karhula Oy:n johtokunnan jäsen ja jos toistakymmentä vuotta on hän ollut Huittisten säästöpankin hallituksen jäsen. Lauttakylä 17.2.1939: Huittisten maamiesseuran vuosikokouksen pj oli Väinö Norri, joka valittiin uudelleen johtokuntaan.

Väinö oli Takkulan isäntä 1916-55. Väinön isä oli Carl Victor Johansson Norri (Mäki-Martinantti), joka oli tullut Sammun Norriin kotivävyisännäksi. Isoveli Laurista (s.1884) tuli Norrin seuraava isäntä. Väinö oli myös ensin Huittisten Säästöpankin hallituksen vpj ja sitten pj 1948-58. Hänen aikanaan taloa alettiin kutsua

nimellä Norri. Maria kuolee vain 23-vuotiaana ja Väinö avioitui 7.7.1934, siis vasta 15 vuotta myöhemmin Anna Justina Augustsdr Aarno (s.17.6.1894 Tyrvää) kanssa.

Taulu Tak17

Heikki Kalervo Norri s.19.1.1918, k.12.11.2008

Plso Olga (Oili) Tuovi Mähönen s.15.11.1920 Kuhmo, k.13.10.2004

Vih.18.9.1941

Heikki oli Takkulan isäntä 1955-2008. Hän saavutti korkean 90 vuoden iän. Hänen päätyö oli toimia Satakunnan piirimetsälautakunnan piirimetsänhoitajana. Vaimonsa hän löysi Kuhmosta, jossa hän taisteli samalla rintamalohkolla veljensä Eskon kanssa. Esko kaatui Kuhmossa. Heikki toimi tietävästi kaukopartion johtajana. Sotilasarvoltaan hän oli lopuksi reservin majuri. Oili puolestaan toimi lottana eri rooleissa Kuhmossa ja Rukajärvellä. Heikin aikana suuri kavinavetta haudattiin kivineen maahan. Karjaa ei ollut enää vähään aikaan.

Takkula 1800-luvulta oleva päärakennus

Pakarirakennus 1700 luvulta

Sepän talo

Sivuutan Sepän varhaisimmat vaiheet toteamalla, että nimistä päätellen Seppä oli n 1500 syntyneellä Olofilla ja hänen jälkeläisillään 1540-1678. Sitten talo siirtyi Laurilan ratsutilan omistukseen 1698 ja isännäksi tuli Johan Davidsson Laurila. Laurilan suvun isännöys jäi sillä kertaa yhteen sukupolveen. Seppä oli kuitenkin Laurilan augmentti eli aputila, joka maksoi veronsa Laurilalle. Sitten Laurila lunasti silloisen lainsäädännön keinoin myös omistusoikeuden Seppään ja tämän seurauksena Sepästä tuli perintötila 1759. Laurilasta tuli Seppään myös isäntä Thomas Johansson Laurila 1765 ja hänen jälkeläisillään Seppä on pysynyt näihin päiviin asti. Käyn lyhyesti läpi Sepän vaiheet tämän välivaiheenkin osalta, koska talonhaltijalistalta asia ei täysin käy ilmi.

Taulu Sep9 Taulusta Nop8

Johan Davidsson Seppä (Laurila) s.26.12.1672 Laurila

Plsot

1. Maria Mattsdr Paunu

Vih.27.2.1698

2. Walborg Sigfridsdr Hyvönen (9.polven esi-isäni sisko) s.1675 Kauvatsa, k.14.3.1762

Vih.20.10.1717

Johan oli sukunsa 1. isäntä Sammun Sepän talossa 1698-1727. Johanin kuoltua Walborg avioitui tyrvääläisen Eric Piraisen kanssa. Eric oli toiminut Tyrvään Kallialan sotilaana. Ericillä oli Walborg

Sigfridsdotterin kanssa tytär Maria, josta tuli Sepän seuraava emäntä ja kotivävyisännäksi tuli Johan Jöransson. Verisukulaisuuteeni Sepän taloon keskeytyi yhden isäntäpolven ajaksi. Siksi laitan tälle jaksolle sisennyksen.

Taulu Sep10

Maria Ericssdr Seppä s.29.1.1703 Tyrvää, k.28.4.1748 Huittinen

Plso, kotivävy Johan Jöransson s.19.6.1701 Huittinen, k.11.11.1761

Vih.1.11.1725

Lapset:

1. Matts s.20.2.1728 ⇒ **Taulu Sep11**

Johan oli Sepän isäntä 1728-55

Taulu Sep11

Matts Johansson Seppä s.20.2.1728, k.15.11.1761 Huittinen

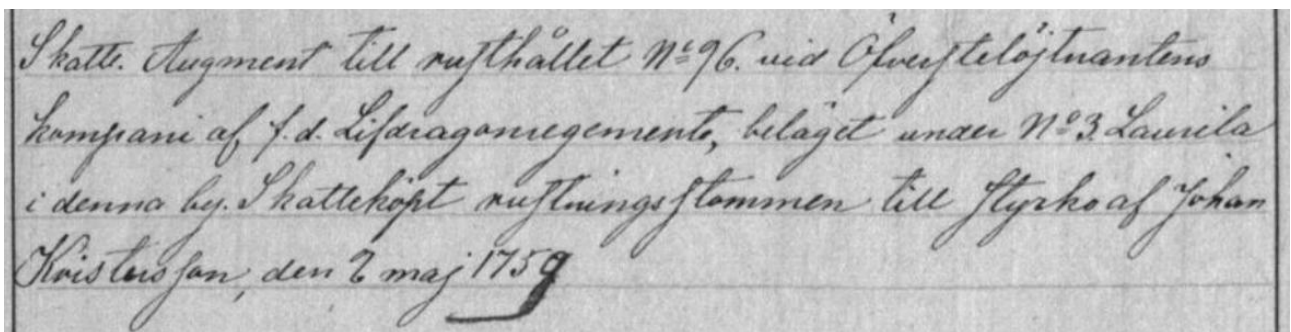
Plso Elin Henricsdr Rauvala s.12.8.1725 Vampula, k.17.10.1808 Huittinen (minun 4c7r)

Vih.29.9.1748

Lapset:

1. Maria s.26.8.1749 ⇒ **Taulu Sep12**

Matts oli Sepän isäntä 1755-61. Mattsin kuoltua leski Elin oli talonhaltija 1761-64. Hän avioitui 3.2.1765 Eric Larsson Pietilän (s.1.3.1735) kanssa. Mattsin isännöyksiänsä Laurilan ratsutila lunasti aputila statuksella olleen Sepän omaksi perintötilakseen. Seppähän oli tässä välissä ollut pois Laurilan omistuksesta vain 32 vuotta. Omistuksen siirto hoidettiin siististi niin, että Sepän tytär avioitui Laurilan talon Thomaksen kanssa, josta tuli Sepän seuraava isäntä. Talonhaltijaluettelon toteamus, että Thomas tuli Seppään kotivävyksi ei ole siis koko totuus.

Turun ja Porin läänin maakirjasta 1875 s.26 löytyy maininta, kun Johan Kristiansson osti Sepän Laurilan perintötaloksi 2.5.1759

Taulu Sep12 = Taulu Laur10

Maria Mattsdr Seppä s.26.8.1749, k.8.7.1819

Plso Thomas Johansson Seppä (Laurila) s.13.11.1737, k.23.6.1798

Vih.29.5.1765

Lapset:

1. Eric s.12.3.1766 ⇒ **Taulu Sep13**

2. Henric s.6.6.1772. Plso Caisa Andersdr Yli-Erkkilä s.14.11.1773 Sampu, Huittinen. RK 1795-1801 s.675: Vihitty Erkkilään 96. Heidät löytää Erkkilän RK:sta 1795-1801.

3. Matts s.1776, k.1849. Matts eli naimattomana omissa Sepän alueen torpassaan. Näyttää hänellä silti olleen Helena Mattsdr:n kanssa lapsi 28.9.1819 syntynyt Christina. Matts oli tunnetuimpia pitäjän metsämiehiä. Hän oli vuosina 1820-35 metsästänyt 35 sutta ja 60 kettua ja saanut 1835 tunnustuksena Suomen talousseuralta hopeapikarin.

4. Caisa s.1781. RK 1795-1801 s.675: Vihitty Isokäkiin. Plso Thomas Paulsson Isokäki s.8.12.1773. Asuivat Isokäessä, jossa isosisko Catharina oli kotivävypuolisonsa kanssa isäntäpari. **Taulu Isokä11**
Thomas oli Sepän isäntä 1765-98. Talonhaltijalistalla hänet on merkitty vävyksi. Kyllä hän appeensa nähden tätä tietysti oli, mutta hän oli myös talon uusi omistaja, koska talo oli siirtynyt takaisin Laurilan suvulle.

Taulu Sep13

Eric Thomasson Seppä s.12.3.1766, k.17.6.1815

Plsot

1. Maria Henricsdr Kyllä s.19.12.1768, k.3.7.1809

Vih.3.11.1789

Lapset:

1. Walborg s.10.12.1791. Plso Thomas Mattsson s.5.10.1793. Lapsi: Catharina s.8.10.1828 Seppä, Sampu. He löytyvät Sepän RK:sta 1825-31 s.770. Siinä Thomas todetaan Sepän rengiksi ja tullut Seppään Protinkista.

2. Lena s.21.5.1795. Avioton lapsi Mathias s.3.6.1823.

3. Eric s.1.4.1798 ⇒ **Taulu Sep14**

4. Maria s.22.12.1802. On RK:ssa 1812-18.

2. Maria Jöransdr Yli-Krekola s.9.5.1780 Keikyä, k.10.2.1824

Vih.21.12.1810

Lapset:

5. Thomas s.8.11.1811, kuoli samana päivänä

Eric oli Sepän isäntä 1798-1815. Hänen aikanaan alettiin talon metsälohkolle raivata torppia. Syntyi Korvenpää Suontaustalle ja Törmä Rekikoskelle.

Taulu Sep14

Eric Ericson Seppä s.1.4.1798, k.13.4.1885

Plso Maria Abrahamsdr Isohonko s.2.8.1797 Keikyä, k.4.9.1867 (**minun 3c4r**)

Vih.8.4.1822 Huittinen

Lapset:

1. Anna Christina s.26.7.1823

2. Justina s.7.1.1825 ⇒ **Taulu Sep15**

3. Caisa s.14.9.1827, k.7.11.1829

4. Lovisa s.25.9.1830, k.11.1.1908. Plsot: 1. Josef Johansson Taalikka s.18.11.1825, k.29.4.1860, 2. Henric Maurits Carlsson Kaaki s.4.2.1828 Kokemäki. k.15.8.1867 Huittinen.

5. Carl s.29.1.1832, k.15.3.1832. tuntematon syy

6. Johanna s.9.7.1833, k.29.7.1833

Eric oli Sepän isäntä 1815-43

Taulu Sep15

Justina Ericson Seppä s.17.1.1825, k.9.5.1855, lapsivuode

Plso Gustaf Jacobsson Mattila s.18.8.1819 Huittinen, k.10.3.1875 (**minun 3c4r**)

Vih.2.7.1844

Lapset:

1. Carl Gustaf s.1.6.1845, k.25.6.1867, polteitta, ilm. lavantauti

2. Eva Christina s.28.12.1847, k.12.6.1866, poltteita, ilm. lavantauti

3. Frans Fredric s.21.5.1850 kuolleena

4. Erland s.30.10.1852 ⇒ **Taulu Sep16**

5. Isac s.8.5.1855, kuoli samana päivänä, äiti seuraavana

Gustaf oli Sepän isäntä 1844-75. Hänen isänsä Jacob Thomasson Mattila (Hurri) oli Raijalan Mattilan

kotivävyisäntä 1818-38. Kaksi nuorinta lasta kuoli suurten nälkävuosien aikaiseen lavantautiin, kuten hyvin

moni muukin. Justinan ja lapsen kuoltua synnytyksen seurauksiin avioitui Gustaf 12.6.1856 Lovisa Andersdr Kierikan (s.28.2.1819 Kokemäki) kanssa. **Lovisa on minun 5c3r**. Heille syntyi Lovisa s.7.4.1858. Lovisa oli talonhaltija 1875-83.

Taulu Sep16

Erland Gustafsson Seppä s.30.10.1852, k.16.5.1920

Plso Amanda Andersdr Kylä-Pitkänen s.14.7.1859 Huittinen, k.1.9.1901

Vih.16.9.1880

Lapset:

1. Erland Arturr s.25.10.1886 ⇒ **Taulu Sep17**
2. Hilja Amanda s.8.10.1889, k.12.10.1898, keuhkotauti
3. Eine Agatha s.5.2.1892, k.8.1.1970. Plso Carl Oscar Johansson Junttila s.28.7.1880, k.9.11.1961 (**minun 6c1r**). Carl oli isänsä jälkeen Lauttakylän Junttilan isäntä 1898-1956
4. Anna Helena s.14.11.1894. Plso opettaja Paavo Arola, Lauttakylä

Erland oli Sepän isäntä 1884-1909. Hänen aikanaan tilaan liitettiin Tiisa 1890. Tiisan rakennukset purettiin.

Taulu Sep17

Erland Arturr (Artturi) Erlandsson Seppä s.25.10.1886, k.21.5.1963

Plso Hilja Maria Johansdr Kyssä s.25.11.1888 Huittinen, k.25.7.1927, lapsivuode

Vih.24.8.1910

Lapset:

1. Hilikka Maija Amanda s.11.7.1911, k.5.12.1956
2. Hanna Tuulikki s.9.11.1912, k.19.11.1917, kramppi (ilm. torajyvämyrkytys tai jäykkäkouristus)
3. Aarne Untamo s.1.5.1914, k.1979
4. Hely Mirja Annikki s.7.12.1915, k.11.11.1919, tuntematon syy
5. Aimo Erkki Antero s.15.11.1917, k.18.12.1917, yskä
6. Alpo Eero Artturi s.23.7.1919 ⇒ **Taulu Sep18**
7. Helka Ritva Mielikki s.2.5.1921, k.28.9.2009
8. Hellin Marjatta s.14.8.1924, k.12.4.1978
9. Aito Allari Juhani s.2.7.1927, k.2.8.1985

Lauttakylä 23.10.1936: Maanv. pankinjohtaja Artturi Seppä 50-vuotias. Ens sunnuntaina t.k. 25 p:nä täyttää Huittisten Säästöpankin johtaja maanv. Artturi Seppä Sammuon kylässä 50 vuotta. Artturi Seppä sai jo verrattain nuorena haltuunsa syntymäkotinsa Sepän ja sen yhteydessä olevan Tiisan tilan. Innokkaana maatalousmiehenä on hän mainittuja tiloja hoitanut. Erikoisesti on hän ollut tunnettu etevänä karjatalousmiehenä. Sepän talon on hänen aikanaan tuli kahdesti tuhonnut. Toisella kerralla punaisten polttamana, joten hän on saanut kahdesti uudestaan rakentaa. Muutama vuosi sitten laajensi hän viljelyksiään ostamalla Suontaustan maassa sijaitsevan Riposuon tilan. Vuodesta 1930 asti on Seppä ollut Huittisten Säästöpankin johtajana, oltuaan sitä ennen sen hallituksen jäsenenä. Huittisten Osuusmeijerin johtokunnan puheenjohtajana on hän myöskin ollut useita vuosia. Hänen toiminnastaan kunnallisella ja seurakuntaelämän alalta mainittakoon, että hän kuuluu kunnanvaltuustoon sekä kirkkovaltuustoon, joissa hän on ollut jäsenenä jo monet vuodet. Hänen monista muista luottamustoimista mainittakoon vielä, että hän on ollut jäsenenä myös kuntien valitsemassa Kokemäen koskien perkauskomiteassa.

Artturi oli Sepän isäntä 1910-63. Hänet valittiin myös 10.10.1931 Huittisten säästöpankin järjestyksessä toiseksi pankinjohtajaksi. Sisällissodan aikana Artturi piileksi Neeron lohkotilan suojissa Tryckärinmaassa. Punaisten polttivat vetäytymisvaiheen aikana huhtikuussa 1918 Sepän, samoin kuin Maantie-Laurilan. Polttamisen eivät tietävästi suorittaneet paikalliset. Ennen uuden talon rakentamista asuivat Sepät sukulaistalossa Pitkäsellä. Uusi päärakennus valmistui joulukuksi 1919 ja se jäljittelee barokkiklassismin kartanotyyliä. Lapsista viisi suoritti Helsingin yliopistossa agronomin tutkinnon. Tilalla kasvatettiin hevosia.

Tilalla oli myös lypsykarjaa ja tila toimi maatalouden harjoittelutilana. Tilalla oli puukaasulla toimiva Fordson traktori. Sitä käytti erityisen ahkerasti pojista Aarne.

Taulu Sep18

Alpo Eero Artturi Seppä s.23.7.1919, k.21.1.1971

Plso Helvi Sampolahti s.12.10.1920

Lapset:

1. Olli s.1945, k.1974

Lauttakylä 17.11.1933: Uhkaava onnettomuus Lauttakylässä. Viime tiistai-iltana sattui Lauttakylän-Sammun tiellä onnettomuus, josta oli voinut koitua hyvinkin ikävät seuraukset. Kun mainittuna iltana noin kello 8 tienoissa kaksi Lauttakoulun yhteiskoulun poikaa oli polkupyörällä matkalla kotiin, tuli heitä vastaan Keikyästä päin kaksi autoilija Rantasen omistamaa kuorma-autoa, joista jälkimmäinen edellisen vetämänä ilman valoja. Pojat luulivat, ainoastaan yksistä ajovaloista päättäen, että heitä vastaan tulee vain yksi auto, jonka sivuutettuaan tahtoivat mahdollisimman pian päästä jälleen keskitielle. Mutta tällöin joutui toinen pojista, nimeltään Alpo Seppä jälkimmäisen auton eteen ja viskautui pyörineen sivuun, jolloin hän sai niin voimakkaan tärähdyksen, että menetti joksikin aikaa tajuntansa. Onneksi hän ei saanut mitään pahempia vammoja, ainoastaan toisen käden peukalo loukkaantui. Tapaus olkoon varoittavana esimerkkinä autoilijoille siinä suhteessa mitä valottoman auton kuljettaminen voi aiheuttaa. On syytä muistaa, että epäkuntoon joutunutta autoa ei saa kuljettaa ilman pimeässä ilman valoja, vaikka vetävä auto olisikin valaistu.

Alpo oli Sepän isäntä 1963-71. Hän oli koulutukseltaan agronomi. Isä Artturi oli pitänyt tilan nimissään 77-vuotiaana tapahtuneeseen kuolemaansa asti. Vuodesta 1954 alkaen Alpo oli vastannut Sepän tilaan kuuluvan 36 ha:n Ripsuon palstan viljelystä. Ripsuo oli perinnönjaossa tullut pikkuveljen Allarin omistukseen. Ripsuo oli hankittu 1935, kun se tuli huutokaupattavaksi, koska ei selviytynyt veloistaan pankille. Alpo osallistui sotaan Kannaksella tykistöupseerina. Hän haavoittui Hiitolan Änkisalossa 5.8.1941. Reservissä hän yleni kapteeniksi. Helvi oli kansakoulunopettaja, jonka nimissä Seppää viljeltiin 1971-74. Sepän kiinteistöt omistaa nykyään Allarin perikunta ja Tilayhtymä Seppä. Viimeksi tilasta on huolehtinut vuodesta 1975 Antti, joka on koulutukseltaan DI

Seppä sijaitsee Tampereentien itäpuolella. Maantie-Laurila on heti Sepän koillispuolella

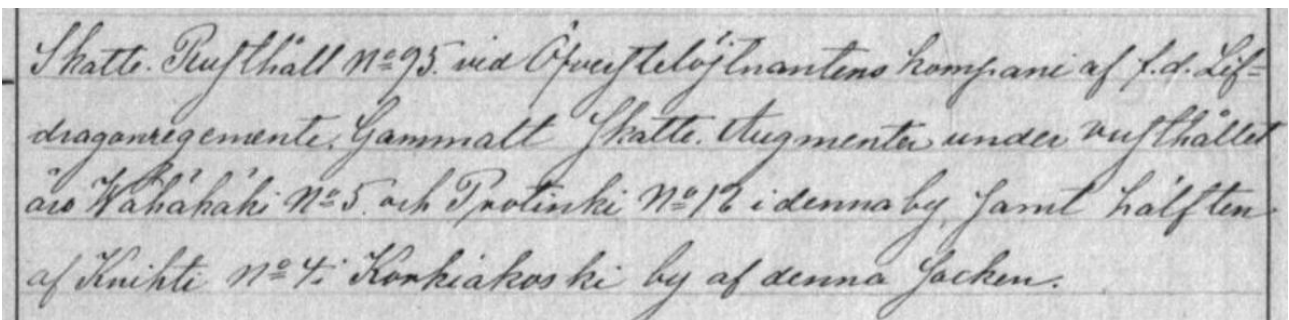
Sepän navetta

Sepän päärakennus idän suunnalta

Nopparin talo

Noppareita asui kahdessa talossa, joista ensin käytettiin vain numerointia I ja II. Noppari I oli myöhemmin pelkkä Noppari. Noppari II:a alettiin myöhemmin kutsua Erkkiläksi. 1400-luvulta löytyy kaksi eri Nopparia. Suvanto on sijoittanut taloon I Nils Nopparin. Hän oli yksi niistä 12 huittislaisesta jotka 1466 tunnistivat, että Rudangonkoski ei kuulu kellekään muille kuin Ylistaron kylälle. Eric Nwppari oli huittisten laamannikäräjien 26.1.1487 lautamies. Hänet Suvanto sijoittanut taloon II. Voinee olettaa, että Nils ja Eric olivat lähisukulaisia. He saattoivat olla veljeksiä tai Nils oli Ericin isä. Sitten seuraavat merkinnät ovat 1500-luvulta. Talossa I on merkintöjä Henrik Nopparista 1510-42. Voinee olettaa, että Henrik oli Nilsin poika. Talossa II on merkintöjä Thomas Mickelssonista 1504-75. Häntä voinee pitää Ericin pojanpoikana. Löydän talon I (Noppari) talosta esivanhempiani. Nopparin ja Erkkilän talolla on yhteiset juuret. Niinpä Erkkilän talonkin vanhimmat sukupolvet ovat etäserkkujani. En kuitenkaan lähde Erkkilän vaiheita seuraamaan, koska kytkenä Nopparin sukuun sammui pian isäntäsuvun vaihtuessa toistuvasti. Noppari oli ratsutila, vanhaa perintöä ja ei ollut missään vaiheessa kruunulla

Turun ja Porin läänin maakirja 1875 s.25. Nopparin ratsutilan augmentteja olivat Sammun Vähäkäki ja Protinki sekä puoliksi Korkiakosken Knihti.

Taulu Nop1

Nils Noppari s.n.1440

Nils oli yksi niistä 12 huittislaisesta valamiehestä, jotka 1466 tunnistivat, että Rudangonkoski ei kuulu kellekään muille kuin Ylistaron kylälle

Taulu Nop2

Henrik Noppari s.n.1480

Nopparin isäntä 1540–42. Äyrivero 1540: 3½ ja 1541: 4. Maakirjassa 1541–42. Karja 1540: hevosia 1, härkiä 4, lehmiä 6, nuorta karjaa 4, lampaita 6. Lautamiehenä laamannikäräjillä 1510, 1513 ja 1514. Katselmusmiehenä 1514 ja 1530. Pidän oletettavana, että Nils oli hänen isä tai setä.

Taulu Nop3

Thomas Henricsson Noppari s.n.1520

Thomas oli Nopparin isäntä 1543–75. Äyrivero 1544–69: 4–4½. Maakirjassa 1544–62. Hopeavero 1571: hopeaa 10 luotia, rahaa 40 markkaa, kuparia 60, hevosia 2, härkiä 2, lehmiä 6. nuorta karjaa 6–5–8–3, lampaita 8. Kesäkäräjillä 1550 Thomas oli katselmusmiehenä Olof ja Anna Takun niittyriitaa selvittämässä. Kevätkäräjillä 1551 uusittiin aikaisempi tuomio, jonka mukaan Thomas Noppar saa tehdä uusia raivauksia Ahvenuksen kylässä yhtä paljon kuin Ahvenuksen Tuomas (talo I) on raivannut, ja sen jälkeen oli suoritettava uusien raivausten jako saman perusteen mukaan kuin peltosarat ja vanhat niityt oli jaettu. Lisäksi määrättiin tutkittavaksi, oliko Thomas Achuenuxen vallannut neljä vanhaa niittysarkaa kuten Noppar väitti vai olivatko nämä neljä uusia raivauksia. Thomas oli käräjillä lautamiehenä 1558–66 seitsemän kertaa. Käräjillä 1565 ja 1566 Thomas Henricsson Sambw oli aitojen ja siltojen katsastusmies eli siltavouti.

Taulu Nop4

Thomas Thomasson Noppari s.n.1550

Lapset:

1. Margareta s.n.1590 ⇒ Taulu Nop5

Thomas oli Nopparin isäntä 1576–1618. Hän aloitti ensimmäisenä Huittisissa ratsutilapalvelun 1604. Thomaksen jälkeen talonhaltijaluettelossa on isäntänä Bertil Escillsson, vaimo Margareta. Tuntuu epätodennäköiseltä, että Noppariin olisi tullut täysin uusi suku. Talo oli vauras. Äyrivero oli 4½. Taloudellista pakkoa ei ole voinut olla. Talo oli kuitenkin ratsutila. Oliko 1600–29 käyty Puolan sota koitunut kohtaloksi talon pojalle/pojille vai eikö Thomas saanut omia poikia. SAY:ssa 1604–07 ratsumieheksi on merkitty Jöns Madsson. Mikel Persson puolestaan oli ratsumies 1615–1627 ja merkitty tältä ajalta myös maakirjaan verot maksavana. Bertil Escillsson on vuodesta 1621 alkaen Nopparin kymmenysluettelossa samaan aikaan Mikel Perssonin kanssa. Isännän paikalle hän siirtyy SAY:ssa 1628. Bertil on merkitty ratsusotilaaksi 1621, ei enää sen jälkeen. Loogisin selitys asialle on, että Bertil oli talon vävy, joka siirtyi seitsemän vuoden jälkeen isännäksi. Sen mukaan jatkan taulustoa.

1620	1621	1622	1623	1624	1625	1626	1627	1628	1629	1630	1631	1632	1633	1634	1635	1636	1637	1638	1639
Noppari T																			
Mikel Persson 1604-07 1615-1627 1628-1639																			
Bertil Escillsson 1621-1639																			
Margareta 1604-07 1615-1627 1628-1639																			
Jöns Madsson 1604-07																			
Mikel Persson 1615-1627																			
Bertil Escillsson 1621-1639																			
Anna, s. k. 1639																			

Nopparin SAY 1620–39.

Taulu Nop5

Margareta Thomasdr Noppari s.n.1590

Plso, kotivävy Bertil Escillsson s.n.1590

Lapset:

1. Thomas s.n.1610 ⇒ Taulu Nop6

2. Agnes. SAY:ssa 1635–47

3. Lars s.n.1622. SAY:ssa ensin 1644: Lars rytt eli ratsumies, sitten 1646-49 ilman ratsumies määritettä, mutta määreenä on Thomaksen veli.
4. Johan s.n.1635. SAY:ssa 1652
5. Brita s.n.1640, k.28.5.1676. Plso Simon Henricsson s.n.1635, k.10.12.1711. Vih.1659. Simon oli sukuhaaransa 1. isäntä Sammun Kilkussa 1672-1708. Britan kuoltua nuorena avioitui Simon Dorotea Larsdr:n kanssa ja heidän jälkeläisillään, ei siis Britan jälkeläisillä, Kilkku pysyi vuoteen 1853. Bertil oli Nopparin isäntä 1619-48

Taulu Nop6

Thomas Bertilsson Noppari s.n.1610, k.1658

Plso Agneta Matssdr s.n.1610, k.24.4.1681

Vih. <1634

Lapset:

1. Margareta s.n.1640, k.15.8.1714 Ytti, Plso Eric Thomasson s.n.1640, k.11.8.1678. Eric oli sukuhaaransa 1. isäntä Nanhian Ytissä. **Taulu 1** julkaisussa Huittisten Nanhian Ytit
2. Thomas s.n.1645 ⇒ **Taulu Nop7**
Thomas oli Nopparin isäntä 1649-58. Leski Agneta oli talonhaltija 1659-62 ennen isännyyden siirtymistä pojalle Thomakselle. Agneta on minun äääääääää eli 10. polven äitilinjän esiäitini, vanhin tiedossani oleva.

Taulu Nop7

Thomas Thomasson Noppari s.n.1645, k.18.7.1714

Plsot:

1. Beata Paulsdr Heikkilä s.1647 Huittinen, k.14.11.1680 (minun 1c10r)
Vih.7.10.1666
Lapset:
  1. Maria s.2.1.1669 ⇒ **Taulu Nop8**
  2. Beata s.28.10.1678, k.3.9.1746. Plso Jöran Bertilsson Rautio s.14.4.1668, k.6.4.1733. Jöran oli isänsä jälkeen Huittistenkylän Raution isäntä 1703-33. Beata oli hänen 2.plso. Ensimmäinen oli Maria Mattsdr Nikkilä s.13.12.1668. **Taulu Nik6**
2. Maria Andersdr s.1645 Kokemäki, k.29.1.1711
Vih.25.4.1681
Lapset:
  3. Eric s.23.3.1684, k.1731. Plso Walborg Thomasdr Norri s.30.4.1684, k.1732. Eric meni Sammun Norriin kotivävyksi ja oli isäntä 1709-31. Norri pysyi suvulla ainakin vuoteen 1947. **Seuraan hänen vaihteitaan Taulusta Nor8 alkaen**
  4. Johan s.10.5.1686
  5. Brita s.1.8.1689
  6. Lars s.16.3.1692, k.10.10.1768. Plsot 1. Maria Mattsdr Protinki s.28.3.1696 Huittinen, k.8.12.1749, 2. Maria Johansdr s.1730. Lars oli Sammun Pietilän isäntä 1722-68. Talo pysyi suvulla vuoteen 1820.

Thomas oli Nopparin isäntä 1663-95. Hän oli myös kirkkoväärti eli kirkon isäntä. 1. vaimon Beatan isä oli Mommolan Heikkilän isäntänä 1649-87 isänsä jälkeen ollut Paul Henricsson Heikkilä (s.1622).

Taulu Nop8

Maria Thomasson Noppari s.2.1.1669, k.24.4.1747

Plso, kotivävy Jöran Johansson Eskola s.1663 Kiikka, k.7.1.1744 **Jöran on 9.polven esi-isäni Johan Eskolan veli**

Vih.2.12.1688

Lapset:

1. Caisa s.14.11.1691 Kiikka, k.10.12.1765 Huittinen. Plso Henric Jöransson Kyssä s.11.7.1692, k.1.11.1766. Henric oli veljensä ja isänsä jälkeen Huittisten Kaharilan Kyssän isäntä 1709-62. Talo pysyi suvulla ainakin vuoteen 1956
  2. Henrik s.3.1.1694 Kiikka ⇒ **Taulu Nop9**
  3. Walborg s.3.5.1698 Huittinen, k.1765 Kokemäki. Plso Jöran Henricsson Sippola s.1705, k.x.11.1750 Kokemäki. Jöran oli isänsä jälkeen monta kertaa autioituneen Kokemäen Hintikkalan Sippolan isäntä 1738-.
  4. Johan s.19.6.1701, k.11.11.1761. **Plso Maria Mattsdr Seppä** s.29.1.1703, k.28.4.1748. Johan oli Sammun Sepän kotivävyisäntä 1765-98. Talo pysyi suvulla ainakin vuoteen 1963. **Taulu Sep12**
  5. Eric s.28.1.1705, k.14.8.1772. Plso Ebba Jacobsdr s.21.6.1707, k.12.5.1789. Eric oli sukuhaaransa 1.isäntä Lauttakylän Liukaksen talossa. Hän oli isäntä 1734-68. Poika Thomas oli seuraava isäntä. Sitten suku taas vaihtui
  6. Brita/Beata s.9.2.1707, k.14.10.1779. Plso Eric Mattsson Protinki s.18.2.1702, k.12.2.1759. Eric oli Sammun Protinkin isäntä isänsä jälkeen 1756-89.
- Perhe asui ensin Eskolan talossa Kiikassa. Sitten he siirtyivät Marian kotitaloon Huittisiin ja Jöran oli Nopparin kotivävyisäntä 1696-1735

Taulu Nop9

Henric Jöransson Noppari s.3.1.1694, k.30.12.1753

Plsot

1. Caisa Mattsdr Mäentaka s.29.7.1701 Huittinen, k.16.2.1741
Vih.15.10.1721
Lapset:
  1. Carin s.10.9.1726, k.3.2.1772. **Plso Matts Mattsson Nikkilä** s.18.7.1728, k.8.5.1788. Matts oli Nikkilän isäntä 1762-80. **Taulu Nik10**
  2. Eric s.2.4.1729 ⇒ **Taulu Nop10**
  3. Matts s.2.9.1731. Plso Maria Johansdr s.14.2.1732. Elivät isoveljen Ericin isännöimässä Nopparissa. RK 1749-62 s.221 ja 1763-74 s.508.
2. Caisa Henricsdr Rauvala s.21.11.1719 Vampula, k.9.4.1799 **Taulu Rauvala 9 kirjassa Vampulan sukuani**
Vih.21.6.1741
Lapset:
  4. Simon s.8.10.1742, k.25.2.1810. Plsot 1. Anna Thomasdr Härkälä **(minun 3c6r)** s.15.9.1731, k.3.5.1790, 2. Caisa Johansdr Tiutu s.14.10.1743, k.4.3.1804, 3. Maria Persdr, vih.27.11.1804. Simon oli Lauttakylän Penttilän isäntä 1765-90. Hän päätyi sinne avioitumalla talon leskiminiän kanssa. Avioliittoja ehti sitten kertyä Simonille kolmekin. Talo lohkottiin 1832. Ala- ja Yli-Penttilässä Simonin jälkeläiset olivat isäntiä tai emäntiä ainakin vuoteen 1921 asti.
  5. Maria s.19.3.1745, k.21.5.1812. Plso Michel Henricsson Knihti s.23.9.1744, k.3.5.1812. Michel oli isänsä jälkeen Huittisten Korkiakosken Knihtin isäntä 1787-1804. Talo pysyi suvulla vuoteen 1867

Taulu Nop10

Eric Henricsson Noppari s.2.4.1729, k.6.1.1808

Plsot

1. Maria Mattsdr Kalinen s.30.1.1730 Huittinen, k.26.8.1757. **Taulu Kalinen 9 kirjassa Huittisten Rieskalan Kontti ja Kalinen sekä Riesolan Tiuttu**
Vih.31.5.1752
Lapset:
  1. Catharina s.27.9.1753

2. Lena s.3.3.1755, k.15.12.1823 Kokemäki. Plso Thomas Andersson Ala-Härkälä s.1.2.1750, k.14.12.1822. Thomas oli isänsä jälkeen Kokemäen Haistilan Härkälästä lohkotun Ala-Härmälän isäntä. Talonhaltijaluettelossa ei ole vuosilukuja. Seuraava isäntä oli poika Anders Thomasson Haste'n. Nimestä päätellen hän oli käynyt koulua. Rippikirjassakin on nimen edessä Herr. En löytänyt häntä ylioppilasmatriikkelista enkä Kokemäen papiston luettelosta. Oliko lainlukija tai muu virkamies? RK:ssa 1808-14 nimi esiintyi 1. kerran ja silloinkin nimimuodossa Taurin (muunnos Tauruksesta eli Härästä), joka oli ylivivattu ja kirjoitettu tilalle Haste'n. Pikkuveli Thomas meni äidin perintönä Nopparista lohkotun Kylä-Nopparin 1. isännäksi. Ala-Härkälä pysyi suvulla ainakin talonhaltijalistan loppuun asti. **Taulu Ala-Härkälä 11** kirjassa Kokemäen Hiivola, Härmä, Härkälä ka Köönikkä.
3. Maria Johansdr Laurila (**minun 4c5r**) s.3.10.1734 Huittinen, k.1.3.1808
Vih.19.2.1758
Lapset:
  2. Caisa s.20.11.1758 ⇒ **Taulu Nop11**
  3. Eric s.20.7.1761, k.1765
  4. Walborg s.18.4.1765, k.23.12.1841. Plso Johan Ericsson Mauriala s.6.7.1759, k.10.12.1818 (**minun 2c6r**). Johan oli isänsä jälkeen Huittisten Maurialan kylän Maurialan talon isäntä 1784-99 ja sen jälkeen lohkomisen seurauksena syntyneen Yli-Maurilan isäntä 1800-26. Talo pysyi suvulla ainakin vuoteen 1924. Talosta on jäljellä enää kivinavetan jäänteet.
  5. Maria s.22.8.1762, k.14.12.1848 Tyrvää. Plso Henric Mattsson Kuutti s.26.7.1759, k.5.1.1839. Henrik oli isänsä jälkeen Tyrvään Sammaljoen Kuutin isäntä 1790-1829. **Henrik on minun 4c6r**.
  6. Margareta s.1.2.1769, k.30.12.1811. Plso Jöran Jöransson Perttula s.5.3.1744, k.9.7.1813. Jöran oli isänsä jälkeen Raijalan Perttulan isäntä 1783-1813. Margareta oli hänen 2.plso. **Jöran on minun 3c6r**
  7. Eric s.21.4.1773, k.1843
  8. Anna s.9.2.1777, k.1783

Eric oli Nopparin isäntä 1753-95. Vaimo Maria Laurila löytyy tämän julkaisun **Taulusta Laur10 ja Taulusta 7,1,1,3,2,1,2** kirjassa **Mommolan Härkälät**. 1. vaimo oli kotoisin Huittisten Rieskalan Kalisen talosta. Aiemmin Taulussa Laurila 10 totesin, että Laurilan veljekset avioituivat Kalisen sisarusten kanssa. Silloin oli kuitenkin kyse Punkalaitumen Kalisesta.

Taulu Nop11

Caisa Ericssdr Mäki-Noppari (Noppari) s.20.11.1758, k.11.9.1830
Plso, kotivävy Matts Mattsson Kuutti s.8.4.1762 Tyrvää, k.31.1.1819
Vih.1785

Lapset:

1. Anna s.3.12.1785, ei löydy syntyneiden luettelosta, mutta on RK:ssa 1795-1801 s.661
2. Matts s.17.1.1788, k.8.7.1855. Plso Anna Thomasdr s.29.8.1788, k.25.6.1859. Matts oli sukuhaaransa 1.isäntä Sammun Kilussa 1812-44. Poika Johan oli seuraava isäntä, mutta sitten suku taas vaihtui
3. Maria s.2.10.1792
4. Eric s.13.9.1795 ⇒ **Taulu Mäki-Nop12**
5. Jacob s.2.11.1797, k.1799

Matts oli Nopparin isäntä 1795-1815. **Hän oli vaimonsa siskon Marian miehen veli. Kts edellinen taulu.**

Sitten Noppari lohkottiin. Matts jatkoi Mäki-Nopparin isäntänä 1815-19. Ensin ajattelin, että toinen puoli Nopparia, Kylä-Noppari meni täysin eri suvulle. Sitten tajusin, että Kylä-Nopparin 1. isäntä Thomas Thomasson Ala-Härkälä Kokemäeltä oli Nopparin emännän Caisan isosiskon poika eli verisukulaisuus välittyi näinkin. Perinnönjako toteutui näin siskosten välillä. Mattsin aikana saatiin 1824 valmiiksi 8 vuotta kestänyt Rounionmäen kupeeseen rakennetun uuden talon rakentaminen.

Mäki-Noppari

Taulu Mäki-Nop12 = Taulu Ala-Jaakola 10 kirjassa Loimijoen varren sukutalojani Huittisissa

Eric Mattsson Mäki-Noppari (Noppari) s.13.9.1795, k.14.12.1870 Huittinen

Plso Caisa Johansdr Ala-Jaakola s.16.12.1802 Huittinen, k.1.4.1882 (minun 3c4r)

Vih.1.7.1823

Lapset:

1. Gustaf s.15.10.1825, k.2.6.1832, korkea kuume
2. Justina s.15.6.1828, k.3.11.1849. Plso Gustaf Thomasson Kylä-Noppari s.12.1.1813 Kokemäki, k.15.3.1870 Huittinen. Pikkuserkkujen avioliitto. Gustaf oli isänsä jälkeen Kylä-Nopparin 2.isäntä 1841-70. Justina oli Gustafin kolmesta vaimosta keskimäinen. **Taulu Kylä-Nop13**
3. Carl s.4.2.1831, k.12.6.1832, hinkuyskä
4. kastamaton samana päivänä kuollut poika s.15.4.1835
5. Catharina s.17.2.1837, k.29.10.1838, tuntematon syy
6. Catharina (Caisa) s.28.6.1839, k.12.12.1912. Plso Carl Gustaf Henricsson Isokäki s.27.1.1845, k.23.9.1893. Carl oli Sammun Isokäen isäntä 1865-93. **Taulu Isokä13.**

Eric oli Mäki-Nopparin viimeinen isäntä 1820-70. Sitten Mäki- ja Kylä-Nopparit yhdistettiin siten, että Kylä-Noppari osti tyhjentyneen Mäki-Nopparin. Kuudesta Mäki-Nopparin lapsesta neljä oli kuollut hyvin nuorena ja talon kaksi tytärtä olivat avioituneet muihin taloihin. Tyttäristä vanhempi Justina oli avioitunut pikkuserkulleen Kylä-Noppariin ja hänkin oli kuollut 1849. Vain äiti Caisa oli enää talossa. Talon nimeksi palautui Noppari ja käyttöön otettiin Mäki-Nopparin uudehko rakennuskanta.

Seuraavaksi palataan hieman taaksepäin ja seurataan lyhyeksi jäänyttä Kylä-Nopparin vaihetta-

Kylä-Noppari

Nopparin talo jaettiin Kylä- ja Mäki-Noppariksi 1815. Kylä-Nopparikin pysyi suvulla, vaikka ensimmäisen isännän nimestä ei sitä heti tiedosta. Voi ajatella, että kyse oli sisarusten välisestä perinnönjaosta. Nopparin talossa kotiväyn turvin pysyneen pikkusisko Caisan poika Eric sai Mäki-Nopparin ja Kokemäen Ala-Härkälän emännäksi siirtyneen Lenan poika Thomas Kylä-Nopparin. Eric ja Thomas olivat siis serkukset

Taulu Kylä-Nop12 Taulusta Nop11

Thomas Thomasson Ala-Härkälä s.9.11.1781 Kokemäki, k.2.2.1852

Plso Johanna Ericssdr Hassala s.24.8.1790 Kokemäki, k.16.7.1863 (minun 6c5r)

Vih.26.6.1810

Lapset:

1. Fredric s.29.4.1811 Kokemäki, k.17.9.1849. Plso Caisa Ericssdr Junttila s.5.9.1812 Huittinen, k.9.10.1886 (minun 4c3r). Fredric oli Huittisten Loimankylän Uusi- eli Kylä-Perttulan isäntä 1842-49 (leski Caisa 1849-61). Talo pysyi suvulla ainakin vuoteen 1937.
2. Gustaf s.12.1.1813 ⇒ **Taulu Kylä-Nop13**
3. Lovisa s.2.10.1820, k.2.5.1868 Kauvatsa. Plso Erland Thomasson Vilpola s.28.1.1823, k.17.1.1901. Vih.7.11.1843 (minun 5c3r). Erland oli Kauvatsankylän Vilpolan eli Filppulan isäntä 1847-76. Hän oli pitkä jatkumo saman suvun isäntiä (1604-ainakin 1909). Hän oli lisäksi Kauvatsankylän Eskolan isäntä 1851-66. **Taulu Vilpola 13** kirjassa Kauvatsan Lomppi, Prähti ja Vilpola.
4. Erland s.2.3.1826, k.29.12.1876 Keikyä. Plso Johanna Johansdr Torkkeli s.29.9.1838, k.27.5.1880. Erland oli Keikyän Villilän Torkkelin kotivävyisäntä 1856-76. Leski Johanna oli talonhaltija 1876-80. Sitten isäntänä oli poika Erland 1881-1916.

Thomas oli Kylä-Nopparin isäntä 1815-40.

Taulu Kylä-Nop13 = Taulu Mäki-Nop12 = Tätälä 8 kirjassa Alastaron Virttaan ja Mellilän sukulaistaloista

Gustaf Thomasson Kylä-Noppi s.12.1.1813, k.15.3.1870

Plsot

1. Walborg Gustafsdor Tätälä s.7.7.1824 Alastaro, k.19.9.1844, lapsivuode (minun 6c3r)
Vih.27.6.1843
Lapset:
  1. Serafia s.18.9.1844, k.14.2.1904. Plso Victor Erland Erlandsson Marttila s.21.3.1850 Kauvatsa, k.2.2.1911. Victor oli Kauvatsan Lievikosken Marttilan isäntä 1869–1907
2. Justina Ericsdor Mäki-Noppi s.15.6.1828 Huittinen, k.3.11.1849, keuhkotauti. **Pikkuserkkujen avioliitto. Justina Taulusta Mäki-Nop12**
Vih.16.10.1845.
Lapset:
  2. Gustaf s.18.10.1847 ⇒ **Taulu Nop14**
3. Caisa Thomasdor Norri s.27.10.1829 Huittinen, k.14.7.1909 **Taulu Nor12**
Vih.14.1850
Lapset:
  3. Erland s.7.2.1854, k.26.9.1893. Yhdistän vihkitiedon ja Kylä-Nopparin RK 1884-93 s.1244. Työmies Erland Gustafsson Hietala Sammun Nopparista ja Takkulan piika Amanda Lovisa Sjöblom s.8.11.1860 vihittiin 4.11.1884. Erland otti siis käyttöön sukunimen Hietala.
  4. Matilda (Tilda) s.5.6.1857. Plso Frans Henrik Michelsson Mattila s.1.12.1862 Aarikkala, Huittinen. RK 1876-83 III s.1067
  5. Aurora s.14.7.1860, k.16.7.1861, keuhkotauti
  6. Vihtori s.23.5.1852, vih.17.11.1884. Plso talon tytär Maria Lundgren Ericsdor s.12.3.1864 Löysälän Kauppilasta. Kylä-Nopparin RK 1884-93 s.1244

Gustaf oli Kylä-Nopparin isäntä 1841-70. Hänellä oli hetken (1852-54) omistuksessaan myös Takkula.

Ensimmäinen vaimo kuoli runsas vuosi vihkimisestä ja toinen vaimo neljä vuotta vihkimisestä

Taulu Nop14

Gustaf (Kustaa) Gustafsson Noppi (Kylä-Noppi) s.18.10.1847, k.29.4.1904

Plsot

1. Maria Lovisa Mattsdor Olli s.13.1.1848 Huittinen, k.28.5.1886, sulkutauti eli voimakas hengenahdistus
Vih.1868
Lapset:
  1. Maria s.12.12.1869, k.24.9.1878, tulirokko
  2. Serafia s.30.1.1871, k.23.1.1859 Punkalaidun. Plso Carl Evert Johansson Roukka s.4.2.1870 Punkalaidun, k.31.8.1918. Carl oli isänsä jälkeen Punkalaitumen Liitsolan Roukan isäntä 1892-1918. Serafia piti taloa vuoteen 1930, jolloin poika Onni siirtyi isännäksi
  3. Carl s.17.1.1873, k.15.10.1878, tulirokko
  4. Oskar s.25.11.1874, k.30.9.1878, tulirokko
  5. Gustaf s.4.1.1877, k.17.10.1878, tulirokko
  6. Ida Maria s.30.5.1879, k.22.2.1880, kuume
  7. Hilda s.6.2.1881, k.11.6.1882, vesipöhöttymä
  8. kuolleena syntynyt lapsi 25.2.1883
2. Amanda Serafia Mattsdor Uusi-Siuko s.17.12.1851, kuoli 28.6.1891 lapsen synnytykseen, lapsikin kuoli, koska ei löydy syntyneiden luettelosta,
Vih.13.1.1887
Lapset:
  9. Gustaf s.9.6.1887 ⇒ **Taulu Nop15**

3. Ida Amanda Hellsten s.16.5.1871, k.31.1.1953 Huittinen
Vih.16.12.1892

Lapset:

10. Lauri s.7.8.1894 ⇒ **Taulu Nop16**

11. Aaro s.1.7.1896, kuoli valkoisten joukossa sisällissodassa 27.3.1918 Ylöjärvellä Tampereen valtauksen liittyen. Haudattu Ylöjärvelle. Lauttakylä 15.4.1938: Tilall. poika Aaro Noppari meni suojeluskunnan mukana Kankaanpäähän, josta komennettiin Vöyrin sotakouluun. Palveli Turun pataljoonassa. Otti osaa Ikaalisten, Kyröskosken ja Tampereen edustalla käytyihin taisteluihin. Sai kuolettavan luodin Epilässä

12. Martti s.1.3.1898, k.17.12.1979. Kts. **Taulu Nop16**

13. Elli s.13.12.1899, k.24.5.1981. Lauttakylä 23.9.1927: Huittisten Nuorisoseuran vuosikokouksessa valittiin pöytäkirjan tarkastajaksi Elli Noppari

14. Voitto s.12.12.1901, k.11.9.1920, keuhkotauti

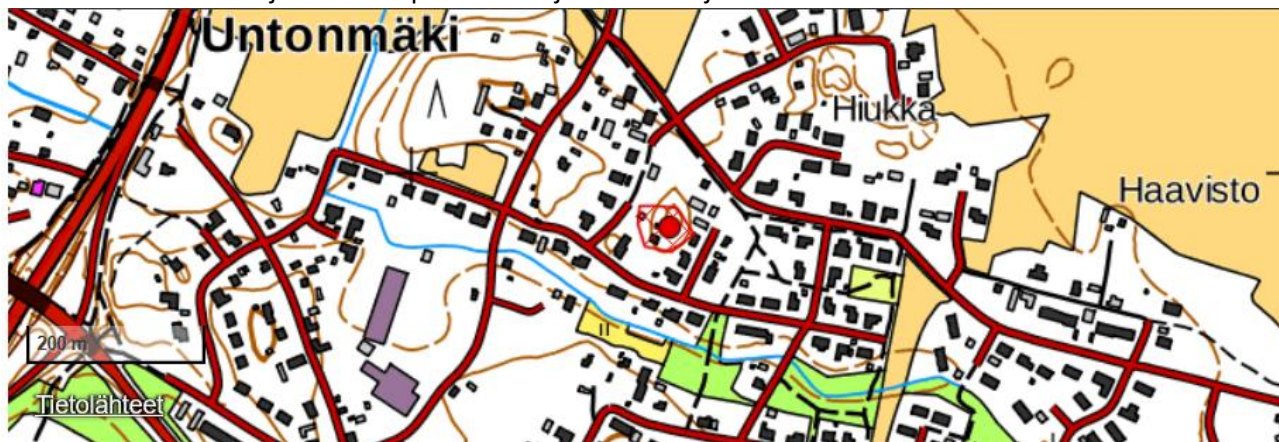
15. Eino s.5.5.1903, k.21.2.1927, keuhkotauti

Kustaan aikana Mäki- ja Kylä-Nopparit yhdistettiin. Talon nimeksi palautui Noppari. Kustaa oli Nopparin isäntä 1870-1904. Pohdintaa yhdistämisestä on Taulussa Mäki-Nop12. Kylä-Noppari muutti Mäki-Nopparin uudehkoihin rakennuksiin. Isänsä tavoin myös Kustaa avioitui kolme kertaa. Kolmas vaimo Ida Amanda oli aluksi talon piika. Kiinnitin huomiota sukunimeen. Maa-Laurilan tytär Sofia oli avioitunut Oripään pitäjänräätilän Henrik Hellstenin kanssa 6.10.1859 ja mieleen tuli ajatus voisiko Ida Amanda olla heidän tytär. Onnistuin taaksepäin rippikirjoja pitkin toteamaan, että hän oli Huittistenkylän Torkin työmiehen Kaarle Hellstenin s.16.3.1839 tytär. RK 1884-93 s.136.

Kova oli elämänkoulu. Vaimoista kaksi ensimmäistä kuolivat n. 40-vuotiaina. Ensimmäisen vaimon kanssa saaduista kahdeksasta lapsesta, vain yksi saavutti aikuisiän. Muut kuolivat hyvin pienenä, yksi syntyi kuolleena. Lapsista neljä kuolee tulirokkoon kolmen viikon sisällä, kaksi pojista kahden päivän välein. Toinen vaimo ja lapsi kuolivat synnytykseen.

Kustaa osallistui kunnallisiin luottamustoimiin. Hän oli mm. kuntakokouksen vpj. 1879-90, kunnallisltk:n vpj. 1891-1902 ja jäsen 1897-1902. Hän oli myös kirkkoneuvoston jäsen 1897-1902 ja Osuusmeijerin johtokunnan jäsen 1881-85.

Kustaa Nopparin ja Aukusti Vähäkän omistuksessa olevalta maalta oli löydetty 1800-luvun lopulla Hiukkavainion mäeltä 20x30 m:n polttokalmistoalue. Kustaa ja Aukusti tarjoutuivat 1898 lahjoittamaan maan kunnalle yhteiseksi omistukseksi ikuisiksi ajoiksi. Kuntakokous ilahtui lahjasta, mutta piti asiaa kirkollisena ja siirsi sen seurakunnan ratkaistavaksi. Seurakunnassa ei ollut riittävää kiinnostusta pakana-aikaisen kalmiston suojelusta. Niinpä kalmisto jäi ilman suoja-aitaa.

Hiukkavainion kalmiston sijainti

Koutun kirjasta kopioituja tietoja: Sisällissodan aikana Laurin kerrotan lehtitietojen mukaan ensimmäisenä riisuneen Lapualla venäläissotilaan aseista alkuvuodesta 1918. Veljekset Lauri ja Aaro osallistuivat Tampereen valtauksen. Aaro kuoli, Lauri selvisi haavoittumisella. Kolmas pojista Martti taisteli Satakunnan

rintamalla ja tuli Porin kautta taistellen Huittisiin. Vaikka moni isäntä lähti pakosalle sisällissodan aikana, ei isä Kustaa sitä tehnyt. Palvelusväki ei lähtenyt sisällissotaan mukaan, koska heillä oli talossa hyvät oltavat. Sammu kansakoulun alaluokat sijoitettiin ensi alkuun Nopparille. Opettajana toimi Mia Wesslin. Sitten syksyllä 1901 saatiin varsinainen koulurakennus valmiiksi.

Taulu Nop15

Gustaf (Kustaa) Gustafsson Noppari s.9.6.1887

Plso Suoma Alina Erlandsdr Uotila s.28.8.1888 Keikyä

Vih.10.8.1909 Keikyä

Lapset:

1. Toivo Ensio s.13.6.1910, k.1.6.1971. Plso Alli Wilhelmiina Raska. Koutun mukaan hänestä tuli Raskan isäntä. Lauttakylä 1.2.1929: Huittisten suojeluskunnan vuosikokouksessa valittiin lähetiksi Toivo Noppari. Lauttakylä 29.9.1928: Avioliittoon vihitty maanv. Toivo Ensio Noppari ja til.tr. Alli V:miina Raska
2. Toini Amanda s.24.10.1911, k.27.11.1995
3. Reino Kalervo s.27.11.1913
4. Eerik Johannes s.9.12.1915
5. Eero Samuel s.7.6.1918
6. Salme Suoma s.10.12.1920

Kustaa oli Nopparin isäntä 1909-31. Uusi jugend-henkinen päärakennus saatiin valmiiksi 1921 ja aiempi asuinrakennus myytiin siirrettäväksi Suontaustan Kaukoperkoon. Sitten osana 30-luvun lamaa teki Kustaa konkurssin. Syynä oli tiettävästi hänen antama lainan takaus. Noppari joutui pankin omistukseen. Kustaa siirtyi Ulvilan Uusi-Koiviston tilanhoitajaksi. 1931-33 Nopparia viljeli Kalle Kuikon johdolla Uusitalo niminen pehtoori. Sitten pankin myötävaikutuksella Kustaan pikkuveli Lauri pystyi lunastamaan Nopparin takaisin suvulle. Koutun kirjan mukaan oli myös lapset Salme, Reino ja Eero.

Lauttakylä 19.1.1918: Huittisten maataloustuottajien kokouksessa kiinnitettiin huomiota työttömyyteen ja valittiin komitea selvittämään mitä asialle voi tehdä. Jäseneksi valittiin K. Noppari Sammusta. Lauttakylä 5.7.1918: Edesvastuun uhalla kiellämme kaikenlaisen metsänraiskauksen, sammaleen oton ja eläinten laiduntamisen omistamillamme Nopparin ja Kärjen metsäkappaleilla. K. Noppari Kalle Erkkilä. Lauttakylä 14.2.1919: Huittisten säästöpankin isännistön kokouksessa valittiin uudeksi isännäksi Kustaa Noppari. Lauttakylä 11.4.1919: Luettiin se lahjoituskirja, jolla maanviljelijä K. Noppari oli lahjoittanut kunnalle edellä pientenlasten koulua varten tonttimaan ja päätettiin lahjoitus ottaa kiitollisuudella. Lauttakylä 7.12.1923: Kunnanvaltuustovaalissa varalle tuli valituksi tilallinen Kustaa Noppari. Laatokka 2.4.1920: Huittisten kirjanpitoyhdistyksen perusamiskokouksessa johtokuntaan valittiin Kustaa Noppari. Lauttakylä 16.10.1925: Vaaleanruskea nupopää mulli kadonnut laitumelta, jos jollakin on tietoa siitä, pyydetään hyväntahtoisesti ilmoittamaan Sammun Nopparille. Kustaa Noppari. Lauttakylä 18.10.1929: Huittisten manttaalinomistajien kuntakokouksessa maanhako-oikeuden jäseneksi valittiin uudelleen erovuorossa ollut mv. K. Noppari. Lauttakylä 21.8.1931: Julkisella pakkohuutokaupalla pidetään tilallisen Kustaa Nopparin ja hänen vaimonsa Suomen omistamat Huittisten pitäjän Sammun kylässä sijaitsevat Noppari R:no 2:37 ja Sivola R:no 10:25 nimiset tilat. Tilat on viljelty yhdysviljelyksessä. Kokonaispinta-ala on Nopparin osalta 122,73 ha ja Sivolan 3,16 ha. Päärakennus, joka on rakennettu v. 1920 arkkitehti Ilmari Launiksen piirustusten mukaan, käsittää alakerrassa keittiön ja 6 valmista huonetta sekä yhden keskentekoisien ja yläkerrassa 3 huonetta. Navetta ja talli harmaasta kivistä, navetassa tilaa 30 lehmälle ja tallissa 7 hevoselle. Muut talousrakennukset hyvässä ajanmukaisessa kunnossa ja tarpeeksi tilavat..... Kokemäellä, Loimaan kihlakunnan kruununvoudin konttorissa elokuun 19 päivänä 1931. Börje E. Schildt

Taulu Nop16

Lauri Gustafsson Noppari s.7.8.1894, k. 7.5.1977

Plso Marja Helena (Maileena) Pitkänen s.31.8.1896, k.3.7.1983

Lapset:

1. Antti s.27.9.1926, k.3.1.2017

2. Aaro Kustaa s.1.2.1929 ⇒ **Taulu Nop17**

Lauri oli Nopparin isäntä 1933-62. Tätä oli siis edeltänyt isoveljen Kustaan, Nopparin aiemman isännän konkurssi. Noppari oli pankin omistuksessa kaksi vuotta. Tietävästi pankki olisi saanut paremman hinnan, jos he olisivat suostuneet naapureiden yhteistarjoukseen jakaa Nopparin maat. Pankki kuitenkin halusi säilyttää vanhan ratsutilan alkuperäisellä suvulla. Taisipa siihen aikaan vaikuttaa vain vähän aikaa sitten käyty sisällissota ja Nopparin veljesten rooli siinä.

Lauri oli käynyt Lapuan maanviljelyslyseon ja valmistunut Helsingin yliopistossa agronomiksi. Hän toimi aluksi Kauhajoen maamieskoulun opettajana ja myöhemmin johtajana. Näin myös silloin, kun eduskunta oli talvisodan alussa majoittunut Kauhajoen maamieskoululle. Nopparin tilasta huolehti pehtoorina Aarne Kortessuoma, jonka Lauri oli pestannut Kauhajoelta. Kun sodan jälkeen Noppari oli vaarassa mennä kokonaan siirtolaisasutukseen, jätti Lauri maatalouskoulun johtajan viran ja siirtyi fyysisestikin Noppariin 1945. Martti veli oli käynyt Länsi-Suomen kansanopiston ja Tammelan Mustialan meijerikoulun. Hän toimi juustomestarina Huittisten osuusmeijerissä. Hän sai tästä tehtävästä potkut liiallisen alkoholin käytön vuoksi. Tästä hän ryhdistäytyi. Auttoi veljeään Nopparin töissä. Hänellä mainitaan olleen Harley Davidson moottoripyörä. Martti pysyi naimattomana. Lauttakylä 15.4.1938: Martti Noppari palveli sisällissodassa Porin Rykmentin I pataljoonan 2 komppaniassa ja otti osaa Suodenniemen, Viktelijärven, Pomarkun, Lassilan ja Harjakankaan taisteluihin. Samassa artikkelissa todetaan Lauri Nopparin taistelleen Satakunnan rintaman ulkopuolella Lapuan pataljoonassa taistellen Länkipohjassa, Orivedellä, Lempäälässä ja Tampereella. Lauri haavoittui heistä vaikeammin. Laurin pojista Antti opiskeli saksan kielen maisteriksi ja toimi kielten lehtorina Lauttakylän lukiossa. Hän oli myös urheilija, erikoisesti pikamatkojen juoksija. Aaro oli seuraava isäntä ja hänestä tarinaa seuraavassa taulussa.

Maileena maalasi tauluja ja kirjoitti satukirjoja. Hän toimi opettajana Lauttakylän yhteiskoulussa.

Taulu Nop17

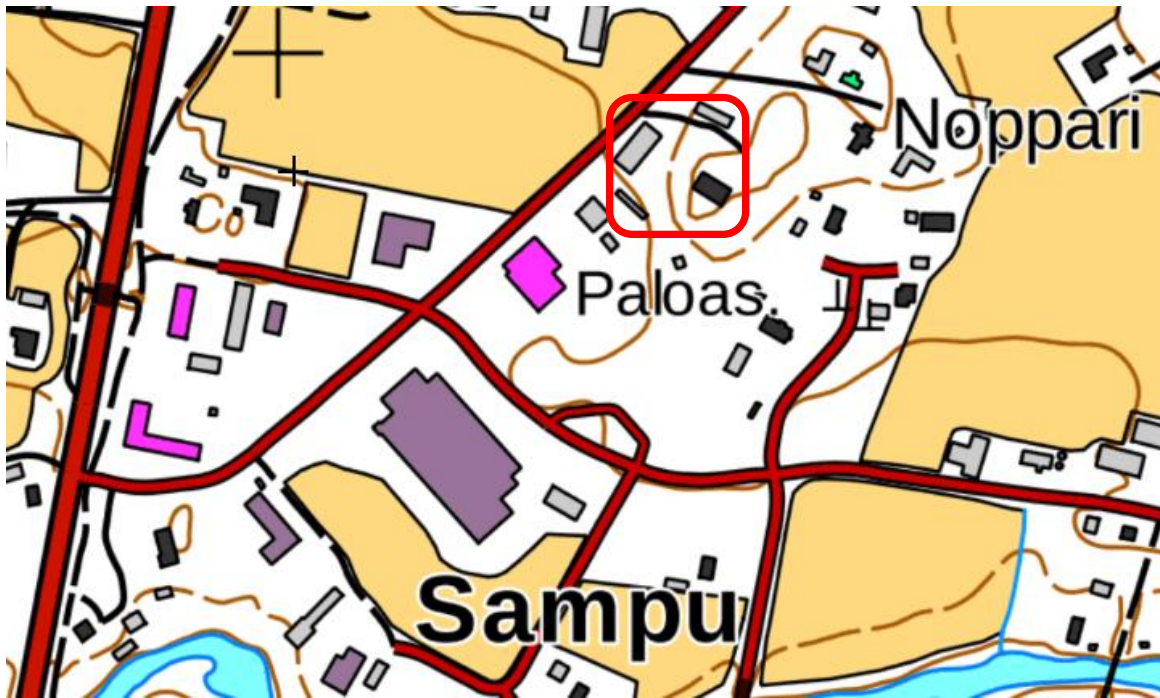
Aaro Kustaa Noppari s.1.2.1929, k.2.7.2005

Plsot:

1. Anja Juulia (Aaltonen) s.9.5.1930, erosivat 1970

2. Taru Noppari

Aaron aikana luovuttiin karjasta. Tila keskittyi viljan viljelyyn. Aaron päätyö oli liikunnanopettajana toimiminen Huittisissa ja Laviassa. Aaro oli nuoruudessaan harrastanut veljensä Antin tavoin monipuolisesti liikuntaa. Aaro kävi keskikoulun Huittisissa ja valmistui sitten liikuntateknikoksi Vierumäen urheiluopistossa ja toimi liikunnanopettajana. Kun Aaro erosi 1. vaimosta, oli hänen myytävä Huittisten kauppalalle maitaan talosta Sammunjoelle ja Tampereentielle. Tästä seurasi alueen uudisasuttaminen ja käyttö yritystoimintaan. Jossain vaiheessa myös viljan viljely alkoi edellyttää entistä isompia tilakokoja. Päädyttiin siksi myymään pellot. Jäljelle jäi talo ja sen ympärillä oleva iso tontti.

Kartantekijä oli joutunut sijoittamaan tekstin Noppari hieman kauas talosta, mutta Noppari on merkitsemässäni paikassa

Satelliittikuva Nopparista

Nopparin 1921 valmistunut päärakennus

Tienvarren vuodelta 1895 oleva kavinavetta

Norriin talo

Norriin tuli 1709 kotivävyksi Eric Thomasson Noppari. Hänen jälkeläisillään Norri on ollut tähän päivään asti. Jos mennään ajassa taaksepäin, niin Ericin vaimolla, talon tyttärellä on juuret talossa vuodesta 1612 alkaen ja jatkunut siis tähän päivään asti. Lähden seuraamaan Norrin talon vaihteita siitä, kun Eric Nopparista tuli talon kotivävyisäntä.

Taulu Nor8 Taulusta Nop7

Eric Thomasson Norri (Noppari) s.23.3.1684, k.24.10.1731

Plso Walborg Thomasdr Norri s.30.4.1684, k.21.5.1732

Vih.2.12.1706

Lapset:

1. Thomas s.17.2.1708 ⇒ **Taulu Nor9**
2. Matts s.22.6.1710, k.6.1.1793. Plso Walborg Thomasdr Kenni s.5.3.1713 Huittinen, k.9.5.1785. Matts oli Karhiniemen Rautiosta lohkotun Vähä-Raution 1. isäntä 1738-84.
3. Maria s.1712. Norrin RK:ssa 1749-62. s.212
4. Valborg s.29.1.1722, k.22.12.1759. Plso Eric Larsson Iso-Rautio (Rautio) s.23.4.1696, k.18.11.1777. **Eric oli 9.polven esiäitini Margareta Eskolan veli.** Ericin isä oli Lars Larsson Rautio (Eskola) s.30.6.1665 Kouvatsa. Lars tuli kotivävyisännäksi Huittisten Karhiniemen Rautioon. Poika Eric oli ensin Raution isäntä 1717-38. Sitten Rautio lohkottiin ja Eric oli Iso-Raution 1. isäntä 1738-55. Walborg oli keskimäinen hänen kolmesta vaimostaan
5. Caisa. Norrin RK:ssa 1728-48

Eric meni Sammun Norriin kotivävyksi ja oli isäntä 1709-31. Hänen pojan Thomaksen syntymävuosi on RK:ssa 1702, talonhaltijaluettelossa 1708. RK:n syntymävuosi on väärä, koska Eric avioitui vasta 1706. Thomas löytyy syntyneiden luettelosta päivämäärällä 17.2.1708.

Taulu Nor9

Thomas Ericsson Norri s.17.2.1708, k.29.4.1787

Plsot

1. Caisa Simonsdr s.1714, k.7.1.1748
Vih.26.12.1733
Lapset (RK 1749-62 s.212):

1. Beata s.6.12.1738. Plsot: 1. Thomas Thomasson Kastari s.23.11.1723, k.14.2.1773. Thomas oli Karhiniemen Kastarin isäntä 1755-52 ja Beata oli hänen toinen vaimo, 2. Johan Michelsson Kenni s.25.2.1707, k.22.4.1787. Johan oli isänsä jälkeen Karhiniemen Iso-Kennin lampuotin isäntä 1740-74. Kahden lesken avioliitto
2. Walborg s.25.3.1741. Plsot 1. Thomas Nilsson Willman s.11.10.1743 Willilä, Keikyä, k.25.3.1781, 2. Sigfrid Johansson Aborre s.29.1.1747 Greu, Purila, Keikyä. Sigfridin isä oli sotilas.
3. Anders s.21.11.1743 ⇒ **Taulu Nor10**
4. Margareta s.31.3.1746
2. Caisa Thomasdr Tirri s.28.8.1722, k.16.10.1775, vesipöhöttymä
Vih.21.5.1749
Lapset:
  5. Thomas s.19.12.1749, k.24.6.1821. Plso Walborg Johansdr Sutti s.6.4.1752, k.30.4.1807.
Thomas oli Huittisten Suttilan Vähä-Sutin kotivävyisäntä 1775-1821
  6. Johan s.4.11.1755, k.1.6.1832. Plso Walborg Jöransdr Sinkka s.9.1.1759, k.10.10.1843. Johan oli Huittisten kirkonkylän Sinkka I:n kotivävyisäntä 1789-1802
  7. Matts s.17.2.1759 Huittinen, k.24.10.1765, rokko
Thomas oli Norrin isäntä 1731-80.

Taulu Nor10

Anders Thomasson Norri s.21.11.1743, k.3.3.1809

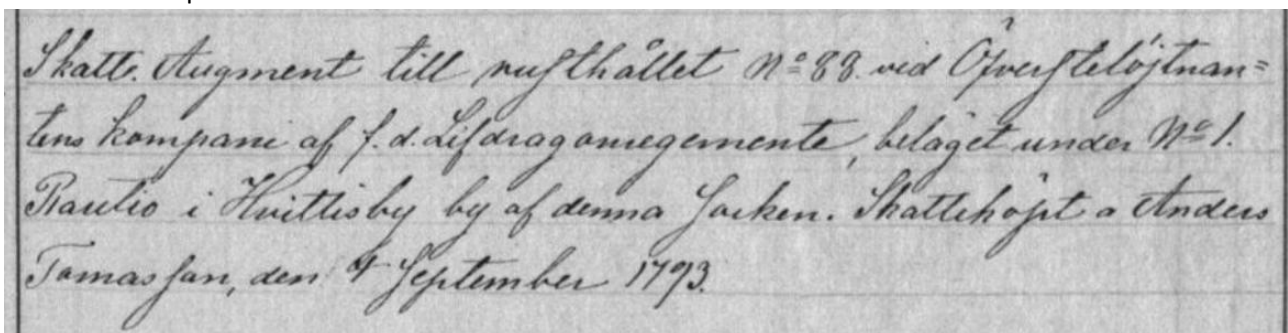
Plso Caisa Johansdr Iso-Sutti s.10.8.1745 Huittinen, k.1.3.1809 (minun 4c7r)

Vih.9.10.1768

Lapset:

1. Thomas s.22.9.1769 ⇒ **Taulu Nor11**
2. Anna s.29.11.1771, k.23.3.1776, rokko
3. Lena s.6.2.1775, k.6.4.1786, pistos
4. Matts s.27.7.1778, k.30.3.1788, rokko
5. Bertil s.21.8.1782, k.14.5.1814. Plso Mommolan Kokon talon leski Walborg Jacobsdr Martinantti s.30.3.1770, k.2.1.1809. Vih.12.11.1805. Avioliitto kestää vain runsas 3 vuotta. Walborgin kuoltua Bertil avioitui Lena Mattsdr Kirran (s.3.8.1781) kanssa. Bertil oli Kokon isäntä 1805-14. Seuraava isäntä oli alkuperäisen isännän poika Eric.
6. Matts s.22.7.1789, 5.1.1795, rokko

Anders oli Norrin isäntä 1780-1800. Lasten kuolinsyy ”kopper” = rokko tarkoittanee isorokkoa. Anders osti Norrin takaisin perintötaloksi 7.9.1793.

Turun ja Porin läänin maakirja 1875 s.26. Anders osti perinnöksi Norrin 7.9.1792. Norri oli Huittistenkylä Raution augmentti. Norri vaikuttaa siirtyneen kruunulle aivan 1600-luvun alussa tätä selvitystä edeltävänä aikana.

Taulu Nor11

Thomas Andersson s.22.9.1769, k.21.4.1822

Plso Lena Henricsson Heikkilä s.24.3.1770 Huittinen, k.23.5.1855

Vih.7.6.1792

Lapset:

1. Lena s.22.6.1793, k.6.9.1797
2. Caisa s.10.4.1796, 23.7.1796, yskä
3. Thomas s.11.5.1797 ⇒ **Taulu Nor12**
4. Christina s.19.10.1799, k.25.7.1888. Plso Matts Thomasson Vähäkäki s.5.9.1783, k.21.2.1849. Matts oli isänsä jälkeen Sammun Vähäkäkin isäntä 1814-49 ja Christina oli hänen 3. vaimo
5. Johan s.25.11.1801, k.2.1.1805, rokko
6. Erik s.20.4.1805, k.2.8.1807, hukkuu jokeen
7. Gustaf s.19.4.1808, k.20.8.1814, punatauti
8. Lena s.20.6.1812, k.29.3.1896. Plso Matts Mattsson Torpo s.4.2.1816, k.17.1.1857 (**minun 10c6r**). Matts oli Huittisten Nanhian Torpon isäntä isänsä jälkeen 1837-57 ja leski Lena talonhaltija 1857-71
Thomas oli Norrin isäntä 1800-22.

Taulu Nor12

Thomas Thomasson Norri s.11.5.1797, k.11.10.1831, putosi vauhkootuneen hevosen selästä ja kuoli seuraavana päivänä

Plso Christina Thomasdr Protinki s.27.12.1801 Sampu, k.21.3.1862

Vih.19.12.1826

Lapset:

1. Maria Christina s.5.2.1827 ⇒ **Taulu Nor13**
2. Caisa s.27.10.1829, k.14.7.1909. Plso Gustaf Thomasson Kylä-Noppi s.12.1.1813, k.15.3.1870.
Thomas oli Kylä-Noppiarin isäntä 1841-70. **Taulu Kylä-Nop13**

Thomas oli Norrin isäntä 1822-31. Hän kuolee tapaturmaisesti vain 34-vuotiaana. Leski Christina ei avioitunut uudestaan, vaan onnistui toimimaan talonhaltijana pitkään 1831-47. Onnistumisen mahdollisti se, että talossa oli yli 20 vuotta renkinä Matts Kempe, joka arvatenkin otti pehtoorin roolin.

Taulu Nor13

Maria Christina Thomasdr Norri s.5.2.1827, k.11.4.1878

Plso, kotivävy Carl Gustaf Mattsson Torpo s.10.10.1819, k.28.2.1884

Vih.14.10.1847

Lapset:

1. Serafia s.11.11.1848, k.3.4.1849, tuntematon syy
2. Gustaf s.11.4.1850, k.10.11.1867
3. Serafia s.16.4.1853 ⇒ **Taulu Nor14**
4. Amanda s.31.0.1855, k.1.3.1887. Plso Johan Wilhelm Isacsson Isohonko s.19.2.1852, k.1922. Johan oli isänsä jälkeen Keikyän Honkolan Isohonkon isäntä 1874-1907
5. Emma s.29.10.1858. Plso August Viktor Kallenpoika s.2.10.1859. Augustin isä oli Juusela 1:n lampuotin isäntä Kalle Fretrikinpoika s.2.2.1829 Eura. Perhe löytyy RK:sta 1876-83 AP II s.889. Koutun mukaan August ja Emma muuttivat Karkkuun 1885 toimivat tilallisina Aarikka nimellä.
6. Carl Victor s.30.4.1861, k.12.6.1862, tuhkarokko
7. Ida Maria s.16.1.1864, k.12.9.1918. Plso Carl Henricsson Heikkilä s.3.5.1808, k.5.9.1873. Carl oli Huittistenkylän Heikkilän isäntä isänsä jälkeen 1880-1900. Ida oli talonhaltija 1900-06. Ida oli Carlin 2. vaimo
8. Viktor s.7.7.1867, k.25.7.1867, kuolinsyy nimeämätön (nälkävuodet)

9. Lovisa Josefina s.3.2.1870, k.18.12.1958 Rauma. Plso maakauppias Viktor Alfredinpoika Väkinen.
Asuivat monilla paikkakunnilla
Carl oli Norrin isäntä 1847-84.

Taulu Nor14

Serafia Carlsdr Norri s.16.4.1853, k.26.7.1910, syöpä

Plso, kotivävy Carl Victor Johansson Mäki-Martinantti s.21.2.1855 Huittinen, k.29.9.1933
Vih.3.6.1880

Lapset:

1. Vihtori Jalmari s.12.10.1880, k.30.10.1925, keuhkotauti, eli Norrissa naimattomana
2. Carl Samuel s.19.8.1882, k.7.10.1947. Plso Anna Alexandra Johansdr Yli-Matikkala s.17.11.1886.
Carl oli Huittisten Matikkalan Ala-Matikkalan kotivävyisäntä 1911. Ala-Matikkala oli siirtynyt edellisen sukupolven aikana Johan Yli-Matikkalan omistukseen ja isäntä ei enää muuttanut nimeään talon mukaan.
3. Lauri Verner s.9.8.1884 ⇒ **Taulu Nor15**
4. Iida Serafia s.14.8.1886. k.2.1.1947, naimaton
5. Väinö Nikodemus s.7.6.1888. Plso Maria Catarina Victorsdr Mäki-Laurila s.29.9.1896, k.7.5.1919.
Väinö oli Mäki-Laurilan suvun omistuksessa olleen Takkulan talon isäntä 1916-55. **Taulu Tak16**
6. Hilja Matilda s.12.5.1890, k.26.1.1911, keuhkotauti
Carl oli Norrin isäntä 1884-1916. Hänen aikanaan siirrettiin talon päärakennus isojaon täydennyksen jälkeen 1908 Sammun kyläkeskuksesta Tampereentien länsipuolelle Sammun koulun pohjoispuolelle.

Taulu Nor15

Lauri Verner Norri s.9.8.1884, k.13.12.1952

Plsot

1. Ida Johanna Virtanen s.19.9.1881 Tyrvää, k.18.4.1923
Vih.8.7.1916

Lapset:

1. Mailis Helena s.3.3.1917, k.22.11.1984. Plso agronomi Eino Aarnio. Mailis toimi Lauttakylän yhteiskoulussa matematiikan tuntiopettajana
2. Ulla Johanna s.12.5.1918, k.13.6.2007 Helsinki. Plso Ari Ilmakunnas s.11.9.1896 Liperi, k.30.4.1957 Helsinki. Ulla oli sairaanhoitaja ja myöhemmin miehensä kuoleman jälkeen 1957-Ilmakunnas oy:n toimitusjohtaja
3. Mauri Adolf s.11.3.1920 ⇒ **Taulu Nor16**
4. Eerik Kustaa s.6.6.1921, k.24.5.1937
2. Amanda (Manta) Serafia Gustafsdr Kittilä s.25.9.1898 Punkalaidun
Vih.29.10.1939

Lapset:

5. Irma Kaarina (Kaija) s.4.1.1941, k.2011. Plso rtg-hoitaja Masoud Nikbath s.16.4.1943 Sanandadj, Iran. Vih.19.9.1969, erosivat 28.11.1978. Asuivat Wienissä. Kaija muutti takaisin Suomeen ja kouluttautui psykologiksi ja oli mm. Harjavallan sairaalan psykologina.

Lauttakylä 27.5.1916: Talonkauppoja. Maanv. Lauri Norri on tällä viikolla ostanut kotitalonsa Norrin tilan Sammun Kylästä 80 000 mk hinnasta irtaimistoiheen. Lauttakylä 15.11.1932: Huittisten seurakunnan kirkonkokouksessa valittiin uudeksi jäseneksi lisättyyn kirkonvaltuustoon maanv. Lauri Norri. Lauttakylä 10.8.1934: Maanviljelijä Lauri Norri 50-vuotias. Lauri Norri on syntynyt Norrin tilalla Sammussa. Kotitalonsa sai hän haltuunsa keväällä 1916 ja on hän sitä hoitanut erittäin suurella huolella ja hyvällä menestyksellä, joten se on näiden seutujen huomatuimpia ja vauraimpia maanviljelystiloja. Lauri Norri onkin paikkakuntansa huomatuimpia maanviljelijöitä, rehti ja suora suomalainen, joka nauttii kaikissa suhteissa suurta luottamusta ja on siksi paljon käytetty monissa luottamustoimissa, ensisijassa taloudellisen elämän

eri aloilla, niinpä hän on mm. nykyään Lauttakylän yhteiskoulun vanhempienneuvoston puheenjohtaja. Lauttakylä 18.11.1938: Sammun osuuskassan syyskokouksessa erovuoroinen hallituksen jäsen Lauri Norri valittiin uudelleen.

Lauri oli Norrin isäntä 1916-47. Ensimmäinen vaimo Ida toimi Lauttakylän yhteiskoulun ensimmäisenä opettajana ja johtajana sekä myös Sammun kansakoulun opettajana. Idan isä oli Tyrvään Roismalan karvari eli nahkuri Adolf Virtanen. Toinen vaimo Amanda oli aluksi talon emännöitsijä. Amandan isä oli Punkalaitumen Kanteenmaan talollinen Kustaa Aleksanteri Kittilä.

Laurin aikana Norrin tila jaettiin kahteen osaan. Laurille ja Mantalle jäi mm. Riposuon palsta n 18 ha. Kotipellot siirtyivät Maurille ja Aarniot saivat metsää.

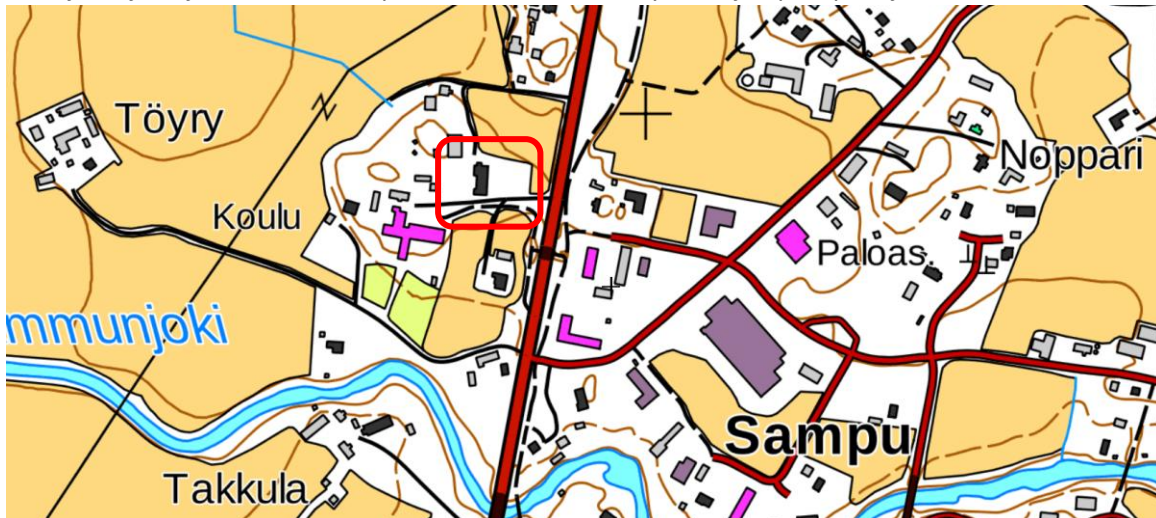
Taulu Nor16

Mauri Adolf Norri s.11.3.1920, k.19.12.1974

Päivi Marjatta Jarttu s.5.3.1926

Vih.5.3.1946

Mauri oli Norrin isäntä 1947-74. Tila keskittyi viljan ja sittemmin myös punajuuren viljelyyn. Karjaa ei ollut. Tämä mahdollisti sen, että kansakoulunopettajaksi kouluttautunut Mauri pystyi toimimaan Lauttakylän kansakoulun opettajana ja Satakunnan Kansan paikallistoimittajana. Sodassa Mauri toimi tykistön tulenjohtajana ja oli reservin kapteeni. Hän oli Lauttakylän Lujan pesäpallojoukkueen lukkari.

Norrin talon nykyinen sijainti Norrintien varrella

Norrin talo etelänsuunnalta nähtynä

Kyllyn talo

Kylly sijaitsi 8 talon tiheässä ryhmässä Sammunjoen pohjoispuolella kauimpana joesta silloisen pohjoisen suuntaan johtaneen tien länsireunalla. Isojako muutti myös Kyllyn talon sijaintia ja talon myöhempi tontti jäi osittain valtatie 12 alle.

Taulu Ky1

Henric Thomasson Kyllly s. n.1510, k.1568

Lapset:

1. Thomas s.n.1530, k.1575

2. Cnud s.n.1540 ⇒ Taulu Ky2

Henric oli Kyllyn isäntä 1540-68. Äyrivero 2½-3. Karja 1540: hevosia 1, härkiä 3, lehmiä 5, nuorta karjaa 5, lampaita 6. Hendrick Kyllly oli katselmusmiehenä 1550 Olavi ja Anna Takun välisessä niittyriidassa.

Päättelen, mutta vain päättelen, että Henricillä oli pojat Thomas ja Cnud, jotka olivat hänen jälkeen isäntinä. SAY tiedot alkavat vasta vuodesta 1580. Thomas on merkitty isännäksi 1569-75. Hänen hopeaverro 1571: kuparia 25, hevosia 1, härkiä 2, lehmiä 3, nuorta karjaa 3-3-2-2, lamapaita 7. En tehnyt Thomaksesta erillistä taulua.

Taulu Ky2

Cnud Kyllly s.n.1540

Cnud oli Kyllyn isäntä 1576-99

Taulu Ky3

Thomas Cnudsson Kyllly s.n.1570

Thomas oli Kyllyn isäntä 1600-33

Taulu Ky4

Henric Thomasson Kyllly s.n.1600

Plso Walborg s.n.1600, k.31.5.1674

Lapset:

1. Gertrud s.n.1620, k.2.7.1679. Plso Grels Jöransson Kirra s.n.1610, k.31.5.1674. Grels oli 10.polven esiäitini Margareta Rautio (Matikainen) s.n.1600 veli. Grels oli isänsä jälkeen Huittisten Mommolan Kirran isäntä 1638-74. Talo pysyi suvulla ainakin vuoteen 1944 asti

2. Matts s. 1625 ⇒ Taulu Ky5

Henric oli Kyllyn isäntä 1634-51

Taulu Ky5

Matts Henricsson Kyllly s.1625, k.26.8.1677

Plso Brita s.n.1625, k.12.8.1696

Vih. 1645

Lapset:

1. Johan s.1646

2. Margareta s.n.1650, k.15.9.1734 Huittinen. Plso Eric Ericsson Mäentaka s.1654 Huittinen, k.19.3.1732 Huittinen. Vih.2.6.1672. Eric oli Huittisten Mäentakan isäntä 1674-1711. Taulu EJ10 kirjassa äitini Saara Viljalan varhaiset esivanhemmat.

3. Thomas s.1657 ⇒ Taulu Ky6

Matts oli Kyllyn isäntä 1652-77.

